

Den store polemikken

Dei kinesiske kommunistane avslører den moderne-revisjonistiske leiinga i Sovjetunionens Kommunistiske Parti (1963 - 64)

2

HVA MÅ GJØRES, NKS

**Boks 2072 Grünerløkka,
OSLO 5 Postgiro 2 23 26 43**

**Den store polemikken
2. band**

FRA FORLEGGEREN

Den store polemikken

2. band

Dei kinesiske kommunistane avslører
den moderne revisjonistiske leiinga i
Sovjetunionens Kommunistiske Parti
(1963 — 64)

Forlaget Oktober A/S
Oslo 1977

Den store polemikken

2. band

Dei kinesiske kommunistane avslører den moderne-revisjonistiske leiinga i Sovjetunionens
Kommunistiske Parti (1963—1964)

Omsett etter den offisielle engelske teksten, utgjeve av Foreign Languages Press, Peking
1965.

Originaltittel: The Polemic on the General Line of the International Communist Move-
ment

© Forlaget Oktober A/S, Oslo 1978

1. opplag februar 1978, 4000

Trykt i offset hjå A/S Duplotrykk, Oslo 1978

ISBN 82-7094-189-1

Innhald

Føreord frå forlaget	s. 7
-----------------------------------	------

To ulike liner i spørsmålet om krig og fred

Femte kommentar til det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP

Ved redaksjonen i *Renmin Ribao (Folkets Dagblad)* og *Hongqi*

<i>(Raude Fane)</i> (19. november 1963)	s. 9
---	------

Lærdommane frå saga	s. 12
---------------------------	-------

Den største bløffen	s. 17
---------------------------	-------

Spørsmålet om det er råd å hindra ein ny verdskrig	s. 21
--	-------

Dyrking av atomvåpen og utpressing med atomvåpen er det teoretiske grunnlaget og leiestjerna for politikken til dei moderne revisjonistane	s. 27
--	-------

Kamp eller kapitulasjon?	s. 32
--------------------------------	-------

Vegen for å verna freden og vegen som fører til krig.	s. 36
--	-------

Fredeleg samlivnad — to beint motsette liner

Sjette kommentar til det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP

Ved redaksjonen i *Renmin Ribao (Folkets Dagblad)* og *Hongqi*

<i>(Raude Fane)</i> (12 desember 1963)	s. 39
--	-------

Politikken til Lenin og Stalin for fredeleg samlivnad	s. 42
---	-------

Kinas Kommunistiske Parti held politikken til Lenin for fredeleg samlivnad i hevd.	s. 48
---	-------

SUKP-leiarane si generalline for «fredeleg samlivnad»	s. 52
---	-------

Tre prinsipp-stridspunkt	s. 55
--------------------------------	-------

Generallina til SUKP-leiarane for «fredeleg samlivnad» stettar trongen til USA-imperialismen	s. 63
--	-------

Samarbeid mellom Sovjet og USA er sjølve kjerna i SUKP-leiarane si generalline for «fredeleg samlivnad»	s. 68
Eit lite råd til leiarane i SUKP	s. 72

Leiarane i SUKP er dei verste kløyvarane i vår tid

Sjuande kommentar til det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP

Ved redaksjonen i <i>Renmin Ribao (Folkets Dagblad)</i> og <i>Hongqi (Raude Fane)</i> (4. februar 1964)	s. 75
---	-------

Eit historisk attersyn	s. 78
Røynsle og lærdommar	s. 84
Dei største kløyvarane i vår tid.	s. 87
Attendevising av klagemålet om at vi er anti-sovjetiske	s. 94
Attendevising av klagemåla om at vi vil riva til oss leiinga	s. 98
Attendevising av skuldinga om at vi hindrar fleirtalsviljen og bryt den internasjonale disiplinen	s. 102
Attendevising av skuldingane om at vi støtter anti-partigrupper i systerparti	s. 106
Den offentlege debatten i dag	s. 111
Korleis skal einskapen forsvarast og styrkjast	s. 116

Føreord frå forlaget

Forlaget Oktober gjev no ut ei fullstendig utgåve av den store polemikken dei kinesiske kommunistane førte med den moderne-revisjonistiske leiinga i Sovjetunionens Kommunistiske Parti i 1963 og 1964. Verket er omsett etter den offisielle engelske utgåva frå 1965.

Oktober-utgåva kjem i tre land.

Det fyrste bandet inneheld desse skrifta:

Eit framlegg til generalline for den internasjonale kommunistrørsla, svarbrev frå sentralkomiteen i Sovjetunionens Kommunistiske Parti 30. mars 1963, og dei fire fyrste kommentarane frå redaksjonane i dei kinesiske avisene Folkets Dagblad og Raude Fane til brevet frå sentralkomiteen i SUKP:

1. Opphavet til og utviklinga av meiningsskilnadene mellom leiinga i SUKP og oss.
2. Om spørsmålet om Stalin.
3. Er Jugoslavia eit sosialistisk land?
4. Forsvarar av nykolonialismen.

Det andre bandet inneheld desse kommentarane til det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP:

5. To ulike liner i spørsmålet om krig og fred.
6. Fredeleg samlivnad — to beint motsette liner.
7. Leiarane for SUKP er dei verste kløyvarane i vår tid.

Det tredje bandet inneheld dei to siste kommentarane:

8. Den proletariske revolusjonen og revisjonismen til Khrusjtsjov.

9. Om den falske kommunismen til Khrusjtsjov og dei historiske lærdomane verda kan dra av han.

I det tredje bandet er det vidare med ein artikkel frå Folkets Dagblad 21. november 1964:

Kvifor Khrusjtsjov fall, og eit tillegg med materiale frå sentralkomiteen i SUKP:

Brevet frå sentralkomiteen i SUKP til sentralkomiteen i KKP, 30. mars 1963, og

Ope brev frå sentralkomiteen i SUKP til alle partiorganisasjonar, alle kommunistar i Sovjetunionen, 14. juli 1963.

TO ULIKE LINER I SPØRSMÅLET OM KRIG OG FRED

**Femte kommentar til det opne brevet
frå sentralkomiteen i SUKP**

Ved redaksjonen i *Renmin Ribao (Folkets Dagblad)*
og *Hongqi (Raude Fane)*
(19. november 1963)

Heile verda diskuterer spørsmålet om krig og fred.

Det kriminelle imperialistsystemet har valda talrike krigar for folket i verda, irekna to fælslege verdskrigar. Krigar imperialismen har sett i gong har vore skuld i store lidingar for folket, men har oppseda dei og.

Etter den andre verdskrigen har folk over alt reist kraftige krav om fred i verda. Fleire og fleire folk har skjönt at skal ein kunna forsvare verdsfreden er ein tvingande nøydd til å føra strid mot den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken.

Marxist-leninistar over heile verda har skyldnad til å verdsetja fredskjenslene til folket høgt og stilla seg i brodden i striden for fred i verda. Dei har skyldnad til å stri mot den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken, syna narrespelet deira og slå ned krigsplanane deira. Dei har skyldnad til å oppseda folket, lyfta det politiske medvitet deira og leia striden for fred i verda i rette leia.

I motsetnad til marxist-leninistane hjelper dei moderne revisjonistane imperialistane med å narra folket, få tankane deira over på andre ting, svekkja og undergrava striden dei fører mot imperialismen og løyna planane til imperialistane om ein ny verdskrig. Såleis stettar dei tarven til den imperialistiske politikken.

Den marxist-leninistiske lina i spørsmålet om krig og fred er rake motstykket til den revisjonistiske lina.

Den marxist-leninistiske lina er den rette lina som fører til at det vert fred i verda. Det er denne lina alle marxist-leninistiske parti, irekna Kinas Kommunistiske Parti, og alle marxist-leninistar held prinsippfast ved.

Den revisjonistiske lina er ei galen line og ho tener til å auka fåren for ein ny krig. Det er denne lina leiarane i SUKP steg for steg har utvikla etter den tjuande kongressen.

I spørsmålet om krig og fred er det i det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP og i talrike utsegner frå leiarane i SUKP fabrikkert mange lygner som skal bakvaska dei kinesiske kommunistane, men dette kan ikkje løyna kjernen i usemja.

I det som fylgjer skal vi analysa dei viktigaste meiningsskilnadene mellom den marxist-leninistiske og den moderne revisjonistiske linja i spørsmålet om krig og fred.

LÆRDOMMANE FRÅ SOGA

Heilt sidan kapitalismen utvikla seg til imperialismen har spørsmålet om krig og fred vore eit hovudspørsmål i striden mellom Marxismen-leninismen og revisjonismen.

Imperialismen er kjelda til krig i vår tid. Imperialistane nyttar skiftevis ein villeiande fredspolitik og ein krigspolitik. Dei dekkjer ofte aggresjonsbrottsverka og krigsførebuingane sine med lygner om fred.

Lenin og Stalin heldt utrøytande ved å oppmoda folket i alle land om å nedkjempa fredsbloffane til imperialistane.

Lenin sa at imperialistregjeringane «preikar om fred og rettferd, men i røynda fører dei anneksons- og røvarkrigar».¹

Stalin sa at imperialistane «berre har eitt mål for augo når dei tyr til pasifisme — å narra massane med høgtidssame frasar om fred for å kunna førebu ein ny krig».² Han sa og: «Mange trur at imperialistisk pasifisme er ein reiskap for fred. Det er heilt ut gale. Imperialistisk pasifisme er ein reiskap for å førebu krig og for å løyna denne førebuinga med hyklarprat om fred. Utan denne pasifismen og reiskapen for han, Folkeforbundet, ville det vera uråd å førebu krig under dei rådande tilhøva.»³

I motsetnad til Lenin og Stalin hjelpte revisjonistane i Den andre internasjonelen, som hadde gått over frå arbeidarklassen til fienden, imperialistane med å narra folket og vart medhjelparar for dei i å setja i gong dei to verdskrigan.

Før den fyrste verdskrigen freista revisjonistane med Bernstein og

1. Lenin, «Melding om freden», lagt fram på Den andre allrussiske kongressen til sovjeta til arbeidar- og soldatutsendingar (1917), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 26, s. 252.

2. Stalin, «Om den internasjonale situasjonen», (1924), *Verk*, engelsk utgåve, band 6, s. 297.

3. Stalin, «Resultata av juliplenomet til sentralkomiteen i SUKP(b)» (1928), *Verk*, engelsk utgåve, FLPH, Moskva 1954, Band 11, s. 209.

Kautsky som målsmenn å lamme den revolusjonære kampviljen til folket og dekkja over dei imperialistiske planane om verdskrig med hyklarprat om fred.

Då den fyrste verdskrigen var ved å bryta ut, kasta dei gamle revisjonistane snøgt av seg fredsmaska, tok parti for si eiga imperialistiske regjering, støtta den imperialistiske krigen for nyoppdeling av verda, røysta for militærløyvingar i nasjonalforsamlinga og eggja arbeidarklassen i sitt eige land til å kasta seg inn i krigen og slakta klassebrørne sine i andre land under hyklarslagordet om å «forsvara fedrelandet».

Då imperialistane trong våpenkvile til beste for seg sjølve, prøvde revisjonistar av Kautsky sitt slag å forgifta tankane til folk og gå mot revolusjon med lettbeint snakk om at «ikkje noko ville gjera meg meir lukkeleg enn ein forsoningsfred bygd på prinsippet 'lev og la leva'». ⁴

Etter den fyrste verdskrigen vart renegaten Kautsky og etterfylgjarane hans endå meir skamlause talerøyr for fredsbløffane til imperialistane.

Revisjonistane i Den andre internasjonale spreidde ei mengd lygner i spørsmålet om krig og fred.

1. Dei rose måla imperialismen og vende tankane til folket bort frå kampane dei hadde å føra. Kautsky sa:

«... imperialismen representerer ein nokså liten fåre for verdsfreden. Den største fåren ser ut til å koma frå det nasjonale strevet i aust og frå dei ulike diktatura». ⁵

Slik vart folk bedne om å tru at kjelda til krig ikkje var imperialismen, men dei underkua nasjonane i Austen og Sovjetstaten, den fremste fredsskansen.

2. Dei hjelpte imperialistane med å dekkja over fåren for ein ny krig og sløva kampviljen til folket. I 1928 sa Kautsky: «Om de held fram å tala høgt om fåren for imperialistisk krig i dag, lit de på ein tradisjonell formel og ikkje på vurderingar av i dag». ⁶ Gammalrevisjonistar av merket han sa om dei som meinte at imperialistiske krigar ikkje er til å unngå at dei var «fastlagde i eit lagnadsbunde historiesyn». ⁷

4. Kautsky, *Nasjonale problem*, russisk utgåve, Petrograd 1918, s. 88.

5. Kautsky, *Spørsmålet om forsvar og sosialdemokrati*, tysk utgåve, Berlin 1928, s. 37.

6. Kautsky, *Spørsmålet om forsvar og sosialdemokrati*, tysk utgåve, Berlin 1928, s. 28.

7. Talen til Hugo Haase om spørsmålet om imperialismen på landsmøtet i Det tyske sosialdemokratiske partiet i Chemnitz i 1912, trykt i *Handbok frå landsmøtet i Det tyske sosialdemokratiske partiet 1910-1913*, Tysk utgåve, München, band II, s. 234.

3. Dei skremde folket med ideen om at krig ville øydeleggja menneske-
ætta. Kautsky sa:

«... den neste krigen kjem ikkje berre til å føra til naud og elende,
han kjem i røynda til å gjera ende på sivilisasjonen, og i det minste
i Europa kjem han ikkje til å lata etter seg anna enn rykande
ruinar og rotnande lik».⁸

Desse gammalrevisjonistane sa:

«Den førre krigen førde heile verda til kanten av stupet. Den neste
kjem til å øydeleggja henne heilt. Berre det å førebu ein ny krig
ville øydeleggja verda».⁹

4. Dei gjorde ikkje noko skilje mellom rettferdige og urettferdige krigar
og forbaud revolusjon. I 1964 sa Kautsky:

«... under dei rådande tilhøva finst det ikkje noko slikt som ein
krig som ikkje er ei ulukke for nasjonane allment, og proletariatet
særskilt. Det vi drøfta var kva middel vi kunne hindre ein trugan-
de krig med, ikkje kva for krigar som er nyttige og kva for krigar
som er til skade».¹⁰

Han sa og:

«Lengten etter evig fred kveikjer fleirtalet av kulturnasjonar sten-
dig meir. Mellombels skuvar det det store kjerneproblemet i vår
tid i bakgrunnen...»¹¹

5. Dei propaganderte teorien om at våpna avgjer alt og dei gjekk mot
væpna revolusjonær strid. Kautsky sa:

«Det har så ofte vorte slege fast at ein av grunnane til at dei
komande revolusjonære stridane sjeldnare vil verta kjempa med

8. Kautsky, Føreord til *Krig og demokrati*, tysk utgåve, Berlin 1932, s. XII.

9. Fråsegn om Folkeforbundet, vedteken av Bernkonferansen til Den sosialistiske in-
ternasjonale i 1919, *Materiale om Den fyrste og Den andre internasjonale*, russisk
utgåve, Moskva 1926, s. 378.

10. Kautsky, «Sosialdemokratiet i krig», *Die neue Zeit*. 2. oktober 1914.

11. Kautsky, Føreord til *Krig og demokrati*, tysk utgåve, Berlin 1932, s. XII.

militære middel er at dei hærane dei moderne statane har til rådvelde er så umåteleg overlegent utrusta i høve til dei våpna dei 'sivile' har til rådvelde, og dette gjer det til vanleg slik at motstand frå dei sistnemnde er vonlaust alt frå fyrste stund». ¹²

6. Dei spreier den absurde teorien om at verdsfreden kan tryggast og at ein kan oppnå likskap mellom nasjonane med nedrusting. Bernstein sa:

«Fred på jorda og venskap mellom alle menneske! Vi må ikkje stogga eller kvila, og må sjå til at det vert uhindra framgang i samfunnet mot velstand til gagn for alle, mot likerett mellom nasjonane gjennom internasjonal semje og nedrustning». ¹³

7. Dei spreidde den falske ideen om at pengane ein sparde inn ved nedrusting kunne nyttast til å hjelpa tilattersliggjande land. Kautsky sa:

«... di lettare børa av militærutgifter vert i Vest-Europa, di meir pengar står til rådvelde for å byggja jarnbanar i Kina, Persia, Tyrkia, Sør-Amerika, osb. og desse offentlege tiltaka er eit langt meir verknadsfullt middel til å fremja industriutvikling enn å byggja slagskip». ¹⁴

8. Dei la fram planar for ein «fredsstrategi» for imperialistane. Kautsky sa:

«Nasjonane i det siviliserte Europa (og likeins amerikanarane) kan halda freden i det nære og fjerne Austen mykje betre ved lag med dei økonomiske og intellektuelle ressursane sine enn med panserskip og fly». ¹⁵

9. Dei lovprisa Folkeforbundet som var heilt i hendene på imperialistane. Kautsky sa:

«Sjølve det at Folkeforbundet finst er i seg sjølv ein stor framgang for fredssaka. Det står der som ei lyftestong for å verna freden på ein måte som ikkje nokon anna institusjon kan gjera det». ¹⁶

12. Kautsky, «Ein katekisme i sosialdemokrati», *Die neue Zeit*, 13. desember 1893.

13. Bernsteins tale om nedrustningsspørsmålet på landsmøtet til Det tyske sosialdemokratiske partiet i Chemnitz i 1912, trykt i *Handbok frå landsmøtet til Det tyske sosialdemokratiske partiet 1910 til 1913*, tysk utgåve, München, band 2, s. 9.

14. Kautsky, «Nok ein gong om nedrusting», *Die neue Zeit*, 6. september 1912.

15. Kautsky, *Spørsmål om forsvar og sosialdemokrati*, tysk utgåve. Berlin 1928, s. 32.

16. Kautsky, *Spørsmål om forsvar og sosialdemokrati*, tysk utgåve, Berlin 1928, s. 25.

10. Dei spreidde illusjonen om at ein kunne lita på at USA-imperialismen ville verna verdsfreden. Kautsky sa:

«I dag er USA den sterkaste makta i verda, og ho kjem til å gjera Folkeforbundet umotståeleg så snart ho arbeider i det eller med det for å hindre krig». ¹⁷

Lenin var nådelaus i å syna dei avstyggjelege draga til Kautsky og hans likemenn. Han peikte på at pasifistfrasene til revisjonistane i Den andre internasjonale berre tente «som ei hjelperåd til å *trøysta* folket, ei hjelperåd til å *hjelpa* regjeringane med å halda massane nede for sjølve å kunna halda fram den imperialistiske nedslaktinga!» ¹⁸

Stalin påpeikte:

«Og det viktigaste i alt dette er at sosialdemokratiet er hovudkanalen til å få imperialistisk pasifisme inn i arbeidarklassen — fylgjeleg er det hovudstøtta til kapitalismen i arbeiderklassen når han førebur nye krigar og intervensjonar». ¹⁹

Sjolv ei lauseleg samanlikning mellom utsegnene til kamerat Khrusjtsjov og utsegnene til Bernstein, Kautsky og andre i spørsmålet om krig og fred syner at det ikkje er noko nytt i det synet han står for. Det er rein attgjeving av revisjonismen frå Den andre internasjonale .

I spørsmålet om krig og fred, eit spørsmål som er livsviktig for lagnaden til menneskeætta, fylgjer Khrusjtsjov i fotefara til Bernstein og Kautsky. Som soga syner er denne vegen umåteleg fårleg for verdsfreden.

Skal ein kunna forsvara verdsfreden effektivt og hindra ein ny verds-krig, må marxist-leninistar og fredskjære folk over heile verda avvisa og stå mot den galne lina til Khrusjtsjov.

17. Kautsky, *Sosialistar og krig*, tysk utgåve, Praha 1937, s. 639.

18. Lenin, «Til dei arbeidarane som stør striden mot krigen og mot dei sosialistane som har gått over til regjeringa si side i landa sine» (1917) *Samla verk*, engelsk utgåve, band 23, s. 232.

19. Stalin, «Resultata av juliplenomet til sentralkomiteen i SUKP(b)» (1928), *Verk*, engelsk utgåve, band 11, s. 210.

DEN STØRSTE BLØFFEN

Det finst ikkje større lygn enn å kalla erkefienden til verdsfreden ein fredskjær engel.

Sidan den andre verdskrigen har USA-imperialismen teke over plassen til dei tyske, italienske og japanske fascistane og har freista å skipa eit stort verdsrike ikkje nokon har sett maken til før. Den «globale strategien» til USA-imperialismen har vore å rana til seg og vinna herredøme over det området som ligg mellom USA og den sosialistiske leiren, slå ned revolusjonane til dei undertrykte folka og nasjonane, halda fram med å øydeleggja dei sosialistiske landa, og slik få herredøme over heile verda.

I dei atten åra etter den andre verdskrigen har USA-imperialismen ført aggresjonskrigar og kontrarevolusjonære væpna intervensjonar i ulike deler av verda for å setja målsettinga si om verdsherredøme ut i li-vet, og dei har aktivt førebudd seg på ein ny verdskrig.

Det er tydeleg at imperialismen framleis er kjelda til krigar i vår tid og at USA-imperialismen er hovedkrafta bak krig og aggresjon i verda i dag. Dette er klårt stadfest både i 1957-Fråsegna og 1960-Kunngjeringa.

Likevel meiner leiarane i SUKP at dei fremste målsmennene for USA-imperialismen elskar freden. Dei seier at det har vakse fram ei «fornuftig» gruppe som evnar å vurderer stoda nøkternt. Og Eisenhower og Kennedy er målsmenn for denne «fornuftige» gruppa.

Khrusjtsjov rosar Eisenhower som ein som «har full og heil tillit frå folket sitt», som ein som «ærleg ynskjer fred», og som «er like oppteken av å tryggja freden som vi er».

No rosar Khrusjtsjov Kennedy som ein som er endå betre eigna til å aksla ansvaret for å halda ved lag verdsfreden enn det Eisenhower var. Han synte «omsut for å ta vare på freden».²⁰ og det er rimeleg å venta at han «skaper trygge vilkår for eit fredeleg liv og skapande arbeid på jor-da».²¹

Khrusjtsjov arbeider like hardt som revisjonistane i Den andre internasjonale når det gjeld å fortelja lygner om imperialismen og rose måla han.

Det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP spør alle som ikkje trur på desse lygnene: «Trur dei verkeleg at alle borgarlege regjeringar manglar fornuft i alt dei gjer?»

20. Khrusjtsjov, Brev til J. F. Kennedy, 27. oktober 1962.

21. Nyttårshelsing frå Khrusjtsjov og Bresjnev til Kennedy, *Izvestia*, 3. januar 1963.

Det er berrsynt at leiarane i SUKP ser bort frå ABC-en i marxismen-leninismen. I eit klassesamfunn finst det ikkje noko fornuft som er skild frå klasse. Proletariatet har proletarisk fornuft og borgarskapet har borgarleg fornuft. Fornuft vil seia at ein må vera god til å forma ut ein politikk som svarar til dei grunnleggjande interessene til eins eigen klasse og handla i samsvar med det grunnleggjande klassestandpunktet sitt. Fornuften til Kennedy og likemennene hans ligg i å handla i samsvar med dei grunnleggjande interessene til den amerikanske monopolkapitalen, og det er imperialistisk fornuft.

I ei stund då balansen mellom klassekreftene i verda vert mindre og mindre tenleg for imperialismen og då aggresjons- og krigspolitikken til USA-imperialismen får stendig nye atterslag, vert USA-imperialistane stendig oftare nøydde til å kle seg ut i fredsbunad.

Det stemmer at Kennedy er heller flink til å spinna saman ord om fred og nytta fredstaktikk. Men både krigspolitikken og dette narrespelet av ein fredspolitikken tener den «globale strategien» til USA-imperialismen.

«Fredsstrategien» til Kennedy har som mål å samla heile verda i «eit verdssamfunn av frie nasjonar» med grunnlag i «lov og rett» frå USA-imperialismen.

Hovudpunkta i «fredsstrategien» til Kennedy er:

Å fremja nykolonialismen til USA i Asia, Afrika og Latin-Amerika med fredelege middel;

Å trengja inn i og rå over andre imperialistiske og kapitalistiske land med fredelege middel;

Å oppmuntra dei sosialistiske landa til å gå den jugoslaviske vegen med «fredeleg utvikling» med fredelege middel;

Å svekkja og undergrava striden folket i verden fører mot imperialismen med fredelege middel.

I ein tale Kennedy nyss heldt i hovudforsamlinga i FN, kunngjorde han høgmodig desse vilkåra for fred mellom USA og Sovjetunionen:

1) Den tyske demokratiske republikken må innlemmast i Vest-Tyskland.

2) Det sosialistiske Kuba må ikkje få finnast.

3) Dei sosialistiske landa i Aust-Europa må få lov å «velja fritt», og med det meiner han at kapitalismen må attinnførast i desse landa.

4) Dei sosialistiske landa må ikkje stø dei revolusjonære stridane dei undertrykte folka og nasjonane fører.

Å nå måla sine med «fredelige middel» så sant det er råd, har vore ein vanleg taktikk frå imperialistar og kolonialistar.

Dei reaksjonære klassane lit støtt på to slags taktikk for å halda ved lag herredømet sitt og gjera seg mektigare i utlandet. Den eine er taktikken med å lyga som ein prest, den andre å slå ned motstand som ein slaktar. Imperialismen nyttar alltid politikken med å bløffa om fred og politikken med krig til å styrkja kvarandre, og dei utfyller kvarandre. Kennedy, som er målsmann for monopolkapitalen i USA, kan berre gie uttrykk for ein sløgare bruk av desse to taktikkane.

Vald er støtt den viktigaste taktikken til dei reaksjonære herskarklassane. Å lyga som ein prest spelar berre ein utfyllande rolle. Imperialistane lit alltid på styrkeposisjonar når dei skal meisla ut makt-sfærene sine. Kennedy er heilt klår på dette punktet. Han sa «Når alt kjem til alt er den einaste måten å halda freden oppe på at ein på det verste er budd på å slåst for landet vårt — og meiner det». ²² Sidan Kennedy kom på presidentstolen har han halde seg til «strategien med smidig motsvar». Denne krev at det raskt vert bygt «allsidige militærstyrkar» og styrking av «styrken på alle område». Då vil USA kunna kjempa den krigen det vil, om det er allmenn eller avgrensa krig, om det er atomkrig eller konvensjonell krig, om det er ein stor eller liten krig. Denne sinns-svake planen til Kennedy har drive våpenrustinga og krigsførebuinga i USA til nye høgder. La oss sjå på fylgjande kjensgjerningar som er kunngjorde av offisielle kjelder i USA:

1. Militærbudsjettet til regjeringa i USA har gått opp frå 46 700 millionar dollar i budsjettåret 1960 til pårekna 60 000 millionar dollar i budsjettåret 1964, den høgste summen i fredstid i det heile, og større enn under Korea-krigen.

2. Kennedy har nyst gjort kjent at i dei to siste åra eller vel så det har talet på atomvåpen i dei strategiske vakthaldsstyrkane i USA gått opp med 100 prosent, talet på stridsklære hærdivisjonar har gått opp med 45 prosent, tilfanget av fraktfly har gått opp med 175 prosent, og dei «særskilde gerilja- og anti-opprørsstyrkane» er mest femdobla. ²³

3. Den sams planleggingsstaben i USA for strategiske mål har arbeidd ut planar for atomkrig mot Sovjetunionen og andre sosialistiske

22. J. F. Kennedy, Tale på den åttande årlege tilstellinga for veteranoldatar, 11. november 1961.

23. J. F. Kennedy, Tale på ein middag til inntekt for valkampen til Det demokratiske partiet, 30. oktober 1963.

land. Robert McNamara, forsvarsministeren i USA, kunngjorde tidleg i år:

«... i den tida det er tale om, har vi skaffa oss evne til å øydeleggja så godt som alle «mjuke» (over bakken) og «halvharde» (dels forskansa) militære mål i Sovjetunionen og ein stor del av dei fullt forskansa raketbasane deira. I bakhand har vi ein verna styrke som skal nyttast eller haldast i reserve til bruk mot byområde eller industriområde.»²⁴

USA har styrkt nettet av raketbasar for atomvåpen som er retta mot den sosialistiske leiren og har styrkt oppmønstringa av ubåtar med atomrakettar utanlands svært mykje.

Samstundes har troppane til NATO-blokka under kommando frå USA flytta seg austover dette året og nærma seg grensene til Den tyske demokratiske republikken og Tsjekkoslovakia.

4. Kennedy-administrasjonen har forsterka den militære oppmarsjen i Asia, Latin-Amerika og Afrika og streva mykje for å utvida «spesialstyrkane» i bakke-, sjø- og luftstridskreftene for å kunne hamla opp med den revolusjonære rørsla til folket i dei områda det gjeld. USA har gjort Vietnam til prøvefelt for «spesialkrigføring» og har auka talet på soldatar der til meir enn 16 000.

5. Dei har styrkt krigskommandoen. Dei har skipa ein «Lynstridskommando for USA» som har kombinerte land- og luftstridskrefter til rådvelde. Desse styrkane står alltid i høg alarmtilstand i fredstid slik at dei straks kan sendast kvar som helst i verda for å provosera fram krigar. Dei har og skipa nasjonale militære kommandosentra både på bakken og under bakken, har organisert ein særluftkommando som opererer frå fly og ein særsjøkommando som opererer frå krigsskip.

Desse kjensgjerningane syner at USA-imperialistane er dei verste militaristane i nyare tid, dei verste til å planleggja ein ny verdskrig og den mest omsynslause fienden verdsfreden har.

Såleis er det klårt at USA-imperialistane ikkje er vortne fagre englar trass i at Khrusjtsjov les bibelen og synger salmar. Dei er ikkje vortne medynksfulle buddhaer trass i at Khrusjtsjov ber og brenn røykelse. Same kor hardt Khrusjtsjov prøver å tena USA-imperialistane syner dei ikkje det minste teikn på at dei set pris på det. Dei held fram å avsløra

24. R. S. McNamara, Fråsegn til komiteen for dei væpna styrkane i Representanthuset i USA, 30. januar 1963.

fredskamouflasjen dei har teke på seg gjennom nye og tallause aggresjons- og krigshandlingar. Såleis held dei fram å slå Khrusjtsjov rett i anletet og avslører kor heilt ut feilslegne dei låttelege teoriane hans for å rosemåla imperialismen er. Dei som gjerne orsakar USA-imperialismen lir sanneleg ein syrgjeleg lagnad.

SPØRSMÅLET OM DET ER RÅD Å HINDRA EIN NY VERDSKRIG

Det er ei kjensgjerning at imperialistane med USA i brodden aktivt bur seg på ein ny verdskrig og at det verkeleg er fåre for ein slik krig. Denne kjennsgjeringa må vi få heilt klårt fram for folket.

Men går det an å hindra ein ny verdskrig?

Dei kinesiske kohmunistane har alltid hatt eit klårt uttala syn på dette spørsmålet.

Etter at den andre verdskrigen var slutt analyserte kamerat Mao Tsetung den internasjonale stoda etter krigen vitskapleg og la fram det synet at det er råd å hindra ein ny verdskrig.

I den velkjende samtalen han hadde med den amerikanske journalisten Anna Louise Strong i 1946, sa han:

«Dei reaksjonære i USA skrik høgt om krig mellom USA og Sovjet og skapar ein stygg atmosfære. At dei gjer dette no, så stutt tid etter at den andre verdskrigen tok slutt, tvingar oss til å sjå litt på kva dei verkelege grunnane deira er. Det syner seg at dei under dekkje av anti-sovjetiske slagord går til ville åtak på arbeidarar og demokratiske krinsar i USA og gjer alle land som er mål for den ytre ekspansjonen til lydrike under USA. Eg trur at det amerikanske folket i alle dei landa som er truga av aggresjon frå USA må stå saman og stri mot åtaka frå dei reaksjonære i USA og bandhundane deira i desse landa. Berre dersom ein sigrar i denne striden er det råd å unngå ein tredje verdskrig — i motsett fall er han ikkje til å unngå.»²⁵

Det kamerat Mao Tsetung sa var retta mot pessimistiske vurderingar av den internasjonale stoda på den tida. Imperialistane med USA i brodden styrkte kvar einaste dag den anti-sovjetiske, anti-kommunistiske og an-

25. Mao Tsetung, «Samtale med den amerikanske korrespondenten Anna Louise Strong» (1946), sjå *Skrifter i utvalg*, Forlaget Oktober, s. 256.

ti-folkelege verksemda si og roppte ut at «krig mellom USA og Sovjetunionen er ikkje til å unngå» og at «det er ikkje råd å hindra at det bryt ut ein tredje verdskrig». Dei reaksjonære Chiang Kai-shek-folka la ut om dette i det vide og det breie for å skremma folket i Kina. Ein del kameratar vart skremde av denne utpressinga og miste motet andsynes dei væpna åta dei reaksjonære Chiang Kai-shek-folka sette i verk med støtte frå USA-imperialismen. Dei våga ikkje å stå fast og møta den kontrarevolusjonære krigen med revolusjonær krig. Kamerat Mao Tsetung såg annleis på det. Han peikte på at ein ny verdskrig kunne hindrast dersom det vart ført viljefast og effektiv strid mot verdsreaksjonen.

Desse vitskaplege utsegna hans vart stadfest av den store sigeren i den kinesiske revolusjonen.

At den kinesiske revolusjonen sigra førte til at den internasjonale balansen mellom klassekreftene endra seg umåteleg mykje. Kamerat Mao Tsetung peikte i juni 1950 på fylgjande:

«Den imperialistiske leiren trugar framleis med krig. Ein tredje verdskrig er framleis tenkjeleg. Men dei kreftene som står i vegen for krigsfåren og hindrar ein tredje verdskrig, utviklar seg fort og det politiske medvitet til dei breie massane av folket i verda aukar. Det er råd å hindra ein ny verdskrig dersom kommunistpartia i verda held fram å sameina og styrkja alle krefter som er for fred og demokrati så langt dei berre lar seg sameina.»²⁶

På møtet for systerparti i november i 1957 la kamerat Mao Tsetung fram ein detaljert analyse av endringane i dei internasjonale tilhøva i tida etter den andre verdskrigen. Han synte at den internasjonale situasjonen hadde nådd eit nytt vendepunkt. Han ga eit levande bilete av stoda med ei likning frå ein klassisk kinesisk roman: «Austavinden er sterkare enn vestavinden». Han sa:

«Eg meiner det særmerkte ved stoda i dag er at austavinden er sterkare enn vestavinden. Det vil seia at dei sosialistiske kreftene er overmåte mykje sterkare enn dei imperialistiske kreftene.»²⁷

26. Mao Tsetung, «Kjemp for ei grunnleggjande vending til det betre i den finansielle og økonomiske stoda i Kina» (1950), i *Utvalgte verker*, bind 5, s. 26.

27. Kamerat Mao Tsetung om «Imperialismen og alle reaksjonære er papirtigrar», engelsk utgåve, Peking 1963, s. 35.

Han kom fram til denne slutninga gjennom å analysa dei internasjonale klasseforholda. Klårt og tydeleg plasserte han den sosialistiske leiren, den internasjonale arbeidarklassen, kommunistpartia, det undertrykte folket og nasjonane og dei fredskjære folka og landa på sida til «austavinden». «Vestavinden» vart avgrensa til krigskreftene til imperialismen og reaksjonen. Den politiske meininga i dette biletet er heilt klår og innlysande. Det at leiarane i SUKP og fylgjesveinane deira vrir dette biletet til ein slag geografisk eller etnisk eller meteorologiske tanke syner berre at dei ynskjer å klemma seg inn i rekkjene til «vesten» for å gjere imperialistane til lags og for å piska opp sjåvinisme i Europa og Nord-Amerika.

Hovudsiktemålet til kamerat Mao Tsetung med å slå fast at «austavinden er sterkare enn vestavinden» var å peika på at sjansen for å kunna hindra at det vert ein ny verdskrig aukar og at dei sosialistiske landa ville kunna halda fram oppbyggingsarbeidet i fredelege omgivelser.

Utsegnene til Kamerat Mao Tsetung har vore og er det synet Kinas Kommunistiske Parti står fast på.

Såleis er det klårt at leiarane i SUKP lyg med overlegg når dei påstår at Kinas Kommunistiske Parti ikkje «trur det er råd å hindra ein ny verdskrig».²⁸

Like klårt er det at tesen om at det er råd å hindra ein tredje verdskrig vart sett fram av marxist-leninistar for lenge sidan. Det var ikkje på den 20. kongressen i SUKP han fyrst vart sett fram, heller ikkje er det Khrusjtsjov som har «skapt» han.

Er det då slik at Khrusjtsjov ikkje har skapt noko i det heile? Nei. Han har skapt noko. Dessverre er det han har «skapt» slett ikkje marxist-leninistisk, men revisjonistisk.

For det fyrste har Khrusjtsjov med vilje tolka dette at det er råd å hindra ein ny verdskrig slik at det er det einaste tenkjelege, og han hevdar såleis at ein ny verdskrig er utenkjeleg.

Marxist-leninistar meiner at sjølv om vi peikar på at det er råd å hindra ein ny verdskrig må vi likeins gjera merksame på at det er mogeleg at imperialismen vil setja i gong ein verdskrig. Berre om vi peikar på at begge deler kan henda, held oss til rette politikken og bur oss på at begge deler er mogeleg, kan vi mobilisera massane effektivt til å føra strid for å verna verdsfreden. Berre slik kan vi unngå at dei sosialistiske landa og

28. Ope brev frå sentralkomiteen i SUKP til alle partiorganisasjonar og til alle kommunistar i Sovjetunionen. 14. juli 1963. Sjå «Den store polemikken», Forlaget Oktober, bd. 3.

folka og andre fredskjære land og folk vert tekne på senga og er heilt ubudde dersom imperialismen tvingar ein verdskrig på folka i verda.

Men Khrusjtsjov og andre er mot å avsløra at det er fåre for ein ny krig og at imperialistane legg planar for ein slik krig. Dei seier at imperialistane i røynda er vortne fredskjære. Dette hjelper imperialistane til å byssa massane i søvn og svekkja kampviljen deira så dei legg bort vaktsemda andsynes fåren for den nye krigen imperialistane planlegg.

For det andre har Khrusjtsjov med vilje tolka dette at det er råd å hindra ein ny verdskrig slik at det er råd å hindra krig i det heile, og hevdar såleis at læresetninga til Lenin om at krig ikkje er til å unngå så lenge det finst imperialism er gammaldags.

At det er råd å hindra ein ny verdskrig er eitt, at det er råd å hindra krig i det heile, irekna revolusjonære krigar, er noko heilt anna. Og det er heilt ut gale å rota saman desse to tinga.

Det finst grobotn for krigar så lenge imperialismen og systemet med at menneske utbytta menneske finst. Dette er ei objektiv lov Lenin oppdaga etter svært grundig vitskapleg gransking.

I 1952 sa Stalin, etterat han hadde vist til at det var råd å hindra ein ny verdskrig: «Skal ein kunna fjerna grunnlaget for at krigar ikkje er til å unngå, er det naudsynt å avskaffa imperialismen.»²⁹

Lenin og Stalin har rett og Khrusjtsjov tek feil.

Det soga syner er at medan imperialistane har lukkast med å setja i gong to verdskrigrar, har dei og ført tallause andre krigar. Sidan den andre verdskrigen har imperialistane med USA i brodden, gjennom aggresjons- og krigspolitikken sin sett i gong endelause lokale krigar og væpna konflikter av alle slag ein mengd stader, og særleg i Asia, Afrika og Latin-Amerika.

Det er klart at nasjonale frigjeringskrigar er uomgjengelege når imperialistane, og då særleg USA-imperialistane, sender soldatar eller brukar ærendssveinane sine til å gjennomføra blodig undertrykking av dei undertrykte nasjonane og landa som kjempar for eller vil halda på nasjonalt sjølvstende.

Lenin sa:

«Å nekta for at nasjonale krigar er tenkjelege under imperialismen er gale i teorien, opplagt feil historisk og i praksis det same som europeisk sjåvinisme.»³⁰

29. Stalin, «Sosialismens økonomiske problem» (1952), sjå *Marxismen og språkvitenskapen. Sosialismens økonomiske problemer i SSSR*, Forlaget Oktober 1975, s. 87.

30. Lenin, «Militærprogrammet til den proletariske revolusjonen» (1916) sjå *Utvalgte verker i 12 bind*, Forlaget Oktober, b. 6, s. 172.

Det er like klart at revolusjonære borgarkrigar ikkje er til å unngå når dei borgarlege reaksjonære undertrykkjer folket i sitt eige land med våpenmakt.

Lenin sa:

«... borgarkrigar er og krigar. Den som vedgår klassestriden må og vedgå borgarkrigen. I alle klassesamfunn er han eit naturleg, og under visse omstende, uomgjengeleg framhald, ei utvikling og skjerping av klassestriden. Alle dei store revolusjonane provar dette. Å forneakta borgarkrigen eller å gløyma han ville seia å søkkja ned i ein umåteleg opportuniste og gje avkall på den sosialistiske revolusjonen.»³¹

Nesten alle dei store revolusjonane i saga vart gjennomførde med revolusjonær krig. Den amerikanske sjølvstendekrigen og borgarkrigen er døme på dette. Den franske revolusjonen er nok eit døme. Den russiske revolusjonen og den kinesiske revolusjonen er sjølv sagt og døme. Revolusjonane i Vietnam, på Kuba, i Algerie, osb. er og velkjende døme.

Då Marx i 1871 oppsummerte lærdommene frå Pariskommunen i talen han heldt til sjuårsdagen for skipinga av Den fyrste internasjonale, nemnde han vilkåra for å kunna tilinkjesgjera klasseherrevelde og klasseundertrykking. Han sa:

«... før ei slik endring kan gjennomførast fullt ut trengst det eit proletariats diktatur, og den fremste føresetnaden for det er at proletariatet har ein hær. Arbeidarklassen må vinna retten til frigjering på slagmarka.»³²

Då kamerat Mao Tsetung i 1938 drøfta kva lærdommar vi kan dra av den russiske og kinesiske revolusjonen, heldt han i samsvar med den marxist-leninistiske teorien fram den vidgjetne tesen om at «politisk makt veks ut or geværløpet». No er og denne tesen vorten skyteskive for åtaka frå leiarane i SUKP. Dei seier han er vitnemål på at Kina er «kriegersk».

Vyrde vener, baktaling av det slaget de driv med vart vist attende av kamerat Mao Tsetung for så mykje som tjuefem år sidan:

31. Same stad, s. 173

32. «Tale til festen for den sjuande årsdagen til Den internasjonale Arbeiderforeininga», 25. september 1891. Marx Engels *Werke*, tysk utgåve, band 17, s. 433.

«I fylgje den marxistiske teorien om staten er hæren den viktigaste delen av statsmakta. Den som ynskjer å gripa og halda på statsmakta må ha ein sterk hær. Ein del folk gjer narr av oss og seier vi er målmenn for at krigen er allmektig. Ja, vi hevdar at den revolusjonære krigen er allmektig, det er bra, ikkje ille, — det er marxistisk».³³

Kva er gale med det kamerat Mao Tsetung sa? Berre dei som fornektar all den historiske røynsla som er vunnen i dei borgarlege og proletariske revolusjonane dei siste par hundre åra kan gå mot det han seier her.

Det kinesiske folket har skapt sosialistisk politisk makt med geværa sine. Alle utan imperialistar og ærendssveinane deira skjønar straks at dette er bra og at det er ein viktig faktor i vernet om verdsfreden og for å kunna hindra ein tredje verdskrig.

Marxist-leninistar løynar aldri det dei meiner. Vi stør heilharta alle revolusjonære folkekrigar. Lenin sa fylgjande om slik revolusjonær krig: «Av alle krigar ein kjenner frå saga er han den einaste lovlege, rettkomne, rettvise og verkeleg store krigen».³⁴ Om vi vert skulda for å vera krigshuga berre på grunn av dette, provar det berre at vi verkeleg tar parti med dei undertrykte folka og nasjonane og er ekte marxist-leninistar.

Imperialistane og revisjonistane fordømte alltid bolsjevikane og revolusjonære leiarar som Lenin og Stalin av di dei var «krigerske». Sjølve det at vi vert utskjelte av imperialistar og revisjonistar på same viset i dag syner at vi har halde den revolusjonære marxist-leninistiske fana høgt.

Khrusjtsjov og andre spreier med stor styrke det synet at alle krigar kan hindrast og at det kan skapast «ei verd utan våpen, utan væpna styrkar og utan krigar» medan imperialismen framleis lever. Dette er ikkje noko anna enn Kautsky sin teori om «ultra-imperialismen» og den har spelt falitt for lenge sidan. Målet deira er så altfor klårt. Det er å få folket til å tru at det kan verta varig fred under imperialismen. Såleis vil dei avskaffa revolusjonen og nasjonale frigjeringskrigar og revolusjonære borgarkrigar mot imperialismen og ærendssveinane til imperialismen, og i røynda hjelpa imperialistane med å førebu ein ny krig.

33. Mao Tsetung, «Problem i krig og strategi» (1938), *Utvalde militærskrifter*, eng. utgåve, Peking 1963, s. 273.

34. Lenin, «Revolusjonære dagar» (1905), *Samla verk*, eng. utgåve, band 8, s. 107.

DYRKINGA AV ATOMVÅPEN OG UTPRESSING MED ATOMVÅPEN ER DET TEORETISKE GRUNNLAGET OG LEIESTJERNENE FOR POLITIKKEN TIL DEI MODERNE REVISJONISTANE

Kjerna i teorien til leiarane i SUKP om krig og fred er tesen deira om at alt, irekna lovene for klassestriden, har endra seg etter at atomvåpna kom til.

Det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP seier: «Atomvåpna og rakettvåpna som vart oppfunne i midten av dette hundreåret har endra dei tidlegare oppfatningane av krig». På kva måte vart dei endra?

Leiarane i SUKP meiner at sidan atomvåpna kom til, finst det ikkje lengre nokon skilnad mellom rettvisе og urettvisе krigar. Dei seier at «atombomba gjer ikkje skilnad på klassane», og at «atombomba skil ikkje mellom imperialistar og arbeidsfolk, ho råkar område slik at milliontals arbeidarar vert drepne for kvar monopolist som stryk med.»³⁵

Dei hevdar at dei undertrykte folka og nasjonane må gje opp å gjera revolusjon og halda seg frå å føra rettvisе revolusjonære folkekrigar og nasjonale frigjeringskrigar av di atomvåpna er oppfunne. Om dei ikkje gjer det vil desse krigane føra til at menneskeætta vert utrydda. Dei seier, «... kvar liten «lokalkrig» kan vera gneisten som set verda i brann i krig», og «I dag er det sannsynleg at kva som helst slag krig kan utvikla seg til ein øydeleggjande atomrakettkrig, sjølv om han bryt ut som ein konvensjonell krig utan bruk av atomvåpen».³⁶ Då «kjem vi til å øydeleggja vår Noas ark — jorda».

Leiarane i SUKP hevdar at dei sosialistiske landa ikkje må gjera motstand mot, men gje etter for imperialistisk atomutpressing og trugsmål om krig. Khrusjtsjov sa:

«Det kan ikkje finnast tvil om at dersom desse galne imperialistane sette i gong ein verdskrig med atomvåpen ville dette heilt visst føra til at det kapitalistiske systemet, eit system som avlar krig, vart velta. Men ville dei sosialistiske landa og sosialismen i verda tena på ein atomkatastrofe i verdsomfang? Berre folk som

35. «Ope brev frå sentralkomiteen i Sovjetunionens Kommunistiske Parti til alle partioorganisasjonar, til alle kommunistar i Sovjetunionen, 14. juli 1963». Sjå «Den store polemikken», Forlaget Oktober, bd. 3.

36 Khrusjtsjov, Radio- og fjernsynstale, 15. juni 1961.

med overlegg let att augo for kjensgjerningane kan tru det. Når det gjeld marxist-leninistane, så kan ikkje dei tenkja på å skipa ein kommunistisk sivilisasjon på ruinane av sentra for verds-kulturen, på jord som ligg aude og ureina på grunn av radioaktivt nedfall. Vi treng knapt leggja til at for mange folk kunne det ikkje bli spørsmål om sosialisme i det heile, då dei ville vera utsletta frå planeten vår». ³⁷

Stutt sagt har det at atomvåpna vart oppfunne ifylgje leiarane i SUKP ført til at motseiinga mellom den sosialistiske og den imperialistiske leiren, motseiinga mellom proletariat og borgarskap i dei kapitalistiske landa og motseiinga mellom dei undertrykte nasjonane og imperialismen er blitt heilt borte. Det finst ikkje lengre klassemotseiingar i verda. Dei kokar motseiingane i verda i dag ned til ei einskild motseiing, det vil seia, ei motseiing dei innbiller seg går slik: enten overlever imperialismen og dei undertrykte klassane og nasjonane saman eller så vert alle utrydda fullt og heilt.

Når det gjeld leiarane i SUKP, har dei kasta marxismen-leninismen, Fråseigna og Kunngjeringa, sosialismen og kommunismen for alle vindar.

Kor endeframt *Pravda* uttrykkjer det: «Kva er vitsen med å ha prinsipp om hovudet ditt er hogd av?» ³⁸

Dette er jamgodt med å seia at dei revolusjonære som døydde av sablane til dei reaksjonære så dei russiske revolusjonane og Oktober-revolusjonen skulle sigra var toskar, og sameleis krigarane som djervt ofra livet i den anti-fascistiske krigen, heltane som spilte blodet sitt i striden mot imperialismen og for nasjonalt sjølvstende og likeeins alle revolusjonære martyrar gjennom tidene. Kvifor skulle dei ofra livet for å halda på prinsipp?

Dette er filosofien til gjennomførte renegatar. Det er ei skammeleg utsegn som berre kan finnast i trusvedkjenninga til renegatar.

Med teorien som dyrkar atomvåpen og om utpressing med atomvåpen som rettesnor, hevdar leiarane i SUKP at den beste måten å forsvara verdsfreden på ikkje er at alle fredskrefter som finst skal sameina seg og skipa ein breiast mogeleg front mot USA-imperialismen og ærend-sveinane til USA-imperialismen — nei, det er at dei to atommaktene, USA og Sovjetunionen samarbeider for å løysa verdsproblema.

37. Khrusjtsjov, Tale på den sjette kongressen til Det sameinte tyske sosialistpartiet, 16. januar 1963.

38. «Utan sunn fornuft», *Pravda*, 16. august 1963

Khrusjtsjov har sagt:

«Vi (Sovjetunionen og USA) er dei mektigaste landa i verda, og dersom vi sameiner oss for å få fred, kan det ikkje bli krig. Så om ein eller annan galning ynskte krig kunne vi berre vifta med fingrane for å få han frå det.»³⁹

Det er såleis klårt for alle kor langt leiarane i SUKP har gått i å sjå på fienden som ven.

Leiarane i SUKP har ikkje vore seine med å gå til åtak på den rette lina til KKP med lygn og bakvasking for å dekkja over feila sine. Dei påstår at Kinas Kommunistiske Parti gjennom å fremja støtte til folkekrigane for nasjonal frigjering og dei revolusjonære borgarkrigane ynskjer å framprovosera ein verdskrig med atomvåpen.

Dette er ei merkeleg lygn.

Kinas Kommunistiske Parti har alltid meint at dei sosialistiske landa bør gje aktiv støtte til dei revolusjonære krigane folket fører, irekna nasjonale frigjeringskrigar og revolusjonære borgarkrigar. Om dei ikkje gjorde det, ville det ha vore eit svik mot den skyldnaden dei har andsynes den proletariske internasjonalsmen. Samstundes hevdar vi at dei undertrykte folka og nasjonane berre kan vinna frigjering ved eige viljefast, revolusjonært strev, og at ikkje nokon annan kan gjera det for dei.

Vi har alltid hevda at sosialistiske land ikkje må nytta atomvåpen for å stø folkekrigar for nasjonal frigjering og revolusjonære borgarkrigar, og at det slett ikkje trengst.

Vi har alltid hevda at dei sosialistiske landa må skaffa seg og halda ved lag overmakt når det gjeld atomvåpen. Det er det einaste som kan hindra imperialistane i å setja i gong ein atomkrig, og hjelpa fram eit totalt forbod mot atomvåpen.

Vi står støtt på at dei atomvåpna dei sosialistiske landa skaffar seg alltid må vera defensive våpen til å stå mot atomtrugsmål frå imperialismen med. Eit sosialistisk land må ikkje i noko høve vera den fyrste til å nytta atomvåpen, og dei må heller ikkje under noko omstende gje seg til å leika med dei eller gje seg ut på utpressing og vågespel med atomvåpen.

Vi er både mot den range praksisen til leiarane i SUKP med å nekta støtte til dei revolusjonære stridane folka fører og det range synet dei har på atomvåpen. I staden for å granska sine egne feil skuldar dei oss

39. Khrusjtsjov, Intervju med den amerikanske journalisten C.L.Sulzberger, 5. september 1961. *Pravda*, 10. september 1961.

for å vona på eit «frontaloppgjør»⁴⁰ mellom Sovjetunionen og USA, og for å prøva å driva dei ut i atomkrig.

Svaret vårt er: Nei, vener. No får det verta slutt på dette vondsinna sensasjonsmakeriet. Kinas Kommunistiske Parti er heilt mot eit «frontaloppgjør» mellom Sovjetunionen og USA, og ikkje berre i ord. Det har og i gjerning arbeidd hardt for å hindra beinveges væpna samanstøyt mellom dei. Døme på dette er Koreakrigen mot USA-aggresjonen, der vi kjempa side om side med kameratar frå Korea, og likeeins striden vi førte mot USA i Taiwan-sundet. Vi valde heller sjølve å ta på oss dei tunge ofra som måtte til og sto i fyrste lina i forsvaret av den sosialistiske leiren slik at Sovjetunionen kunne stå i andre lina. Kan leiarane i SUKP ha noko som helst slag proletarisk moralkjensle når dei kokar saman slike lygner?

I røynda er det ikkje vi, men leiarane i SUKP, som så ofte har skrytt av at dei vil nytta atomvåpen for å hjelpa den anti-imperialistiske striden i eitt eller anna land.

Alle veit at dei undertrykte folka og nasjonane ikkje har atomvåpen og at dei ikkje kan nytta dei til å gjera revolusjon, heller ikkje har dei trong for å gjera noko slikt. Leiarane i SUKP vedgår at det ofte ikkje er noka klår frontline mellom dei to sidene i nasjonale frigjeringskrigar og borgarkrigar, og då kan det ikkje koma på tale å nytta atomvåpen. Vi vil difor gjerne spørja leiarane i SUKP: Kva trong finst det for at eit sosialistisk land skal stø den revolusjonære striden folka fører med atomvåpen?

Vi vil og gjerne spørja dei: Korleis skal eit sosialistisk land nytta atomvåpen for å stø den revolusjonære striden eit undertrykt folk eller ein undertrykt nasjon fører? Skal det nytta atomvåpen i eit område der ein nasjonal frigjeringskrig eller ein revolusjonær borgarkrig er i utvikling og med dette utsetja både det revolusjonære folket og imperialistane for eit atomåtak? Eller skal det vera den fyrste til å nytta atomvåpen mot eit imperialistland som fører ein konvensjonell aggresjonskrig i eit anna land? Det er opplagt at eit sosialistisk land ikkje i noko av desse tilfella skal gjera nokon som helst slag bruk av atomvåpen.

Sanninga er at når leiarane i SUKP viftar om seg med atomvåpva sine så er det i røynda ikkje for å støtta den anti-imperialistiske striden folket fører.

Stundom kjem dei med tomme utsegner som dei aldri har tenkt å gjera noko med, berre for å vinna billeg ære.

40. «Generallina for den internasjonale kommunistrørsla og kløyvingsplattforma til dei kinesiske leiarane», leiarartikkel i *Kommunist*, Moskva, nr. 14, 1963.

Andre gongar, som til dømes under Cuba-krisa, gjev dei seg av usagde grunnar ut på eit spekulativt, opportunistisk og uansvarleg vågespel med atomvåpen.

Så snart denne atomutpressinga deira vert gjennomskoda og dei får svar på tiltale, dreg dei seg attende steg for steg, går over frå eventyrpolitikk til kapitulasjonisme og taper alt på grunn av dette vågespelet med atomvåpen.

Vi vil gjerne peika på at det store sovjetfolket og Raudehæren har vore og framleis er ei stor kraft når det gjeld å verna verdsfreden. Men dei militære ideane til Khrusjtsjov er heilt ut range avdi dei byggjer på dyrking av atomvåpen og utpressing med atomvåpen.

Khrusjtsjov har berre syn for atomvåpen. Slik han ser det «er flyvåpnet og marinen på grunn av at nivået i militærteknologien er slik det er i dag, ikkje lengre så viktig som før. Desse våpengreinene vert skifta ut, ikkje reduserte». ⁴¹

Sjølvsagt er då dei einingane og mennene som har tenesteplikt på bakken endå mindre viktige. Slik han ser det «vert ikkje forsvarsevna til eit land avgjort av talet på menn under våpen, på menn i uniform, i vår tid. ... Det avgjerande målet på kva forsvarspotensial eit land har er eldkrafta og forsyningskjeldene landet rår over». ⁴²

Folkemilitsen og folket tel endå mindre. Khrusjtsjov har kome med ei velkjend utsegn der han seier at for dei som har moderne våpen til rådvelde er militsen ikkje ein hær, men berre menneskekjøt. ⁴³

Heile settet av militærteoriar Khrusjtsjov laga er stikk i strid med den marxist-leninistiske læra om krigen og hæren. Dersom ein fylgjer dei range teoriane hans vil det med naudsyn innebera at ein oppløyser hæren og avvæpnar seg sjølv moralsk.

Det er berrsynt at om eit sosialistisk land skulle godta den range militærstrategien til Khrusjtsjov, ville det uomgjengeleg stilla seg i ei umåteleg fårleg stilling.

Khrusjtsjov kan berre driva på og gje seg sjølv titlar som «ein stor målsmann for freden», dela ut fredspris til seg sjølv og festa heltemedaljar på seg, men same kor mykje han rosar seg sjølv kjem han ikkje til å evna å dekkja over den fårlege vanen han har med å leika vurdlaust med atomvåpen eller krypinga si andsynes imperialistisk utpressing med atomvåpen.

41. Khrusjtsjov, Melding til sesjonen i Det øvste sovjet i SSSR i januar 1960.

42. Khrusjtsjov, Melding til sesjonen i Det øvste sovjet i SSSR i januar 1960.

43. Khrusjtsjov, Tale på representantskapsmøte til systerpartia i Bucuresti, 24. juni 1960.

KAMP ELLER KAPITULASJON?

Ein kan berre vinna fred i verda gjennom at folket i alle land kjempar for fred, og ikkje gjennom å tigga imperialistane om det. Ein kan berre verna freden effektivt gjennom å lita på massane av folket og føra ein auga for auga og tann for tann-strid mot den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken.

Frå den langvarige krigen det kinesiske folket førte mot imperialismen og ærendssveinane til imperialismen, trekte det den viktige slutninga at ein må stri auga for auga og tann for tann.

Kamerat Mao Tsetung sa:

«Chiang Kai-shek prøver alltid å tvinga til seg kvart gram makt folket har og kvart gram av det folket har vunne. Og vi? Politikken vår er å gje like for like og kjempa for kvar tomme jord. Vi gjer som han.»⁴⁴

Han la til:

«Han prøver alltid å tvinga krig på folket, med eitt sverd i venstre handa og eit anna i høgre. Vi grip og sverda våre og fylgjer føredømet hans.»⁴⁵

Då kamerat Mao Tsetung analyserte den politiske stoda i landet i 1945, sa han:

«Korleis ein skal gje «like for like» kjem an på situasjonen. Stundom er det å ikkje gå til forhandlingar å gje like for like, og stundom er det å gå til forhandlingar og å gje like for like... Dersom dei tek til å slåst, slår vi tilbake, kjempar vi for å vinna fred. Freden kjem ikkje utan at vi slår harde slag mot dei reaksjonære som vågar å gå til åtak på dei frigjorde områda.»⁴⁶

Ut frå nederlaget den kinesiske revolusjonen lei i 1924—27, drog han fylgjande historiske slutning:

44. Mao Tsetung, «Stoda og politikken vår etter at motstandskrigen mot Japan har sigra» (1945), *Verk i utval*, engelsk utgåve, band 4, s. 14.

45. Same stad.

46. Mao Tsetung, «Om Chungking-forhandlingane» (1945), *Verk i utval*, eng. utgåve, bd. 4, s. 56.

«Andsynes kontrarevolusjonære åtak mot folket nytta ikkje Chen Tu-hsiu politikken med å gje like for like og kjempa for kvar einaste tomme jord. Resultatet var at folket på nokre få månader i 1927 miste alle rettane dei hadde vunne.»⁴⁷

Kommunistane i Kina skjønar og held seg til politikken med å gje like for like. Vi går mot både kapitulasjonisme og eventyrpolitikk. Denne rette politikken tryggja sigeren i revolusjonen i Kina og dei store framgangane det kinesiske folket seinare vann i striden mot imperialismen.

Alle revolusjonære folk sannkjenner og ynskjer velkomen denne rette kamppolitikken dei kinesiske kommunistane har lagt fram. Alle imperialistar og reaksjonære er redde han og hatar han.

Politikken med å gje like for like slik KKP har lagt fram vert utsett for illsinnte åtak frå leiarane i SUKP. Dette syner berre at dei ikkje har det minste ynskje om å gå mot imperialismen. Det einaste føremålet dei har med å gå til åtak på og baktala like for like-politikken er å dekkja over den range lina si som er å gjera imperialismen til lags og gje etter for han.

Leiarane i SUKP påstår at ein like for like-strid mot imperialismen vil føra til internasjonal spenning. Kor fælt!

Logikken deira er at imperialismen skal få lov til å driva aggresjon og koma med trugsmål mot andre, medan dei som er offer for imperialistisk aggresjon ikkje skal få lov til å kjempa. Imperialistane skal få lov til å undertrykkja andre medan dei som vert undertrykte ikkje skal få lov til å gjera motstand. Dette er ein naken freistnad på å fri imperialistane for ansvar for aggresjonsbrotsverka dei har gjort. Dette er jungellova, klår og eintydig.

Internasjonal spenning er eit produkt av imperialistisk aggresjons- og krigspolitik. Folket bør sjølv sagt føra ein fastrådd strid mot imperialistisk aggresjon og trugsmål frå imperialismen. Kjensgjerningane har synt at det berre er gjennom strid ein kan tvinge imperialismen til å trekkja seg attende og få til ekte internasjonal avspenning. At ein heile tida trekkjer seg attende andsynes imperialistane kan ikkje føra til ekte avspenning. Det oppmodar berre imperialismen til aggresjon.

Vi har alltid vore mot at imperialismen skaper internasjonal spenning og har gått inn for å minka denne spenninga. Men imperialistane er fastrådde på å driva med aggresjon og skapa spenning overalt, og det kan berre føra til det motsette av det dei ynskjer seg.

47. Mao Tsetung, «Stoda og politikken vår etter at motstandskrigen mot Japan har sigra» (1945), *Verk i utval*, eng. utgåve, bd. 4, s. 16.

Kamerat Mao Tsetung sa:

«USA-imperialistane trur at dei alltid vil tena på spente situasjonar, men saka er at den spenninga USA har skapt har ført til det motsette av det dei ynskjer seg. Ho tener til å mobilisera folket i heile verda mot USA-aggressorane.»⁴⁸

Han sa vidare: «Dersom monopolgruppene i USA held fast på aggresjons- og krigspolitikken sin, må den dagen koma då folket i verda hengjer dei etter halsen.»⁴⁹

1957-Fråsegna slår heilt rett fast: «Med denne politikken seier desse anti-folkelege, aggressive imperialistkreftene dødsdommen over seg sjølve og skaper sine egne banemenn».

Dette er dialektikken i saga. Dei som heilagar imperialismen kan knapt forstå denne sanninga.

Leiarane i SUKP påstår at Kinas Kommunistiske Parti gjennom å gå inn for like for like-strid har avvist forhandlingar. Dette er og berre tøv.

Vi har alltid stått fullt og heilt fast ved at dei som nektar å forhandla under alle omstende slett ikkje er marxist-leninistar.

Kommunistane i Kina forhandla med Kuomintang mange gongar under dei revolusjonære borgarkrigane. Dei nekta ikkje ein gong å forhandla då frigjeringskampen av heile landet sto rett for døra.

Kamerat Mao Tsetung sa i mars 1949:

«Om fredsdrøftingane gjeld heile landet eller berre lokalt, må vi likevel vera budde på at dette kan koma på tale. Vi bør ikkje nekta å gå inn i forhandlingar av di vi er redde for vanskar og ynskjer å unngå forviklingar. Heller ikkje bør vi gå inn i forhandlingar med rot i hovudet. Vi må stå fast på prinsippa og kunna snu og venda oss så langt det går an og så mykje som er naudsynt for at vi skal kunna setja prinsippa våre ut i livet.»⁵⁰

I striden mot imperialismen og reaksjon har dei kinesiske kommunistane same rette haldninga til forhandlingar internasjonalt.

I oktober 1951 hadde kamerat Mao Tsetung fylgjande å seia om våpenkvileforhandlingane i Korea:

48. Mao Tsetung, Tale på Den øvste statskonferansen, *Renmin Ribao*, 9. september 1958.

49. Same stad.

50. Mao Tsetung, «Melding til Den andre plenumsesjonen til den sjuande sentralkomiteen i Kinas Kommunistiske Parti», (1949), eng. utgåve, bd. 4, s. 372.

«Vi har lenge sagt at Korea-spørsmålet bør løysast med fredelege middel. Dette gjeld framleis. Så snart den amerikanske regjeringa er viljug til å løysa spørsmålet på eit rettvist og rimeleg grunnlag og sluttar å nytta alle tenkjelege meinrader for å øydeleggja og hindra framgang i forhandlingane slik dei har gjort tidlegare, er det råd å lukkast med våpenkvileforhandlingane i Korea. I motsett fall er det uråd.»⁵¹

Viljefast strid mot USA-imperialistane tvinga dei til å godta våpenkvileavtalen for Korea under forhandlingane.

Vi tok aktivt del i Geneve-konferansen i 1954 og ytte vårt til at det vart fred att i Indo-Kina.

Vi er for forhandlingar, jamvel med USA, som har okkupert Taiwan som er vårt landområde. Dei diplomatiske samtalan mellom USA og Kina har pågått i meir enn åtte år no.

Vi tok aktivt del i Geneve-konferansen om Laos-spørsmålet i 1961 og hjelpte fram undertekninga av Geneve-avtalane om å respektera sjølvstendet og nøytraliteten til Laos.

Er det slik at dei kinesiske kommunistane berre gjev seg sjølve lov til å forhandla med imperialistland, medan dei går mot at leiarane i SUKP skal ha forhandlingar med leirane for imperialistland?

Nei, sjølvsagt ikkje.

I røynda har vi alltid aktivt støtta alle forhandlingar Sovjetregjeringa har ført med imperialistiske land så lenge desse er til gagn for og ikkje til skade for forsvaret av verdsfreden.

Kamerat Mao Tsetung sa den 14. mai 1960:

«Vi stør at det vert halde toppmøte, same om eit slikt møte gjev resultat eller ikkje, eller om resultata er store eller små. Men når det gjeld å vinna fred i verda avheng det fyrst og fremst av at folket i alle land fører ein viljefast strid for han.»⁵²

Vi er for forhandlingar med imperialistland. Men det er heilt ut for-kasteleg å gjera seg voner om verdsfred gjennom forhandlingar, å spreia

51. Mao Tsetung, «Opningstale på den tredje sesjonen til Det fyrste nasjonale utvalet til Den rådgevande politiske konferansen til det kinesiske folket», *Renmin Ribao*, 21. oktober 1951.

52. «Samtalen formann Mao Tsetung hadde med gjestane frå Asia og Latin-Amerika», *Renmin Ribao*, 15. mai 1960.

illusjonar om dei og med dette lamma kampviljen til folket slik Khrusjtsjov har gjort.

I røynda er den range haldninga Khrusjtsjov har til forhandlingar i seg sjølv til skade for forhandlingar. Di meir Khrusjtsjov gjev etter for imperialistane og di meir han tigg, di større vert apetitten til imperialistane. Khrusjtsjov, som framstiller seg som den største tilhengaren av forhandlingar i saga, vert alltid vraka som friar og så altfor ofte til lått. Tallause historiske kjensgjerningar har synt at imperialistane og dei reaksjonære aldri bryr seg med å berge maska til dei som kapitulerer.

VEGEN FOR Å VERNA FREDEN OG VEGEN SOM FØRER TIL KRIG.

For å oppsummera — usemja mellom oss og leiarane i SUKP i spørsmålet om krig og fred går mellom to ulike liner, om ein skal eller ikkje skal gå mot imperialismen, om ein skal eller ikkje skal stø revolusjonær strid, om ein skal eller ikkje skal mobilisera folket i verda mot dei imperialistiske krigsplanane og om ein skal eller ikkje skal halda seg til marxismen-leninismen.

Som alle andre ekte revolusjonære parti har Kinas Kommunistiske Parti alltid stått i fremste rekkje i striden mot imperialismen og for fred i verda. Vi meiner at skal ein kunna verna freden i verda er det naudsynt at ein heile tida avslører imperialismen og at ein vekkjer og organiserer folket til strid mot imperialismen med USA-imperialismen i brodden. Ein må og setja lit til at den sosialistiske leiren veks seg sterkare, til den revolusjonære striden proletariatet og det arbeidande folket i alle land fører, til frigjeringsstriden til dei undertrykte nasjonane, til striden alle fredskjære folk og land fører, og til den breie sameinte fronten mot USA-imperialismen og ærendssveinane til USA-imperialismen.

Den lina vi står på er i samsvar med den sams lina for alle kommunistpartia slik ho vart slegen fast i 1957-Fråsegna og 1960-Kunngjeringa.

Med denne lina er det råd å lyfta det politiske medvitet til folket utan stogg og føra striden for fred i verda i rett lei.

Med denne lina er det råd å styrkja dei kreftene som arbeider for fred i verda utan stogg, med den sosialistiske leiren som kjernen, og å gå til åtak på og svekkja dei imperialistiske krigskreftene.

Med denne lina er det råd å utvida dei folkelege revolusjonane heile tida og å leggja lekkjer på imperialismen.

Med denne lina er det råd å gjera seg nytte av alle faktorar som finst, irekna motseiingane mellom USA-imperialistane og dei andre imperialismaktene og å isolera USA-imperialismen så langt det berre let seg gjera.

Med denne lina er det råd å knusa den utpressinga med atomvåpen USA-imperialismen driv med og slå ned planane USA-imperialismen har for å setja i gong ein ny verdskrig.

Denne lina er ei line for folket i alle land så dei kan vinna siger i revolusjonen så vel som fred i verda. Det er ein trygg og effektiv veg for å forsvara verdsfreden.

Den lina leiarane i SUKP fylgjer står i grunnleggjande motstrid til den lina vi står for, til den sams lina til alle marxist-leninistar og alle revolusjonære.

Leiarane i SUKP rettar ikkje brodden i striden dei fører mot fienden til verdsfreden, men mot den sosialistiske leiren, og med dette svekkjer og undergrev dei sjølve kraftsentret i forsvaret av verdsfreden.

Dei nyttar utpressing med atomvåpen for å skremma folket i dei sosialistiske landa og nekta dei å støtta den revolusjonære striden til dei undertrykte folka og nasjonane. Såleis hjelper dei USA-imperialismen med å isolera den sosialistiske leiren og undertrykkja dei folkelege revolusjonane.

Dei nyttar utpressing med atomvåpen til å skremma dei undertrykte folka og nasjonane og nekta dei å gjera revolusjon, og dei samarbeider med USA-imperialismen for å sløkkja revolusjons-«gneistane». Såleis lar dei USA-imperialismen fritt få halda fram med aggresjons- og krigspolitikken sin i området som ligg mellom USA og den sosialistiske leiren.

Dei skremmer og dei som er allierte med USA og nektar dei å stri mot det herredømet USA har tvinga på det. Såleis hjelper dei USA-imperialismen med å slavebinda desse landa og grunnfesta stillingane sine.

Gjennom denne handlemåten har leirane i SUKP heilt og fullt gjeve opp striden mot den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken.

Denne handlemåten fornektar den sameinte fronten mot USA-imperialismen og ærendssveinane til USA-imperialismen og for å verna freden i verda.

Han freistar å isolera fredskreftene i verda fullt og heilt og ikkje erkefienden til freden i verda.

Han står for å tilinkjesgjera kampoppgåva med å verna freden i verda.

Dette er ei line som tener den «globale strategien» til USA-imperialismen.

Det er ikkje vegen til fred i verda, men ein veg som fører til større fåre for krig og til sjølve krigen.

Verda er ikkje lengre det ho var rett før den andre verdskrigen. Det finst ein mektig sosialistisk leir. Den nasjonale frigjeringsrørsla i Asia, Afrika og Latin-Amerika bryt seg fram. Det politiske medvitet til folka i verda er mykje høgare. Styrken til det revolusjonære folket er langt større. Folket i Sovjetunionen, i dei sosialistiske landa og i heile verda vil aldri la dei imperialistiske krigskreftene og talerøyra deira få lov til å manipulera med lagnaden sin.

Aggresjons- og krigshandlingane til imperialistane og dei reaksjonære lærer folket i verda litt etter litt å auka det politiske medvitet sitt. Samfunnsmessig praksis er det einaste kriteriet på sanning. Vi lit fullt og heilt på at lærdommane imperialistane og dei reaksjonære gjev vil føra til at mange som no står for eit rangt syn i spørsmålet om krig og fred kjem til å skifta meining. I dette stykket nærer vi store voner.

Vi trur fullt og fast at kommunistane og folket i verda heilt visst kjem til å knusa den imperialistiske planen om å setja i gong ein ny verdskrig og at dei kjem til å slå ring om verdsfreden så sant dei avslører narrespelet til imperialismen, gjennomskodar lygnene til revisjonismen og tek på seg oppgåva med å forsvare verdsfreden.

FREDELEG SAMLIVNAD — TO BEINT MOTSETTE LINER

**Sjette kommentar til det opne brevet
frå sentralkomiteen i SUKP**

Ved redaksjonen i *Renmin Ribao (Folkets Dagblad)* og
Hongqi (Raude Fane)

(12. desember 1963.)

Sidan den tjuande kongressen i SUKP har Khrusjtsjov og andre kameratar snakka meir om spørsmålet om fredeleg samlivnad enn om noko anna.

Om att og om att påstår leiarane i SUKP at dei har vore trugne mot politikken til Lenin for fredeleg samlivnad, og at dei har utvikla han på skapande vis. Dei tilskriv all ære for sigrane folka i verda har vunne gjennom langvarige revolusjonære stridar til sin eigen politikk for «fredeleg samlivnad».

Dei gjer seg til målsmenn for ideen om at imperialismen, og særskilt USA-imperialismen, stør den fredelege samlivnaden, og dei baktalar vilt Kinas Kommunistiske Parti og alle marxist-leninistiske parti med å seia at dei er mot fredeleg samlivnad. Det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP kjem jamvel med slarvesnakk om at Kina er for «å kappast» med imperialistane «om å setja i gong krig».

Orda og gjerningane dei har svike marxismen-leninismen, den proletariske verdsrevolusjonen og den revolusjonære saka til dei undertrykte folka og nasjonane med, skildrar dei sjølve som om dei skulle vera i samsvar med politikken til Lenin om fredeleg samlivnad.

Men kan orda «fredeleg samlivnad» verkeleg tena som trylleord for leiarane i SUKP når dei svik marxismen-leninismen? Nei, visseleg ikkje.

Vi står no andsynes to tvert motsette politiske liner for fredeleg samlivnad.

Den eine er Lenin og Stalin si line for fredeleg samlivnad. Alle marxist-leninistar, irekna dei kinesiske kommunistane, står for denne lina.

Den andre er den anti-leninistiske lina for fredeleg samlivnad, den såkalla generallina for fredeleg samlivnad Khrusjtsjov og andre går inn for.

La oss no granska kva som er Lenin og Stalin sin politikk for fredeleg samlivnad og dei greiene Khrusjtsjov og andre kallar generallina for fredeleg samlivnad.

POLITIKKEN TIL LENIN OG STALIN FOR FREDELEG SAMLIVNAD

Lenin var den som sette fram ideen om at den sosialistiske staten skulle fylgja ein politikk for fredeleg samlivnad andsynes land med andre samfunnssystem. Kommunistpartiet og regjeringa i Sovjetunionen fylgde under leiing av Lenin og Stalin lenge denne rette politikken.

Spørsmålet om fredeleg samlivnad mellom sosialistiske og kapitalistiske land kunne umogeleg ha oppstått før Oktoberrevolusjonen, ettersom det ikkje fanst noko sosialistisk land. Likevel såg Lenin, på grunnlag av den vitskaplege analysen han hadde gjort av imperialismen, alt i 1915—1916 at «sosialismen kan ikkje vinna siger i *alle* land samstundes. Fyrst vil han sigra i eitt eller fleire land, medan dei andre kjem til å verta verande borgarlege eller før-borgarlege endå ei tid». ¹ Med andre ord kjem det i ein viss tidbolc til å finnast sosialistiske land jamsides med kapitalistiske og førkapitalistiske land. Sjølve innhaldet i det sosialistiske systemet gjer det klårt at sosialistiske land må føra ein utanrikspolitikk som er for fred. Lenin sa: «Det er berre arbeidarklassen som, når han kjem til makta, kan føra ein fredspolitikk som ikkje er i ord ... men i gjerning». ² Det Lenin legg fram her kan ein seia er det teoretiske grunnlaget for politikken for fredeleg samlivnad.

Etter at Oktoberrevolusjonen hadde sigra, gjorde Lenin det ved fleire høve kjent for verda at utanrikspolitikken til sovjetstaten var ein politikk for fred. Men imperialistane var fastrådde på å kjøva den nyfødde sosialistiske republikken i vogga. Dei sette i gong væpna intervensjon mot sovjetstaten. Lenin peikte heilt rett på at andsynes ein slik situasjon «ville vi ikkje kunna leva om vi ikkje forsvarte den sosialistiske republikken med våpenmakt». ³

1. Lenin, «Krigsprogrammet til den proletariske revolusjonen», sjå *Utvalgte verker i 12 bind*, Forlaget Oktober, bd. 6, s. 173.

2. Lenin, «Utkast til resolusjon om stoda i politikken nett no» (1917), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 25, s. 319.

3. Lenin «Melding frå sentralkomiteen i Russlands Kommunistiske Parti (bolsjevikane) på den åttande partikongressen», (1919), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 29, s. 153.

I 1920 hadde det store sovjetfolket slått ned den væpna interven-sjonen frå imperialistane. Det hadde utvikla seg ei relativt styrkejam-vekt mellom sovjetstaten og dei imperialistiske landa. Etter fleire års styrkeprøver hadde sovjetstaten halde stillinga. Han tok til å leggja krigen bak seg og gå over til fredeleg oppbygging. Det var under desse omstende Lenin la fram ideen om ein politikk som bygde på fredeleg samlivnad. Frå denne stunda hadde i røynda ikkje imperialistane noko val, dei måtte «leva saman» med sovjetstaten.

Så lenge Lenin levde var denne likevekta alltid svært ustø, og Den sosialistiske sovjetrepublikken vart utsett for stram kapitalistisk inn-ringing. Gong på gong peikte Lenin på at det på grunn av den aggressive naturen til imperialismen ikkje fanst noka trygd for at sosialismen og kapitalismen kunne leva i fred i lengre tid.

Slik tilhøva var, var det enno ikkje råd for han å slå fast endeleg inn-haldet i politikken for fredeleg samlivnad mellom land med ulike sam-funnssystem. Men den store Lenin fastla den rette utanrikspolitikken til den fyrste staten under proletariatets diktatur og la fram dei grunn-leggjande ideane i politikken for fredeleg samlivnad.

Kva var dei grunnleggjande ideane til Lenin for denne politikken?

For det fyrste peikte Lenin på at den sosialistiske staten fanst i strid med imperialistane sin vilje. Sjølv om han heldt seg til ein utanriks-politikk som var for fred, hadde imperialistane ikkje noko ynskje om å leva i fred med han. Dei kom til å gjera alt dei kunne og gripa alle høve til å motarbeida eller jamvel knusa den sosialistiske staten.

Lenin sa:

«Den internasjonale imperialismen ... kan ikkje ... leva jamsides med sovjetrepublikken, både på grunn av den objektive stillinga til imperialismen og på grunn av dei økonomiske interessene til kapitalistklassen som er innebygde i imperialismen ...»⁴

Vidare sa han:

«... det er utenkjeleg at sovjetrepublikken skal kunna leva jam-sides med imperialistane i lengre tid. Den eine eller den andre må sigra til slutt. Og før det vert ein slik slutt er det uomgjengeleg at

4. Lenin, «Melding om krig og fred, lagt fram for den sjuande kongressen i Russlands Kommunistiske Parti (bolsjevikaner) 7. mars 1918», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 27, s. 92. (Også i *Utvalgte verker*, Forlaget Oktober, bd. 9.)

det vert ei rad fælslege samanstøytar mellom sovjetrepublikken og dei borgarlege statane.»⁵

Han understreka difor gong på gong at den sosialistiske staten heile tida måtte halda seg på vakt mot imperialismen.

«... den lærdommen alle arbeidarar og bønder må meistra, er at vi må vera på vakt og hugsa at vi er omringa av menneske, klassar og regjeringar som ope syner at dei hatar oss noko umåteleg. Vi må hugsa at vi alltid er ei hårsbreidd frå alle slag invasjonar».⁶

For det andre peikte Lenin på at det berre var gjennom strid sovjetstaten kunne evna å leva i fred med imperialistlanda. Dette var resultatet av stendige styrkeprøver mellom imperialistlanda og sovjetstaten, som førte ein rett politikk, leit på støtte frå proletariatet og dei undertrykte nasjonane i verda og utnytta motseiingane mellom imperialistane.

Lenin sa i november 1919:

«Slik er det støtt — når fienden er slått tek han til å snakka om fred. Vi har gong på gong sagt det til desse herrane, imperialistane i Europa, at vi er samde i at det skal sluttast fred, men dei heldt fram å drøyma om å slavebinda Russland. No har dei skjont at draumane deira ikkje kan koma til å verta sanning.»⁷

I 1921 peikte han på fylgjande:

«... imperialismaktene, som hatar Sovjetrussland så inderleg og ynskjer å kasta seg over det, har vore nøydde til å gje seg på denne tanken av di opprotninga i den kapitalistiske verda stendig skrid fram, av di samhaldet i ho vert dårlegare og av di presset frå kref-tene til dei undertrykte kolonifolka, meir enn ein milliard men-eske i alt, veks frå år til år, frå månad til månad og jamvel frå veke til veke.»⁸

5. Lenin, «Melding frå sentralkomiteen i Russlands Kommunistiske Parti (bolsjevikane) til den åttande partikongressen, 18. mars 1919», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 29, s. 153.

6. Lenin, «Om innanriks- og utanrikspolitikken til republikken, melding til den niande allrussiske kongressen for sovjeta» (1921), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 33, s. 148.

7. Lenin, «Tale på den fyrste allrussiske konferansen om partiarbeid på landsbygda» (1919), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 30, s. 145.

8. Lenin, «Tale ved slutten av den tiande landskonferansen til Russlands Kommunistiske Parti (bolsjevikane)» (1921), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 32, s. 436—437.

For det tredje nytta Lenin ulike prinsipp andsynes dei ulike slag land som fanst i den kapitalistiske verda når han sette politikken for fredeleg samlivnad ut i livet.

Han la særleg vekt på å få til venskapleg samband med land imperialismen undertrykte og hersa med. Han peikte på at «alle folk som lir under imperialiståket har sams grunnleggjande interesser», og at «den imperialistiske verdspolitikken fører til at det vert utvikla nærare samband, alliansar og venskap mellom alle undertrykte nasjonar». Han sa at fredspolitikken til sovjetstaten «i større og større mon kjem til å tvinga fram nærare band mellom RFSFR (Føderasjonen av russiske sosialistiske sovjetrepublikkar) og eit aukande tal grannestatar».⁹

Lenin sa og:

«Vi har no sett oss som hovudoppgåve å slå ned utbytтарane og vinna dei som vaklar over til oss — dette er ei oppgåve i verds-målestokk. Mellom dei som vaklar finst det ei heil rad borgarlege statar, statar som av di dei er borgarlege hatar oss, men som på den andre sida, som undertrykte statar, helst vil ha fred med oss.»¹⁰

Om grunnlaget for fred med imperialistland som USA, sa han: «Kapitalistane i USA kan halda seg borte frå oss.» «Hinderet for ein slik fred? Frå vår side finst det ikkje noko slikt. Når det gjeld dei amerikanske (og alle dei andre) kapitalistane, er det imperialismen.»¹¹

For det fjerde la Lenin fram politikken med fredeleg samlivnad som ein politikk proletariatet må føra andsynes land med andre samfunns-system når det sit ved makta. Han gjorde det aldri til heile utanriks-politikken til eit sosialistisk land. Gong på gong gjorde Lenin det klårt at det grunnleggjande prinsippet for denne politikken er proletarisk internasjonalsisme.

Han sa: «Sovjetrussland ser det som si største ære å kunna hjelpa arbeidarane i heile verda i den vanskelege striden dei fører for å styrta kapitalismen.»¹²

9. Lenin, «Arbeidet til rådet for folkekommissærar, melding til den åttande allrussiske kongressen for sovjeta» (1920), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 31, s. 491.

10. Lenin, «Melding om arbeidet til det sentrale allrussiske eksekutivutvalet og rådet av folkekommissærar» (1920), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 30, s. 323.

11. Lenin, «Svar på spørsmål frå Karl Wiegard, Berlin-korrespondent for Universal Service,» (1920) *Samla verk*, eng. utgåve, b. 30, s. 365—366.

12. Lenin, «Til den fjerde verdskongressen til Komintern og Petrograd-sovjetet av arbeidarar og utsendingar for Raudehæren» (1922), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 33, s. 417.

I Fredsdekretet som vart utferda etter Oktoberrevolusjonen gjorde Lenin framlegg om fred straks, utan anneksjonar eller krigsskadebøter for nokon av landa som var i krig. Han oppmoda samstundes dei klasse-medvetne arbeidarane i dei kapitalistiske landa om å hjelpa til med «å få til ei vellukka fredsløysing og at dei arbeidande og utbytta massane på same tid skal vinna frigjering frå all slag slaveri og utbytting»¹³ gjennom vidtfemnande, viljefast og overmåte kraftfull handling.

I det utkastet til partiprogram Lenin laga til det sjuande landsmøtet i Russlands Kommunistiske Parti vart det slege uttrykkjeleg fast at «støtte til den revolusjonære rørsla til det sosialistiske proletariatet i dei framskridne landa» og «støtte til den demokratiske og revolusjonære rørsla i alle land allment, og i koloniane og dei usjølvstendige landa særskilt» var viktige sider ved den internasjonale politikken til partet.¹⁴

For det femte sto Lenin konsekvent på at det var uråd for undertrykte klassar og nasjonar å leva fredeleg saman med undertrykkjarklassar og nasjonar.

I «Tesar om grunnoppgavene til den andre kongressen i Den kommunistiske internasjonalen», peikte han på fylgjande:

«... sjølv det mest opplyste og demokratiske borgarskapet nøler ikkje lenger med å ty til alle slag bløffar og brotsverk eller med å slakta ned milliontals arbeidarar og bønder for å kunna berga den private eigedomsretten til produksjonsmidla».¹⁵

Lenin drog fylgjande slutningar:

«... sjøelve tanken på at kapitalistane skal underkasta seg viljen til fleirtalet av dei utbytta på fredeleg vis, på ein fredeleg, reformistisk overgang til sosialismen, er ikkje berre umåteleg lågpanna toskeskap, men beint ut narrespel andsynes arbeidarane, å rosemåla det kapitalistiske lønsslaveriet, å løyna sanninga».¹⁶

Han peikte gong på gong på hyklarskapen i det imperialistane kalla likeverd mellom nasjonane. Han sa:

13. Lenin, «Melding om freden» på den andre allrussiske kongressen for arbeidar- og soldatsovjeta (1917), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 26, s. 252.

14. Lenin, «Råutkast til program» til det sjuande landsmøtet i Russlands Kommunistiske Parti (bolsjevikane) (1918), *Samla verk*, band 27, s. 157 og 58.

15. Lenin, «Tesar om grunnoppgavene til den andre kongressen i Den kommunistiske Internasjonalen» *Samla verk*, engelsk utgåve, band 31, s. 186.

16. Same stad.

«Folkeforbundet og heile etterkrigspolitikken til Ententen legg denne sanninga endå klårare og tydelegare i dagen enn før. Alle stader fører dei til at den revolusjonære striden til proletariatet i dei framskridnet til dei arbeidande massane i koloniane og dei usjølvtendige landa vert skjerpa, og til at den småborgarlege illusjonen om at nasjonar kan leva saman i fred og likeverd under kapitalismen bryt saman snøggare.»¹⁷

Det som er sagt ovanfor utgjer dei grunnleggjande ideane til Lenin om politikken for fredeleg samlivnad.

Stalin heldt ved politikken Lenin hadde for fredeleg samlivnad. I dei tretti åra han var leiar for Sovjetunionen heldt han seg fylgjestrengt til denne politikken. Fyrst når imperialistar og reaksjonære gjennomførde væpna provokasjonar eller sette i gong aggresjonskrigar mot Sovjetunionen måtte dei føra den store patriotiske krigen og slå attende i sjølvforsvar.

Stalin peikte på at «sambandet vårt med dei kapitalistiske landa byggjer på ein føresetnad om at to ulike system kan leva jamsides einannan», og at «det er ei heilt naudsynt oppgåve for oss å halda ved lag fredelege samband med dei kapitalistiske landa.»¹⁸

Han peikte og på fylgjande:

«Fredeleg samlivnad mellom kapitalismen og kommunismen er fullt ut råd dersom begge partar ynskjer å samarbeida, er budde på å gjennomføra det ein har teke på seg og held seg til prinsippa om likeverd og ikkje-innblanding i dei indre tilhøva til andre statar.»¹⁹

Samstundes med at Stalin heldt ved Lenin sin politikk for fredeleg samlivnad, gjekk han skarpt mot å halda attende støtte til andre folk sine revolusjonar berre for å gjera imperialismen til lags. Han peikte med stor styrke på at det fanst to motsette liner i utanrikspolitikken og at ein måtte fylgja «enten den eine eller den andre».

17. Lenin, «Førebels utkast til teser om det nasjonale spørsmålet og spørsmålet om koloniane», sjå Utvalgte verker i 12 bind, Forlaget Oktober, bd. 11, s. 207—208.

18. Stalin, «Politisk melding frå sentralkomiteen» til det femtande landsmøtet i SUKP(b), *Verk*, engelsk utgåve, band 10, s. 296.

19. Stalin, «Svar på spørsmål frå amerikanske redaktørar», *Pravda*, 2. april 1952.

Den eine lina var at «vi held fram å føra ein revolusjonær politikk og fylkar proletarar og undertrykte i alle land rundt arbeidarklassen i Sovjetunionen og då kjem den internasjonale kapitalen til å gjera alt han kan for å hindra at vi vinn framgang».

Den andre lina var at «vi gjev avkall på den revolusjonære politikken vår og går med på å gje etter for den internasjonale kapitalen i fleire grunnleggjande saker — og då kjem den internasjonale kapitalen utan tvil ikkje til å vera mot å 'hjelpa' oss med å gjera det sosialistiske landet vårt om til ein 'god' borgarleg republikk».

Stalin gav eit døme. «Amerika krev at vi går frå prinsippet om å stø frigjeringsrørsla til arbeidarklassen i andre land, og seier at dersom vi gjev etter på dette punktet skal alt gå så greitt. ... kanskje skal vi gje etter på dette punktet?»

Svaret hans var nei, «... vi kan ikkje gå med på å gje etter på dette eller liknande punkt utan å vera uærlege mot oss sjølve. ...²⁰

Det Stalin seier her har framleis svært mykje å seia i praksis. Det finst verkeleg to tvert motsette liner i utanrikspolitikken, to tvert motsette politiske liner for fredeleg samlivnad. Det er ei svært viktig oppgåve for alle marxist-leninistar å skilja mellom dei, halda fast ved politikken til Lenin og Stalin og stå fast mot politikken med svik, med å kapitulera og halda attende støtte til revolusjonen, og likeeins politikken som skaper eit sosialistisk land om til ein «god» borgarleg republikk — liner Stalin fordømte.

KINAS KOMMUNISTISKE PARTI HELD POLITIKKEN TIL LENIN FOR FREDELEG SAMLIVNAD I HEVD

Det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP påstår at Kinas Kommunistiske Parti «ikkje trur at fredeleg samlivnad er råd», og kjem med slarvete skuldinger om at det går mot politikken til Lenin for fredeleg samlivnad.

Er dette sant? Nei. Sjelvsagt ikkje.

Alle som har vurdert for kjensgjerningar skjønar klårt at Kinas Kommunistiske Parti og regjeringa i Folkerepublikken Kina har halde seg stødig og med stor framgang til Lenin sin politikk for fredeleg samlivnad.

20. Stalin, «Arbeidet til det sams aprilplenumet til sentralkomiteen og den sentrale kontrollkommisjonen», *Verk*, engelsk utgåve, band 11, s. 58, 59 og 60.

Sidan den andre verdskrigen er den internasjonale likevekta mellom klassekreftene grunnleggjande endra. Sosialismen har sigra i ei rad land og den sosialistiske leiren er skapt. Den nasjonale frigjeringsrørsla veks i stor fart og det har vakse fram mange nasjonalstatar som nyst har vunne politisk sjølvstende. Den imperialistiske leiren er mykje svekt og motseiingane mellom dei imperialistiske landa vert stendig skarpere. Denne situasjonen skaper betre vilkår for at dei sosialistiske landa skal kunna setja ut i livet politikken med fredeleg samlivnad andsynes land med andre samfunnssystem.

Under desse nye historiske tilhøva har Kinas Kommunistiske Parti og den kinesiske regjeringa gjennom å nytta Lenin sin politikk for fredeleg samlivnad gjort han rikare.

Rett før Folkerepublikken Kina vart til, sa kamerat Mao Tsetung:

«... vi gjer det kjent for heile verda at det einaste vi går mot er det imperialistiske systemet og samansverjingane hans mot det kinesiske folket. Vi er viljuge til å drøfta spørsmålet om å skipa diplomatiske samband med alle utanlandske regjeringar med grunnlag i prinsippa om likeverd, gjensidige føremoner og gjensidig vyrdnad for territorial integritet og overherredøme. Vilkåret er at dei er viljuge til å bryta sambandet med dei kinesiske reaksjonære, sluttar å samansverja seg med dei eller hjelpa dei, og får ei ekte venskapleg haldning utan baktankar andsynes Folkerepublikken Kina. Det kinesiske folket ynskjer venskapleg samarbeid med folka i alle land og å ta opp att og utvida utanrikshandelen for å utvikla produksjonen og fremja økonomisk velstand.»²¹

I samsvar med dei prinsippa kamerat Mao Tsetung la fram, la vi så fast utanrikspolitikken vår for fred i klåre ordelag, fyrst i det sams programmet som vart vedteke på den rådgjevande politiske konferansen til det kinesiske folket i september 1949 og seinare i grunnlova for Folkerepublikken Kina som vart vedteken av den nasjonale folkekongressen i september 1954.

I 1954 innførde den kinesiske regjeringa dei vidgjetne fem prinsippa for fredeleg samlivnad. Dei er: gjensidig vyrdnad for territorial integritet og suverenitet, gjensidig ikkje-aggresjon, ikkje-innblanding i andre sine indre tilhøve, likeverd og gjensidige føremoner og fredeleg sam-

21. Mao Tsetung, «Helsing til utvalet som skal førebu ein ny rådgjevande politisk konferanse» (1949), *Verk i utval*, engelsk utgåve, band 4, s. 408.

livnad. Saman med andre land i Asia og Afrika formulerte vi så dei ti prinsippa på grunnlag av dei fem prinsippa på Bandung-konferansen i 1955.

I 1958 oppsummerte kamerat Mao Tsetung den praktiske røynsla landet vårt hadde vunne i utanrikssaker og gjorde meir utfyllande greie for dei allmenne prinsippa i utanrikspolitikken vår.

«Skal vi kunna oppnå varig fred i verda må vi utvikla venskapen og samarbeidet med systerlanda i den sosialistiske leiren og styrkja solidariteten med alle fredskjære land. Vi må freista å få skipa normale diplomatiske samband med alle land som er viljuge til å leva i fred med oss med grunnlag i gjensidig vyrdnad for territorial integritet og overherredøme og likeverd og gjensidige føremoner. Vi må gje aktiv støtte til dei nasjonale sjølvstende- og frigjeringsrørslene i landa i Asia, Afrika og Latin-Amerika og likeeins til fredsørsla og alle rettferdige stridar over heile verda».²²

I 1957 sa han:

«Å styrkja einskapen med Sovjetunionen, å styrkja einskapen med alle sosialistiske land — det er den grunnleggjande politikken vår, i dette ligg den grunnleggjande interessa vår.

Så er det landa i Afrika og Asia og alle dei fredskjære landa og folka — vi må styrkja og utvikla einskapen med dei.

Når det gjeld dei imperialistiske landa, bør vi og sameina oss med folka i desse landa og streva for å kunna leva i fred med desse landa, handla med dei og hindra at det under nokon omstende skal kunna bryta ut krig. Vi må likevel aldri gjera oss urealistiske tankar om dei.»²³

I utanrikssakene våre dei siste fjorten åra har vi ført ulik politikk and-synes ulike slag land og endra politikken vår i samsvar med dei ulike tilhøva i land av same slaget.

1. Vi skil mellom sosialistiske og kapitalistiske land. I høve til dei sosialistiske landa, står vi heilt fast på prinsippet i den proletariske inter-nasjonalismen om gjensidig hjelp. Vi ser på det å halda ved lag og styrk-

22. Mao Tsetung, «Opningstale til den åttande nasjonale kongressen i Kinas Kommunistiske Parti».

23. Mao Tsetung, «Om den rette måten å handtera motseiingar i folket på», sjå *Verker i utval*, band 5, Forlaget Oktober 1977, s. 433.

ja einskapen mellom alle landa i den sosialistiske leiren som det grunnleggjande i utanrikspolitikken vår.

2. Vi skil mellom dei nasjonalistiske landa som nett har vunne politisk sjølvstende og dei imperialistiske landa.

Sjølv om desse landa skil seg grunnleggjande frå dei sosialistiske landa i samfunnssystem og politisk system, står dei i djup motsetning til imperialismen. Dei har sams interesser med dei sosialistiske landa — å motarbeida imperialismen, forsvare det nasjonale sjølvstendet og verna freden i verda. Difor er det fullt mogeleg og gjennomførleg for dei sosialistiske landa å få til samband som byggjer på fredeleg samlivnad og venskapleg samarbeid med desse landa. Å få til slike samband er svært viktig for å styrkja einskapen mellom dei anti-imperialistiske kreftene og for å fremja den sams striden folka fører mot imperialismen.

Vi har halde oss fylgjestrengt til politikken med å grunnfesta og vidareutvikla fredeleg samlivnad og fredeleg samarbeid med landa i Asia, Afrika og Latin-Amerika. Samstundes har vi, ettersom det var rett og naudsynt, ført strid mot land som India, som har krenkt eller vraka dei fem prinsippa.

3. Vi skil mellom dei vanlege kapitalistiske og dei imperialistiske landa og likeeins mellom ulike imperialistland.

Den internasjonale balansen mellom klassekreftene utviklar seg meir og meir til beste for sosialismen, og ettersom dei imperialistiske kreftene dag for dag vert veikare og motseiingane mellom dei dag for dag vert skarpare, vert det råd for dei sosialistiske landa å tvinga det eine eller hitt av dei imperialistiske landa til å gjennomføra ei eller anna form for fredeleg samlivnad med seg gjennom å lita på sin eigen veksande styrke, på at dei revolusjonære kreftene til folka veks, på einskapen med nasjonalistlanda og striden alle fredskjære folk fører og likeeins gjennom å utnytta dei indre motseiingane i imperialismen.

Samstundes med at vi held fast på fredeleg samlivnad med land med andre samfunnssystem, gjer vi støtt plikta vår som proletariske internasjonalar. Vi stør aktivt dei nasjonale frigjeringsrørslene i Asia, Afrika og Latin-Amerika, arbeidarrørslene i Vest-Europa, Nord-Amerika og Oseania, dei revolusjonære stridane folket fører og striden folket fører mot den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken og for fred i verda.

Med å gjera alt dette har vi berre eitt mål for auga — det er å sameina alle krefter som kan sameinast, og med den sosialistiske leiren og verdsproletariatet som kjerne, skipa ein brei, sameint front mot USA-imperialismen og ærendssveinane deira.

Med grunnlag i dei fem prinsippa for fredeleg samlivnad har den kinesiske regjeringa dei siste ti åra eller vel så det skipa venskaplege samband med mange land som har andre samfunnssystem, og med dette fremja økonomisk og kulturell utveksling med dei. Kina har gjort venskapsavtalar, freds- og venskapsavtalar eller venskaps-, gjensidig hjelp- og gjensidig ikkje-aggresjonsavtalar med Jemen, Burma, Nepal, Afghanistan, Guinea, Cambodsj, Indonesia og Ghana. Grensetvistane med Burma, Nepal, Pakistan, Afghanistan, osb., som Kina fekk seg overlevert frå saga, har det lukkast oss å få løyst.

Ikkje nokon kan viska ut dei store framgangane Kinas Kommunistiske Parti og den kinesiske regjeringa har vunne når det gjeld å halda i hevd politikken til Lenin for fredeleg samlivnad.

Drivfjæra til leiarane i SUKP i å fabrikerer lygna om at Kina går mot fredeleg samlivnad er noko heilt anna enn det dei seier ho er. For å seia det rett ut er målet deira å gøyma bort svina dei sjølve har på skogen når det gjeld å svika den proletariske internasjonalismen og samansverja seg med imperialismen.

SUKP-LEIARANE SI GENERALLINE FOR «FREDELEG SAMLIVNAD»

Det er ikkje vi, men leiarane i SUKP, som i røynda krenkjer Lenin sin politikk for fredeleg samlivnad.

Leiarane i SUKP har lovsunge si eiga forståing av fredeleg samlivnad i høge tonar. Kva er dei viktigaste synspunkta deira i spørsmålet om fredeleg samlivnad?

1. Leiarane i SUKP hevdar at fredeleg samlivnad er det aller høgste og fremste prinsippet for å kunna løysa samfunnsproblem i vår tid. Dei påstår at det er «det ufråvikelege bodordet i moderne tid» og «det bydande kravet i tidbolken».²⁴ Dei seier at «fredeleg samlivnad og berre det er den beste og den einaste godtakande måten å løysa dei viktigaste problema samfunnet står andsynes»²⁵ og at prinsippet om fredeleg samlivnad bør gjerast til «grunnlov for livet i heile det moderne samfunnet».²⁶

24. B.N.Ponomarjov, «Den sigerrike fana til kommunistane i verda», *Pravda*, 18. november 1962.

25. A. Rumjantsev, «Det sams ideologiske våpnet vårt», *Den marxistiske verdsrevyen*, nr. 1, 1962.

26. Khrusjtsjov, Tale i hovudforsamlinga i FN, 23. september 1960.

2. Dei hevdar at imperialismen er vorten viljug til å godta fredeleg samlivnad og at han ikkje lengre er til hinder for fredeleg samlivnad. Dei seier at «slett ikkje få regjeringar og statsleiarar i dei vestlege landa no går inn for fred og fredeleg samlivnad»,²⁷ og at dei «skjønar betre og betre at fredeleg samlivnad er naudsynt».²⁸ Særleg vert det ropt ut med høg røyst at ein president i USA «vedgår at fredeleg samlivnad mellom land med ulike samfunnssystem er rimeleg og gjennomførleg».²⁹

3. Dei går inn for «samarbeid på alle felt» med imperialistland, og særleg då med USA. Dei seier at Sovjetunionen og USA «vil kunna finna eit grunnlag for sams handling og sams strev til beste for heile menneskeætta»³⁰ og at dei kan «marsjera hand i hand med det for augo å grunnfesta freden og få til verkeleg internasjonalt samarbeid mellom alle statar».³¹

4. Dei påstår at fredeleg samlivnad er «generallina for utanrikspolitikken til Sovjetunionen og landa i den sosialistiske leiren».³²

5. Dei påstår og at «prinsippet om fredeleg samlivnad avgjer generalina for utanrikspolitikken til SUKP og andre marxist-leninistiske parti»,³³ at fredeleg samlivnad er «grunnlaget for strategien til kommunistane» i verda i dag og at alle kommunistar «har gjort striden for fredeleg samlivnad til hovudprinsippet i politikken sin».³⁴

6. Dei ser på fredeleg samlivnad som føresetnaden for at dei revolusjonære stridane folket fører skal sigrar. Dei meiner at sigrane folka i ulike land har vunne har kome under «tilhøve der det har vore fredeleg samlivnad mellom statar med ulike samfunnssystem».³⁵ Dei påstår at det «var nett under tilhøve med fredeleg samlivnad mellom statar med

27. Khrusjtsjov, Tale på Gadjah Mada-Universitetet i Djakarta i Indonesia, 21. februar 1960.

28. Khrusjtsjov, Melding til sesjonen i det øvste sovjet i USSR, januar 1960.

29. «Om intervjuet med den amerikanske presidenten J. Kennedy», leiarartikkel i *Izvestia*, 4. desember 1961.

30. Gratulasjonstelegram frå N.S. Khrusjtsjov og L.I. Bresjnev til J.F. Kennedy, 30 desember 1961.

31. Khrusjtsjov, Tale i hovudforsamlinga i FN, 23. september 1960.

32. Khrusjtsjov, Tale på mottakinga ambassaden til Folkerepublikken Korea gav i Sovjetunionen 5. juli 1961.

33. B.N. Ponomarjov, «Nokre problem i den revolusjonære rørsle», *Den marxistiske verdsrevyen*, nr. 12 1962.

34. «Fredeleg samlivnad og revolusjon», *Kommunist*, Moskva, nr. 2 1962.

35. B.N. Ponomarjov, «Eit nytt steg i den allmenne krisa i kapitalismen», *Pravda*, 8. februar 1961.

ulike samfunnssystem at den sosialistiske revolusjonen sigra på Kuba, at det algirke folket fekk nasjonalt sjølvstende, at meir enn førti land vann nasjonalt sjølvstende, at systerpartia vaks i tal og styrke og at den kommunistiske verdsrørsla fekk auka innverknad»,³⁶

7. Dei seier at fredeleg samlivnad er «den beste måten ein kan hjelpe den internasjonale revolusjonære arbeidarrørsla med å nå dei grunnleggjande klassemåla sine». ³⁷ Dei ropar ut at fredeleg samlivnad aukar sjansen for fredeleg overgang til sosialisme i dei kapitalistiske landa. Dei trur vidare at om sosialismen sigrar i den økonomiske konkurransen «kjem dette til å verta eit knusande slag mot heile systemet med kapitalistiske tilhøve». ³⁸ Dei slår fast at «når folket i Sovjetunionen nyt goda kommunismen gjev dei, kjem nye hundretals millionar menneske på jorda til å seia: 'Vi er for kommunismen', ³⁹ og då kan jamvel kapitalistar koma til å «gå over til kommunistpartiet».

Tenk etter. Kva har desse synsmåtane til sams med politikken til Lenin for fredeleg samlivnad?

Le i politikken for fredeleg samlivnad er ein politikk eit sosialistisk land fører i sambandet det har med land med andre samfunnssystem, medan Khrusjtsjov skildrar fredeleg samlivnad som det aller høgste prinsippet som styrer livet i det moderne samfunnet.

Politikken til Lenin for fredeleg samlivnad er ei side av utanrikspolitikken til proletariatet når det sit ved makta, medan Khrusjtsjov tøyser fredeleg samlivnad til å verta sjølvne generallina i utanrikspolitikken til dei sosialistiske landa og jamvel til at det skal vera general-lina til alle kommunistparti.

Politikken til Lenin for fredeleg samlivnad var retta mot den imperialistiske krigs- og aggresjonspolitikken, medan den fredelege samlivnaden Khrusjtsjov står for vil seia å gjera imperialismen til lags og stø opp under den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken.

Politikken til Lenin for fredeleg samlivnad byggjer på eit internasjonalt klassekampstandpunkt, medan den fredelege samlivnaden Khrusjtsjov står for strevar for å byta ut internasjonal klassestrid med internasjonalt classesamarbeid.

36. Brev frå sentralkomiteen i SUKP til sentralkomiteen i KKP, 30. mars 1963. Sjå «Den store polemikken», Forlaget Oktober, bd. 3.

37. Ope brev til sentralkomiteen i SUKP til alle partiorganisasjonar og alle kommunistar i Sovjetunionen, 14. juli 1963.

38. B.N. Ponomarjov, «Nokre problem i den revolusjonære rørsle», *Den marxistiske verdsrevyen*, nr. 12 1962.

39. Programmet til SUKP, vedteke på det tjuende landsmøtet til SUKP.

Politikken til Lenin for fredeleg samlivnad spring ut av den historiske oppgåva det internasjonale proletariatet har, og krev såleis at dei sosialistiske landa, når dei skal setja denne politikken ut i livet, gjev fast støtte til dei revolusjonære stridane alle dei undertrykte folka og nasjonane fører. Den fredelege samlivnaden Khrusjtsjov står for prøver derimot å byta ut den proletariske verdsrevolusjonen med pasifisme og gjev såleis avkall på den proletariske internasjonalismen.

Khrusjtsjov har gjort om politikken for fredeleg samlivnad til ein politikk for klasseovergjeving. I namnet til den fredelege samlivnaden har han vraka dei revolusjonære prinsippa i 1957-Fråsegna og 1960-Kunnngjeringa, rive den revolusjonære kjerna ut or marxismen-leninismen og forvrengt og skamfare han så han ikkje er til å kjenna att. Dette er eit skamlaust svik mot marxismen-leninismen!

TRE PRINSIPP-STRIDSPUNKT

Usemja i spørsmålet om fredeleg samlivnad mellom leiarane i SUKP på den eine sida og oss og alle marxist-leninistiske parti, ja alle marxist-leninistar, på den andre, står ikkje om sosialistiske land skal føra politikken med fredeleg samlivnad eller ikkje. Det er tale om ei prinsipp-sak som gjeld rette haldninga til politikken til Lenin for fredeleg samlivnad. Usemja openberrar seg fyrst og fremst i tre spørsmål.

Det fyrste spørsmålet er: Er det naudsynt å føra strid mot imperialismen og den borgarlege reaksjonen for å få til fredeleg samlivnad? Er det råd å fjerna antagonismen og striden mellom sosialisme og imperialisme gjennom fredeleg samlivnad?

Marxist-leninistar held stødig fast ved at det slett ikkje er dei sosialistiske landa som står i vegen for å gjennomføra fredeleg samlivnad mellom land med ulike samfunnssystem. Hindringa er alltid imperialistane og dei borgarlege reaksjonære.

Dei fem prinsippa for fredeleg samlivnad var sette fram for å nedkjempa den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken. Etter desse prinsippa er det i internasjonale samhøve ikkje lov å krenkja territoriet og suvereniteten til andre land, blanda seg inn i dei indre tilhøva deira, skada interessene deira eller statusen dei har som likeverdige eller føra åtakskrig mot dei. Men det ligg innebygt i sjølve imperialismen at han driv aggresjon mot andre land og nasjonar og ynskjer å slavebinda dei. Så lenge imperialismen finst kjem han ikkje til å endra innhald. Det er sjølve kjernen bak at imperialistane er uviljuge til å godta dei fem prin-

sippa for fredeleg samlivnad. Dei prøver når dei kan å skada og øydeleggja dei sosialistiske landa, og driv med aggresjon mot andre land og nasjonar og prøver å slavebinda dei.

Soga syner at det berre er objektive tilhøve som ikkje er til gagn for imperialistane som gjer at dei ikkje tør setja i gang krig mot dei sosialistiske landa, eller tvingar dei til å gå med på våpenkvile og godta ei eller anna form for fredeleg samlivnad.

Soga syner og at det alltid har vore harde og innfløkte stridar mellom dei imperialistiske og dei sosialistiske landa, og at desse stundom har enda med beinveges militære samanstøytar eller krigar. Når det ikkje er ein open krig i emning, fører imperialistane kalde krigar, og det har dei gjort utan stans sidan den andre verdskrigen tok slutt. I røynda har dei sosialistiske og dei imperialistiske landa vore i ein tilstand med samlivnad under kald krig. Samstundes med at dei imperialistiske landa rustar aktivt opp og bur seg på krig, tek dei i bruk alle slag rådgjerder for å motarbeida dei sosialistiske landa politisk, økonomisk og ideologisk. Dei gjennomfører jamvel militære provokasjonar og kjem med trugsmål om krig. Den kalde krigen imperialistane fører mot dei sosialistiske landa og motstanden frå dei sosialistiske landa mot denne, er uttrykk for den internasjonale klassestriden.

Imperialistane går vidare med planane sine om aggresjon og krig, ikkje berre mot dei sosialistiske landa, men over heile verda. Dei prøver å halda nede dei revolusjonære rørslene til dei undertrykte folka og nasjonane.

Under slike omstende må dei sosialistiske landa saman med folka i alle andre land føra målmedviten strid mot den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken, og gje imperialismen like for like. Denne klassestriden held uomgjengeleg fram, no i skjerpa form og då i rolegare former.

Men Khrusjtsjov lar seg ikkje uroa av desse nådelause kjensgjerningane. Han ropar ut i det vide og det breie at imperialismen alt har vedgått at fredeleg samlivnad er naudsynt, og han seier at den anti-imperialistiske striden dei sosialistiske landa og folka i verda fører er uråd å sameina med politikken med fredeleg samlivnad.

Slik Khrusjtsjov ser det, må eit sosialistisk land gje seg på sak etter sak og gje etter for imperialistane og dei borgarlege reaksjonære heile tida, jamvel om desse siste utset landet for militære trugsmål og væpna åtak eller kjem med audmykjande krav som krenkjer overherredømet eller sjølvvyrnaden til landet.

Slik er logikken Khrusjtsjov nyttar til å skildra dei endelause

tilbaketoga sine, kjøpslåinga med prinsipp og at han lydig godtok dei audmykjande krava til USA-imperialistane under Kuba-krisa, som «ein siger for den fredelege samlivnaden».

Same logikken er det Khrusjtsjov nyttar når han skildrar det at Kina heldt seg til dei rette prinsippa i grensetvisten mellom Kina og India og at Kina møtte dei militære åtakinga frå dei indiske reaksjonære med mot-åtak, noko som var ei sjølvforsvarshandling av Kina då situasjonen vart utolande, som «krenking av den fredelege samlivnaden».

Stundom talar Khrusjtsjov og om strid mellom dei to ulike samfunns-systema. Men korleis ser han på denne striden?

Han har sagt: «At det er strid mellom dei to systema er uomgjengeleg, men striden må gjerast til einast ein strid mellom idear ...»⁴⁰

Her er den politiske striden blitt borte!

Han har og sagt:

«Det leninistiske prinsippet om fredeleg samlivnad mellom statar med ulike sosio-økonomiske og politiske system inneber ikkje berre at det ikkje er krig, ein mellombels tilstand med utrygg våpenkvile. Det inneber at det vert halde ved lag vanlege økonomiske og politiske samband mellom desse statane, det gjev voner for å få skipa og utvikla ulike former for fredeleg internasjonalt samarbeid.»⁴¹

Her er striden heilt vekk!

Som ein tryllekunstnar gjer Khrusjtsjov det eine trikset etter det andre, fyrst reduserer han store spørsmål til små, og så små til ingenting. Han fornektar den grunnleggjande antagonismen mellom det sosialistiske og det kapitalistiske systemet, han fornektar den grunnleggjande motseiinga mellom den sosialistiske og den imperialistiske leiren, og han nektar for at det finst internasjonal klassestrid. Slik skaper han fredeleg samlivnad mellom dei to systema og dei to leirane om til «samarbeid på alle felt».

Det andre spørsmålet er: Kan fredeleg samlivnad gjerast til general-lina for utanrikspolitikken til sosialistiske land?

Vi meiner at generallina for utanrikspolitikken til sosialistiske land må innehalda grunnprinsippet i utanrikspolitikken deira og bera i seg det grunnleggjande innhaldet i denne politikken.

Kva er dette grunnleggjande prinsippet? Det er proletarisk internasjonalisme.

40. Khrusjtsjov, Melding til sesjonen i det øvste sovjet i SSSR, januar 1960.

41. Khrusjtsjov, «Svar på spørsmåla frå den austerriske professoren Hans Thirring»,

Lenin sa: «Utanrikspolitikken til proletariatet er allianse med dei revolusjonære i dei framskridne landa og med alle dei undertrykte nasjonane mot kvar og ei av imperialismaktene.»⁴² Dette prinsippet om proletarisk internasjonalisme som Lenin la fram, bør vera rettesnora for utanrikspolitikken til sosialistiske land.

Etter at den sosialistiske leiren vart til, har alle sosialistiske land vore nøydde til å takla tre slag tilhøve i utanrikspolitikken sin. Dei er, tilhøvet til andre sosialistiske land, til land med andre samfunnssystem og til dei undertrykte folka og nasjonane.

Slik vi ser det, må innhaldet i generallina for utanrikspolitikken til sosialistiske land vera fylgjande: å utvikla venskaplege band, gjensidig hjelp og samarbeid mellom landa i den sosialistiske leiren i samsvar med prinsippet om proletarisk internasjonalisme, — å streva for fredeleg samlivnad på grunnlag av dei fem prinsippa med land som har andre samfunnssystem og gå mot den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken, — og å stø og hjelpa den revolusjonære striden alle dei undertrykte folka og nasjonane fører. Desse tre sidene heng saman innbyrdes og ein kan ikkje sløyfa ei einaste av dei.

Leiarane i SUKP har einsidig redusert generallina for utanrikspolitikken til dei sosialistiske landa til fredeleg samlivnad. Vi vil gjerne spørja: Korleis skal så eit sosialistisk land handtera tilhøvet sitt til andre sosialistiske land? Skal det berre halda ved lag fredeleg samlivnad med dei?

Sjølvsagt må og sosialistiske land halda seg til dei fem prinsippa i tilhøvet sitt til einannan. Det er heilt ut uløyveleg for nokon av dei å undergrava den territoriale integriteten til eit anna systerland, å krenkja sjølvstendet og suvereniteten til landet, blanda seg inn i dei indre tilhøva der, driva undergravingsverksemd i dette landet, eller bryta prinsippet om likeverd og gjensidige føremoner, når det har med eit anna systerland å gjera. Men berre å gjennomføra desse prinsippa er så langt frå nok. 1957-Fråsegna slår fast:

«Dette er sær s viktige prinsipp. Dei er likevel ikkje uttømande når det gjeld innhaldet i sambandet mellom dei. Brorskapleg gjensidig hjelp er ein uskilleleg del av dette sambandet. Denne hjelpa er eit slåande uttrykk for sosialistisk internasjonalisme.»

42. Lenin, «Utanrikspolitikken til den russiske revolusjonen» (1917), *Samla verk*, band 25, s. 87.

Når leiarane i SUKP gjer fredeleg samlivnad til generallina for utanrikspolitikken, har dei i røynda gjort til inkjes dei proletarisk-internasjonalistiske tilhøva med gjensidig hjelp og samarbeid mellom sosialistiske land og stilt dei sosialistiske systerlanda på like fot med dei kapitalistiske landa. Innhaldet i dette er å gjera den sosialistiske leiren til inkjes.

Leiarane i SUKP har einsidig redusert generallina i utanrikspolitikken til dei sosialistiske landa til fredeleg samlivnad. Vi vil gjerne spørja: Korleis skal eit sosialistisk land handtera tilhøvet sitt til dei undertrykte folka og nasjonane? Skal tilhøvet mellom proletariatet som sit med makta og klassebrørne deira som enno ikkje har frigjort seg eller mellom proletariatet ved makta og alle underkua folk og nasjonar berre vera fredeleg samlivnad, og ikkje gjensidig hjelp?

Etter Oktoberrevolusjonen understreka Lenin gong på gong at det sosialistiske landet som hadde skipa proletariatets diktatur var ein base for å fremja den proletariske revolusjonen. Stalin sa og:

«Når revolusjonen har sigra i eitt land, må han ikkje sjå seg sjølv som seg sjølv nok, men som ei hjelp, eit middel til å framskunda sigeren for proletariatet i alle land.»⁴³

Han la til at «han var ein mektig base for at han (dvs. verdsrevolusjonen) skal utvikla seg vidare».⁴⁴

Difor kan ikkje sosialistiske land under nokon omstende avgrensa utanrikspolitikken sin til berre å gjelda tilhøvet det har til land med andre samfunnssystem. Dei må og ha ein rett politikk for tilhøvet seg i mellom og tilhøvet sitt til dei undertrykte folka og nasjonane. Dei må gjera det å stø den revolusjonære striden til dei undertrykte folka og nasjonane til ei internasjonalistisk plikt for seg og til ein viktig del av utanrikspolitikken sin.

I motsetnad til Lenin og Stalin gjer Khrusjtsjov fredeleg samlivnad til generallina for utanrikspolitikken til sosialistiske land, og med å gjera dette utelet han den proletarisk-internasjonalistiske oppgåva med å hjelpa den revolusjonære striden til dei undertrykte folka og nasjonane frå denne politikken. Dette er så langt frå noka «skapande utvikling» av politikken for fredeleg samlivnad. Det er eit svik mot den proletariske internasjonalsismen under påskot av fredeleg samlivnad.

43. Stalin, «Oktoberrevolusjonen og taktikken til dei russiske kommunistane» (1924),

44. Same stad, s. 419.

Det tredje spørsmålet er: Kan det at dei sosialistiske landa fører ein politikk for fredeleg samlivnad vera generallina for alle kommunistparti og for den internasjonale kommunistrørsla? Kan det setjast i staden for folkerevolusjonen?

Vi hevdar at fredeleg samlivnad inneber eit tilhøve mellom land med ulike samfunnssystem, mellom sjølvstendige suverene statar. Det er fyrst etter at revolusjonen har sigra at det er mogeleg og naudsynt for proletariatet å føra politikken med fredeleg samlivnad. Når det gjeld undertrykte folk og nasjonar, er oppgåva deira å streva for å frigjera seg sjølve og velta styret til imperialismen og ærendssveinane hans. Dei må ikkje praktisera fredeleg samlivnad med imperialistane og ærendssveinane hans, det er heller ikkje råd for dei å gjera det.

Det er difor gale å gjennomføra fredeleg samlivnad i tilhøvet mellom undertrykte klassar og undertrykkjarklassar og mellom undertrykte nasjonar og undertrykkjarnasjonar eller å tøya politikken til dei sosialistiske landa for fredeleg samlivnad til at han skal vera politikken til kommunistpartia og det revolusjonære folket i den kapitalistiske verda. Det er og gale å underordna den revolusjonære striden til dei undertrykte folka og nasjonane under den fredelege samlivnaden.

Vi har alltid meint at når dei sosialistiske landa set politikken til Lenin for fredeleg samlivnad rett ut i livet, så hjelper det dei til å utvikla styrken sin, til å avsløra den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken og til å sameina alle anti-imperialistiske folk og land. Såleis hjelper det folket i striden det fører mot imperialismen og ærendssveinane hans. Samstundes er den revolusjonære striden folket fører mot imperialismen og ærendssveinane hans ei hjelp for freden i verda og for framgang for menneskeætta gjennom at han slår beinveges mot aggresjons-, krigs og reaksjonskreftene og svekkjer dei. Med dette hjelper han striden dei sosialistiske landa fører for fredeleg samlivnad med land som har andre samfunnssystem. Såleis er det at dei sosialistiske landa gjennomfører Lenin sin politikk for fredeleg samlivnad rett, i samsvar med interessene til dei revolusjonære stridane folket i alle land fører.

Striden dei sosialistiske landa fører for fredeleg samlivnad mellom land med ulike samfunnssystem, og at folket i ulike land gjer revolusjon, er likevel to heilt ulike ting.

I svarbrevet til sentralkomiteen i SUKP frå 14. juni, slår sentralkomiteen i KKP fast:

«... det er ein ting å praktisera fredeleg samlivnad i høve til land med ulike samfunnssystem. Det er heilt utillateleg og umogeleg

for land som praktiserer fredeleg samlivnad å pirka borti samfunnssystemet til kvarandre med veslefingern ein gong. Klassestriden, striden for nasjonal frigjering og overgangen frå kapitalisme til sosialisme i ulike land er ein heilt annan ting. Dei er alle bitre, revolusjonære stridar på liv eller død, som har som mål å endra samfunnssystemet. Fredeleg samlivnad kan ikkje ta plass til dei revolusjonære stridane folket fører. Overgangen frå kapitalisme til sosialisme i eit land kan berre gjennomførast ved den proletariske revolusjonen og proletariatets diktatur i landet det dreier seg om.»⁴⁵

I eit klassesamfunn er det fullstendig gale å sjå på fredeleg samlivnad som «den beste og einaste godtakande måten å løysa dei særskilte spørsmåla samfunnet står andsynes» og som «sjølve grunnlova for livet i heile det moderne samfunnet». Dette er sosialpasifisme som fornekta klassestriden. Det er eit hårreisande svik mot marxismen-leninismen.

I 1946 gjorde kamerat Mao Tsetung eit skilje mellom dei to problema og slo uttrykksleg fast at eit kompromiss mellom Sovjetunionen og USA, England og Frankrike i visse spørsmål «ikkje krev at folka i landa i den kapitalistiske verda fylgjer etter og gjer kompromiss heime. Folket i desse landa kjem til å halda fram å føra ulike slag stridar i samsvar med dei ulike slag vilkår dei har».⁴⁶

Dette er ein rett marxistisk-leninistisk politikk. Med denne rette politikken til kamerat Mao Tsetung som rettesnor gjennomførte det kinesiske folket fast og målmedvite revolusjonen til endes og vann den store sigeren i revolusjonen sin.

Leiarane i SUKP motarbeider denne marxist-leninistiske politikken. Dei sidestiller ei side av den statspolitikken eit proletariat som sit med makta må føra i tilhøvet sitt til land med andre samfunnssystem, og generallina til alle kommunistparti, og dei prøver å setja den fyrstnemnde i staden for den sistnemnde. Dei krev såleis at alle kommunistparti og revolusjonære folk skal fylgja det dei kallar generallina med fredeleg samlivnad. Sidan dei ikkje ynskjer revolusjon sjølve, forbyr dei andre å gjera revolusjon. Sidan dei ikke går mot imperialismen sjølve, forbyr dei andre å gå mot imperialismen.

45. «Eit framlegg til generalline for den internasjonale kommunistrørsla», *Den store polemikken*, Forlaget Oktober 1976, b.1, s.33—34.

46. Mao Tsetung, «Nokre punkt når ein skal vurdere stoda i verda i dag» (1946), sjå *Utvalde verk band 4*, eng. utg., s. 87.

Det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP og det Khrusjtsjov har sagt i det siste nektar hardnakka for dette. Dei påstår det er «grov bak-taling» å skulda leiarane i SUKP for å utvida fredeleg samlivnad til å gjelda tilhøvet mellom undertrykte klassar og undertrykkjarklassar og mellom undertrykte nasjonar og undertrykkjarnasjonar. Dei har jamvel på hyklarvis slått fast at fredeleg samlivnad «ikkje kan utvidast til å gjel-da klassestriden mot kapitalen i dei kapitalistiske landa og heller ikkje til å gjelda den nasjonale frigjeringsrørsla».

Men slikt utanomsnakk er fåfengt.

Vi vil gjerne spørja leiarane i SUKP: Sidan politikken med fredeleg samlivnad berre er ei side ved utanrikspolitikken til sosialistiske land, kvifor har de så heilt til nyst påstått at det er «den strategiske lina for heile tidbolken med overgang frå kapitalisme til sosialisme i verds-måle-stokk»?⁴⁷ Når de krev at kommunistpartia i alle dei kapitalistiske landa og i dei undertrykte nasjonane skal gjera fredeleg samlivnad til general-lina si, er då ikkje målet dykkar å byta ut den revolusjonære lina til kommunistpartia med politikken dykkar med «fredeleg samlivnad» og med overlegg gjennomføra denne politikken i tilhøvet mellom undertrykte klassar og undertrykkjarklassar og mellom undertrykte nasjonar og undertrykkjarnasjonar?

Vi vil og gjerne spørja leiarane i SUKP om fylgjande: Sidan det er slik at folka vinn siger i revolusjonane sine gjennom fyrst og fremst å lita på sin eigen strid, korleis kan ein så gje æra for dette til den fredelege sam-livnaden eller skildra sigeren som eit resultat av han? Vil ikkje desse på-standane dykkar seia at ein underordnar den revolusjonære striden til folka under politikken dykkar for fredeleg samlivnad?

Vi vil og gjerne spørja leiarane i SUKP om fylgjande: Økonomisk fram-gang i sosialistiske land og sigrane dei vinn i den økonomiske kappe-striden med dei kapitalistiske landa spelar utan tvil rolla som føredøme og kveik for undertrykte folk og nasjonar. Men korleis kan ein seia at sosialismen skal sigra i verds-målestokk gjennom fredeleg samlivnad og fredeleg kappestrid i staden for gjennom den revolusjonære striden folka fører?

Leiarane i SUKP kunngjer at dei lit på at fredeleg samlivnad og frede-leg kappestrid skal vera nok til å «retta eit knusande slag mot heile syste-met med kapitalistiske tilhøve» og føra til fredeleg overgang til sosialis-men over heile verda. Dette er det same som å seia at dei undertrykte fol-

47. «For einskap og solidaritet i den internasjonale kommunistrørsla», leiarartikkel i *Pravda*, 6. desember 1963.

ka og nasjonane ikkje treng føra strid, gjera revolusjon og velta det reaksjonære styret til imperialismen og kolonialismen og ærendssveinane deira, og at dei berre kan sitja i ro og venta — til produksjonsnivået og levestandarden i Sovjetunionen vert høgare enn i dei lengst utvikla kapitalistiske landa. Då kan dei undertrykte og utbytta slavane gå inn i kommunismen saman med undertrykkjarane og utbytтарane sine. Er ikkje dette ein freistand frå leiarane i SUKP på å setja det dei kallar fredeleg samlivnad i staden for dei revolusjonære stridane til folka og gjera slike stridar om inkje?

Ein analyse av desse tre spørsmåla gjer det klart at usemja mellom oss og leiarane i SUKP er ei stor prinsippusemje. I hovudsak kan det kokast ned til fylgjande. Vår politikk for fredeleg samlivnad er leninistisk og er bygt på prinsippet om proletarisk internasjonalisme, han er eit tilskot til å motarbeida imperialismen og til å verna freden i verda og er i samsvar med interessene til dei revolusjonære stridane dei undertrykte folka og nasjonane fører over heile verda. Den såkalla generallina for fredeleg samlivnad leiarane i SUKP fylgjer er derimot anti-leninistisk, ho gjev avkall på prinsippet om proletarisk internasjonalisme, skadar arbeidet mot imperialismen og for å verna freden i verda, og står i motstrid til interessene til dei revolusjonære stridane dei undertrykte folka og nasjonane fører.

GENERALLINA TIL SUKP-LEIARANE FOR «FREDELEG SAMLIVNAD» STETTAR TRONGEN TIL USA-IMPERIALISMEN

Generallina for fredeleg samlivnad som leiarane i SUKP fylgjer, vert blankt avvist av alle marxist-leninistiske parti og revolusjonære menneske, men vert varmt lovsungen av imperialistane.

Talsmennene for den vestlege monopolkapitalen prøver ikkje å løyna at dei set pris på denne generallina til leiarane i SUKP. I Khrusjtsjov ser dei «den beste venen vesten har i Moskva»⁴⁸ og dei seier at «statsminister Nikita Khrusjtsjov i Sovjetunionen ter seg som ein amerikansk politiskar».⁴⁹ Dei seier: «I den frie verda vert kamerat Khrusjtsjov rekna som den beste statsministeren russarane har. Han trur verkeleg på fredeleg samlivnad.»⁵⁰ Dei slår fast at «når det no er von om eit betre tilhøve mel-

48. «Kor snille må vi vera med Nikita?» i det amerikanske tidsskriftet *Time*, 9. mars 1962.

49. W.A. Harriman, fjernsynsintervju, 18. august 1963.

50. «Kennedy hjelper Khrusjtsjov» i det engelske tidsskriftet *Time and Tide*, 18—24 april 1963.

lom USA og Sovjet, har dette ført til at krinsar i utanriksdepartementet i USA har ei kjensle av at USA innanfor visse grenser bør gjera oppgåva lettare for Khrusjtsjov». ⁵¹

Imperialistane har alltid vore fiendar av dei sosialistiske landa sin politikk for fredeleg samlivnad, og har ropt opp om at «sjølv uttrykket 'samlivnad' er både merkeleg og overdrive», og «la oss senda ideen om ein mellombels og utrygg samlivnad på skraphaugen». ⁵² Kvifor er dei no så interesserte i Khrusjtsjov si generalline for fredeleg samlivnad? Av di imperialistane skjønar at ho er til nytte for dei.

USA-imperialismen har alltid nytta den tosidige taktikken med krig og fred for å nå dei strategiske måla sine, som er å gjera revolusjonen til folka til inkjes, utsletta den sosialistiske leiren og verta herrar over verda. Når dei finn ut at den internasjonale situasjonen utviklar seg til ulempe for dei, må dei stadig vekk ty til fredsbloffar medan dei heile tida held fram med våpenrusting og krigsførebuingar.

I 1958 gjorde John Foster Dulles framlegg om at USA skulle via seg til «ein edel strategi» for «fredeleg siger». ⁵³

Etter at Kennedy hadde teke over som president heldt han fram og utvikla Dulles sin «strategi for fred» og snakka ein heil del om «fredeleg samlivnad». Han sa: «... vi treng eit mykje betre våpen enn H-bomba ... og det våpenet er fredeleg samarbeid». ⁵⁴

Vil dette seia at USA-imperialistane verkeleg godtar fredeleg samlivnad, eller, som leiarane i SUKP seier det, vedgår dei «at fredeleg samlivnad er fornuftig og gjennomførleg»? Sjølsagt ikkje.

Litt alvorleg studium gjer det lett å sjå den verkelege meininga og det verkelege føremålet med den «fredelege samlivnaden» USA-imperialistane står fram med.

Kva er den verkelege meininga og det verkelege føremålet?

1. I namnet til den fredelege samlivnaden prøver USA-imperialistane å binda hendene på Sovjetunionen og dei andre sosialistiske landa og forby dei å stø den revolusjonære striden til folket i den kapitalistiske verda.

Dulles sa:

51. Pressemelding frå AFP (Agence France Presse) om kommentarar frå amerikanske regjeringsembetsmenn til det opne brevet frå SUKP, Washington, 14. juli 1963.

52. Talen den tidlegare viseutanriksministeren i USA, Douglas Dillon heldt om utanrikspolitikken til USA, 20. april 1960.

53. J.F.Dulles, Tale til handelskammeret i staten California, 4. desember 1958.

54. J. F. Kennedy, tale i hovudforsamlinga i FN, 20. september 1963.

«Sovjetregjeringa kunne gjera slutt på «den kalde krigen» for sin del dersom ho ville frigjera seg frå den førande retninga i den internasjonale kommunismen og fyrst og fremst satsa på velstand for den russiske nasjonen og det russiske folket. «Den kalde krigen» ville og ta slutt dersom den internasjonale kommunismen ga opp måla sine i verdsmålestokk...»⁵⁵

Kennedy slo fast at dersom tilhøvet mellom USA og Sovjetunionen skulle verta betre, måtte Sovjetunionen gje opp planen om «å gjera heile verda kommunistisk» og «berre passa dei nasjonale interessene sine og skaffa folket sitt eit betre liv under fredelege kår». ⁵⁶

Dean Rusk seier det endå meir rett ut. «Det kan ikkje verta nokon trygg og varande fred før kommunistleiarane gjev opp målet sitt om verdsrevolusjon.» Han har og sagt at det er «teikn til motvilje» mellom sovjetleiarane «når det gjeld børen og vågnaden dei får på grunn av pliktene dei har andsynes den kommunistiske verdsrørsla». Og han har jamvel bede leiarane i Sovjetunionen om å «gå vidare derifrå gjennom å leggja bort illusjonen om ein kommunistisk verdssiger». ⁵⁷

Innhaldet i desse orda er så meir enn klårt. USA-imperialistane hevdar at dei revolusjonære stridane dei undertrykte folk og nasjonane i den kapitalistiske verda fører for å frigjera seg er eit resultat av at dei sosialistiske landa freistar å «gjera heile verda kommunistisk». Dei seier til Sovjet-leiarane: Ynskjer de å leva i fred med USA? Javel! Men då er vilkåret at de ikkje stør dei revolusjonære stridane til dei undertrykte folk og nasjonane i den kapitalistiske verda og at de ser til at dei ikkje reiser seg til revolusjon. Ynskjetenkinga til USA-imperialistane går ut på at dette vil gje dei frie hender til å trø ned dei revolusjonære rørslene i den kapitalistiske verda og verta herrar over og slavebinda innbyggjarane der, og det vil seia to tredelar av folketalet i verda.

2. I namnet til den fredelege samlivnaden prøver USA-imperialistane å driva vidare politikken med «fredeleg utvikling» andsynes Sovjetunionen og andre sosialistiske land og atterinnføra kapitalismen der.

Dulles sa: «Å gje avkall på maktbruk... vil ikkje seia at alt skal verta verande *som det er*, men at omskifte skal gå føre seg på fredeleg vis». ⁵⁸

55. J. F. Dulles, Tale til utanrikskomiteen i representanthuset, 28. januar 1959.

56. J. F. Kennedy, intervju med A. I. Adsjubei, sjefsredaktør i *Izvestia*, 25. november 1961.

57. Dean Rusk, Tale til landsmøtet i den amerikanske legionen, 10. september 1963.

58. J. F. Dulles, Tale på æresmiddagen til advokatforeininga i staten New York, 31. januar 1959.

«Det er ikkje nok å vera defensiv. Fridom må vera ei positiv kraft som trengjer seg fram». ⁵⁹ «Vi vonar vi kan gje kveik til ei utvikling innanfor Sovjetverda.» ⁶⁰

Eisenhower hevda at USA skulle gjera alt som let seg gjera med fredelege middel «for at dei folka som vert haldne i lekkjer av eit tyrannisk diktatur endeleg skal få rett til å avgjera sin eigen lagnad med sine egne frie røyster.» ⁶¹

Kennedy sa at «oppgåva er å gjera alt som står i vår makt for å syta for at dei endringane som går føre seg... i Sovjetimperiet, og i alle verdsdelar, fører til større fridom for fleire menneske og til fred i verda». ⁶² Han gjorde det kjent at han ville «føra ein politikk som tolmodig oppmoda til fridom og varsamt la press på tyranniet» i høve til dei sosialistiske landa i Aust-Europa, 'slik at folka i desse landa skulle få «velja fritt». ⁶³

Innhaldet i desse orda er svært så klårt. USA-imperialistane baktalar det sosialistiske systemet som «diktatorisk» og «tyrannisk» og skildrar atterinnføring av kapitalismen som «fritt val». Dei seier fylgjande til Sovjet-leiarane: Ynskjer de å leva i fred med USA? Javel! Men dette vil ikkje seia at vi godtek *status quo* i dei sosialistiske landa, tvertom, kapitalismen må atterinnførast der. Med andre ord vil USA-imperialistane aldri finna seg i den kjensgjerninga at ein tredel av folketalet i verda har teke den sosialistiske vegen, og dei kjem alltid til å prøva å øydeleggja alle dei sosialistiske landa.

Stutt sagt er innhaldet i det USA-imperialistane kaller fredeleg samlivnad at ikkje noko folk som lever under imperialistisk herrevelde skal kunna streva for frigjering, at alle som alt har frigjort seg atter må leggjast inn under imperialistisk herrevelde og slavebinding, og at heile verda må innlemast i det amerikanske «verdssamfunnet av frie nasjonar».

Det er lett å sjå grunnen til at den generallina for fredeleg samlivnad som leiarane i SUKP står for, fell så godt i smak hjå USA-imperialismen.

Med fredeleg samlivnad som påskot gjer leiarane i SUKP alt dei kan for å koma seg inn hjå USA-imperialismen og kunngjer stendig at måls-

59. J. F. Dulles, Tale til handelskammeret i staten California, 4. desember 1958.

60. J. F. Dulles, Vitneprov til utanrikskomiteen i representanthuset, 28. januar 1959.

61. D. D. Eisenhower, tale til den polsk-amerikanske kongressen i Chicago, 30. september 1960.

62. J. F. Kennedy, *Strategien for fred*, New York, 1960, s. 199.

63. J. F. Kennedy, tale på den polsk-amerikanske kongressen i Chicago, 1. oktober 1960.

mennene for USA-imperialismen «syner omsut for freden». Dette tener nett den falske fredspolitikken til USA-imperialismen.

Med fredeleg samlivnad som påskot nyttar leiarane i SUKP politikken med fredeleg samlivnad på tilhøvet mellom undertrykte klassar og undertrykkjarklassar og mellom undertrykte nasjonar og undertrykkjarnasjonar. Dei motarbeider revolusjonen og prøver å gjera han til inkjes. Dette stettar nett kravet til USA-imperialistane om at dei sosialistiske landa ikkje skal stø revolusjonane til folka i den kapitalistiske verda.

Med fredeleg samlivnad som påskot prøver leiarane i SUKP å setja internasjonalt klassesamarbeid i staden for internasjonal klassestrid og gå inn for «samarbeid» mellom sosialismen og imperialismen «på alle område». Såleis opnar dei vegen for at imperialismen skal kunna trengja inn i dei sosialistiske landa. Dette stettar nett trongen til politikken til USA-imperialismen om «fredeleg utvikling».

Imperialistane har alltid vore dei beste lærarane vi kunne få gjennom negative føredøme. Vi skal her sitera utdrag frå to talar Dulles heldt etter det tjuande landsmøtet i SUKP.

Han slo fast:

«... eg har sagt ... at det fanst vitnemål om at det var krefter i Sovjetunionen som arbeidde for større liberalisme...

... dersom desse kreftene får utvikla seg og vinna styrke i Sovjetunionen, då kan vi tru og ha rimeleg von om at vi innan, la oss seia eit tiår eller kanskje ein generasjon, skal ha nådd det som er det store målet med politikken vår. Det er eit Russland som vert styrt av folk som lyttar til ynskja til det russiske folket, som har lagt av seg dei rovgriske ynskja sine om å verta herrar over heile verda og som held seg til prinsippa til dei siviliserte nasjonane og dei prinsippa som er nedlagde i FN-pakta».⁶⁴

Han slo og fast:

«...vona på lang sikt — ja, eg vil seia det vi er visse på vil skje på lang sikt — er at det kjem til å verta ei utvikling i det som no er politikken til dei som styrer i Sovjet til at dei kjem til å verta meir nasjonalistiske og mindre internasjonalistiske».⁶⁵

64. J. F. Dulles, pressekonferanse, 15. mai 1956.

65. J. F. Dulles, pressekonferanse, 28. oktober 1958.

Det er berrsynt at skrømtet etter Dulles har forfylgt dei som har svike marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalsismen, og dei er vortne så sjukeleg opptekne av den såkalla generallina for fredeleg samlivnad at dei ikkje ein gong stoggar for å tenkja etter kor godt det dei gjer samhøver med ynskja til USA-imperialismen.

SAMARBEID MELLOM SOVJET OG USA ER SJØLVE KJERNA I SUKP-LEIARANE SI LINE FOR «FREDELEG SAMLIVNAD»

Samstundes med at leiarane i SUKP har kverna om att og om att om fredeleg samlivnad dei siste åra, har dei i røynda ikkje berre krenkt prinsippet om proletarisk internasjonalsisme, men jamvel og late vera å halda seg til dei fem prinsippa for fredeleg samlivnad andsynes Kina og ei rad andre sosialistiske land. For å seia det rett ut er innhaldet i det endelausa pratet om at dei går inn for fredeleg samlivnad som generallina for utanrikspolitikken sin, eit krav om at alle dei sosialistiske landa og kommunistpartia må underkasta seg den draumen dei så lenge har nørt om samarbeid mellom Sovjet og USA.

Sjølve kjerna i den generallina for fredeleg samlivnad leiarane i SUKP står for er samarbeid mellom Sovjet og USA for å verta herrar over verda.

Berre sjå på dei utrulege utsegnene dei har kome med:

«Dei to største moderne maktene, Sovjetunionen og USA, er komne milevis forbi alle andre land i verda.»⁶⁶

«Kvar av desse to maktene leier ei stor gruppe nasjonar — Sovjetunionen leier det sosialistiske verdssystemet og USA leier den kapitalistiske leiren.»⁶⁷

«Vi (Sovjetunionen og USA) er dei sterkaste landa i verda og dersom vi slår oss saman for å få fred, kan det ikkje verta krig. Om ein eller annan galning då ville ha krig, kunne vi berre vifta med fingrane for å skremma han frå det.»⁶⁸

«... dersom det er semje mellom N. S. Khrusjtsjov, sjefen for regjeringa i Sovjetunionen, og John Kennedy, presidenten i USA, kjem det

66. N. N. Jakovlev, «Etter 30 år...», eit skrift som vart laga til 30-årsdagen for det diplomatiske sambandet mellom Sovjet og USA.

67. Same stad.

68. Khrusjtsjov, intervju med den amerikanske journalisten C. L. Sulzberger, 5. september 1961, *Pravda*, 10. september 1961.

til å verta ei løysing på dei internasjonale problema som avgjer lagnaden til menneskeætta.»⁶⁹

Vi vil gjerne spørja leiarane i SUKP om fylgjande: 1957-Fråsegna og 1960-Kunngjeringa seier klårt at USA-imperialismen er ein svoren fiende av folka i verda og hovudkrafta som arbeider for aggresjon og krig, korleis kan de då «slå dykk saman» med hovudfienden til freden i verda for å «verna freden»?

Vi vil gjerne spørja dei: Kan det vera slik at meir enn hundre land og meir enn tre milliardar menneske ikkje har nokon rett til å styra sin eigen lagnad? Må dei bøya seg for manipulasjonane til dei to «gigantane», dei to «største maktene», Sovjetunionen og USA? Er ikkje dette ovmodige tøvet dykkar rett og slett eit uttrykk for stormaktssjåvinisme og maktpolitikk?

Vi vil og gjerne spørja dei: Innbiller de dykk verkeleg at dersom berre Sovjetunionen og USA vert samde, dersom berre dei to «store menne» vert samde, så er lagnaden til menneskeætta avgjort og alle internasjonale spørsmål løyste? De tek feil, så utruleg feil. Frå uminnelege tider har ting aldri gått føre seg på den måten, og det er endå mindre von om at dei skal gjera det i 1960-åra. Verda i dag er full av innfløkte motseiingar, motseiinga mellom den sosialistiske og den imperialistiske leiren, motseiinga mellom proletariat og borgarskap i dei kapitalistiske landa, motseiinga mellom dei undertrykte nasjonane og imperialismen og motseiingane mellom imperialistlanda og mellom monopolkapitalistgrupperingane i dei imperialistiske landa innbyrdes. Skulle desse motseiingane så forsvinna med ein gong Sovjetunionen og USA vart samde?

Det einaste landet leiarane i SUKP ser opp til er USA. I strevet sitt for å få til samarbeid mellom Sovjet og USA, kvier dei seg ikkje ein augneblink på å svika dei som er dei sanne allierte til folket i Sovjetunionen, irekna klassebrørne sine og alle dei undertrykte folka og nasjonane som framleis lever under det imperialistisk-kapitalistiske systemet.

Leiarane i SUKP strevar hardt for å øydeleggja den sosialistiske leiren. Dei gjer bruk av alle slag lygner og baksnakking mot Kinas Kommunistiske Parti og øver politisk og økonomisk press mot Kina. Når det gjeld det sosialistiske Albania kan ikkje noko mindre enn at det vert knust gjera dei nøgde. Hand i hand med USA-imperialismen la dei press på det revolusjonære Kuba og stilte krav til det som går ut over suvereniteten og sjølvvyrdnaden deira.

Leiarane i SUKP gjer alt dei kan for å sabotera dei revolusjonære stri-

69. A. A. Gromyko, tale på sesjonen til det øvste sovjet i SSSR, 13. desember 1962.

dane folka fører mot imperialismen og ærendssveinane hans. Dei ter seg som predikantar som preikar sosialreformisme og tappar proletariatet og dei politiske partia deira i ulike land for revolusjonær kampvilje. Dei undergrev den nasjonale frigjeringsrørsla og vert meir og meir skamlause når det gjeld å orsaka nykolonialismen til USA for å stetta trongen til imperialismen.

Kva får leiarane i SUKP att frå USA-imperialismen som takk for alt det harde strevet sitt og for den høge prisen dei betaler for å få til samarbeid mellom Sovjet og USA?

Etter 1959 er Khrusjtsjov vorten sjukeleg oppteken av toppmøte mellom Sovjetunionen og USA. Han har hatt mange eventyrtraumar og spreidd mange illusjonar om slike møte. Han lovpriste Eisenhower som «ein stor mann» som «skjønar seg på storpolitikk».⁷⁰ Han har lovsunge Kennedy i høge tonelag som ein som «skjønar det store ansvaret regjeringane i to slike mektige statar har».⁷¹ Leiarane i SUKP laga stort oppstyr av den såkalla anden frå Camp David og ropte Wienmøtet ut til «ei historisk hending». Sovjetpressa påsto at straks leiarane i Sovjetunionen og USA sat saman ved same bordet ville dei verta eit «nytt vendepunkt» i saga, og at eit handtrykk mellom dei to «store mennene» ville opna for ein «ny tidbolck» i internasjonale tilhøve.

Men korleis ter USA-imperialismen seg andsynes leiarane i SUKP? Litt over ein måned etter Camp David-samtalane sa Eisenhower: «Eg la ikkje merke til nokon Camp David-ande.» Og sju månader seinare sende han eit U-2 spionfly for å trengja inn over Sovjetunionen og øydelagde såleis for fire-makts toppmøtet. Ikkje lenge etter Wienmøtet sette Kennedy fram fylgjande uforskamma vilkår for tjue års fred mellom Sovjetunionen og USA: Sovjetunionen må ikkje stø nokon revolusjonære folkestridar og kapitalismen måtte atterinnførast i dei sosialistiske landa i Aust-Europa. Vel eit år etter Wienmøtet gav Kennedy ordre til den militære sjørøvarblokaden av Kuba og skapte såleis Kuba-krisa.

Ein kan leita både høgt og lågt og mellom levande og daude, men kvar skal ein finna den oppskrytte «anden frå Camp David», «vendepunktet i saga til menneskeætta» og «den nye tidbolcken i internasjonale tilhøve»?

Etter at dei hadde underteikna tremaktsavtalen om delvis forbod mot prøvesprenging med atomvåpen, laga leiarane i SUKP mykje oppstuss

70. Khrusjtsjov, tale på ein lunsj borgarmeisteren i New York gav til ære for han, 17. september 1959.

71. Khrusjtsjov, radio- og fjernsynstale, 15. juni 1961.

om den såkalla anden frå Moskva. Dei tala om at det var naudsynt å «smi medan jarnet er varmt», påsto at «det er dei aller beste vilkår» for at Sovjetunionen og USA skal kunna koma fram til nye avtalar og sa at det var ei rang haldning å hevda at «det hastar ikkje» og «tida spring ikkje frå oss». ⁷²

Korleis er no denne «anden frå Moskva»? La oss sjå på det som har hendt i det siste.

For å skapa ein betre atmosfære for «samarbeid mellom Sovjet og USA» samla leiarane i SUKP saman eit stormøte i Moskva for å feira trettiårsdagen for det diplomatiske sambandet mellom Sovjetunionen og USA. Samstundes sende dei eit kultursendelag til USA til feiringa der. Men kva kom ut av entusiasmen til leiarane i SUKP? Heile staben ved den amerikanske ambassaden i Sovjetunionen nekta å vera med på stormøtet i Moskva, og utanriksdepartementet i USA sende ut ei særmelding der dei ba folket i USA om å boikotta kultursendelaget frå Sovjetunionen og fordømte det som «umåteleg fårlege og mistenkjelege folk».

Medan leiarane i SUKP gjekk inn for «samarbeid mellom Sovjet og USA» sende USA agenten Barghoorn for å arbeida i Sovjetunionen. Den sovjetiske regjeringa gjorde rett og arresterte denne agenten. Men etter at Kennedy kom med trugsmål om at skulle det verta noko av kveitehandelen mellom USA og Sovjetunionen «var det avhengig av at det fanst ein rimeleg atmosfære i begge land», og sa at denne hadde vorte «stytgt skadd av di Barghoorn vart arrestert». Då skunda Sovjetregjeringa seg med å sleppa fri USA-agenten utan rettssak. Grunnen dei gav var at «høge tenestemenn i USA var urolege for lagnaden til F. C. Barghoorn» — lagnaden til ein agent som «etterrøkinga stadfeste ... hadde drive spionasjeverksemd mot USSR».

Er alt dette uttrykk for «anden frå Moskva»? I så fall er det sanneleg svært trist.

Moskva! Den strålende hovudstaden i det fyrste sosialistiske landet. Det lysande namnet hans har vore kjært for så mange millionar menneske over heile verda etter den store Oktoberrevolusjonen! No vert dette namnet brukt av leiarane i SUKP for å dekkja over det skitne samarbeidet deira med USA-imperialistane. Det er ei skam utan like!

Så altfor ofte har leiarane i SUKP skrytt av USA-imperialistane og tigga dei om velvilje. Så altfor ofte har dei vorte sinte på systerland og systerparti og lagt press på dei. Så altfor mange er dei knepa og bløffane

72. «Tida spring frå oss» artikkel av kommentator i *Izvestia*, 21. august 1963.

dei har utsett det revolusjonære folket i ulike land for. Og alt dette har dei gjort for å tigga seg «venskap» og «tillit» frå USA-imperialismen. Men «medan blomane heng med hovudet og tyrstar etter kjærleik, klukkar den hjartelause bekken forbi». Alt leiarane i SUKP har fått frå USA-imperialistane er audmyking, atter audmyking, alltid audmyking.

EIT LITE RÅD TIL LEIARANE I SUKP

Hende det nokon gong at det store sovjetfolket under leiing av Lenin og Stalin gav etter for vanskanne i dei bitre dagane med motstand mot væpna imperialistisk intervensjon eller då dei sto midt oppe i logane frå den patriotiske krigen? Bøygde dei nokon gong kne for fienden? I dag er stoda i verda svært gagnleg for revolusjonen og sosialismen er sterkare enn nokon gong før, medan imperialismen aldri har hatt så store vanskar som no. Likevel har det fyrste sosialistiske landet, staten Lenin grunnla, så vanvyrdeleg late seg hersa med av USA-imperialismen, og kor endelaust har ikkje leiarane i SUKP vanæra heile den sosialistiske leiren! Korleis kan det då vera råd for oss eller for nokon marxist-leninist eller noko revolusjonært folk å unngå å verta sorgfulle?

Her vil vi gjerne gje eit alvorleg råd til leiarane i SUKP.

USA, det verste imperialistlandet av dei alle, har eit sjukt strategisk mål om å gjera seg til herrar over heile verda. Det held desperat nede dei revolusjonære stridane til dei undertrykte folka og nasjonane og har ope sagt at målet deira er å få Aust-Europa attende til det såkalle verdssamfunnet av frie nasjonar. Korleis kan de innbilla dykk at dei hardaste slaga frå USA-imperialistane kjem til å råka andre og ikkje Sovjetunionen når dei strevar for å setja dei aggressive planane sine om å gjera seg til herrar over heile verda ut i livet?

USA er eit imperialistisk land og Sovjetunionen er eit sosialistisk land. Korleis kan de då venta «samarbeid på alle område» mellom to land med heilt ulike samfunnssystem?

Det er gjensidig narrespel og kappestrid jamvel mellom USA og dei andre imperialistmaktene, og USA vil ikkje gje seg før det har trampa dei under støvelen. Korleis kan de då innbilla dykk at det imperialistiske USA vil leva i harmoni med det sosialistiske Sovjetunionen?

Leiande kamerater i SUKP! Berre tenk nøye gjennom saka. Er det råd å lita på USA-imperialismen når det bryt ut ein storm i verda? Nei! USA-imperialistane kan ein ikkje lita på, på same måten som ein heller ikkje kan lita på nokon imperialistar eller reaksjonære. Den einaste

pålitande allierte Sovjetunionen har er systerlanda i den sosialistiske leiren, dei marxist-leninistiske systerpartia og dei undertrykte folka og nasjonane.

Lovene for den historiske utviklinga verkar ubunde av ynskja til ein-skildmenneske. Det finst ikkje nokon som kan hindra at den sosialistiske leiren og den revolusjonære rørsla til dei undertrykte folka og nasjonane veks, for ikkje å snakka om å greia å øydeleggja dei. Den som svik folket i den sosialistiske leiren og verda og drøymmer om å verta herrar over jorda gjennom å samarbeida med USA-imperialismen må det gå ille med. Det er svært gale og umåteleg fårleg for leiarane i SUKP at dei gjer det.

Det er enno ikkje for seint for leiarane i SUKP å ta taumane før dei går utfor stupet. Det er på høg tid at dei vrakar generallina si for fredeleg samlivnad og vender attende til det som er Lenin sin politikk for fredeleg samlivnad, til den marxist-leninistiske vegen, vegen til den proletariske internasjonalismen.

LEIARANE I SUKP ER DEI VERSTE KLØYVARANE I VÅR TID

Sjuande kommentar til det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP

Av redaksjonane i *Renmin Ribao (Folkets Dagblad)*
og *Hongqi (Raude Fane)*

(4. februar 1964)

Aldri har einskapen i den kommunistiske verdsrørsla vore så alvorleg truga som han er i dag. Vi er vitne til ei syndflod av moderne revisjonistisk ideologi. Både internasjonalt og i kvart einskild parti går det føre seg harde stridar mellom marxismen-leninismen og revisjonismen. Fåren for kløyving i den kommunistiske verdsrørsla er meir alvorleg enn nokon gong før.

Det er ei påtrengjande viktig oppgåve for kommunistane, proletariatet og revolusjonære folk i verda å forsvare einskapen i den sosialistiske leiren og i den kommunistiske verdsrørsla.

Kinas Kommunistiske Parti har streva fylgjestrengt og utan å gje seg for å forsvare og styrkja einskapen i den sosialistiske leiren og i den kommunistiske verdsrørsla i samsvar med marxismen-leninismen og dei revolusjonære prinsippa i 1957-Fråsegna og 1960-Kunngjeringa. Kinas Kommunistiske Parti har stått og står stødig fast på å halda fast ved prinsippa, halda fast ved einskapen, fjerna usemje og styrkja striden mot den sams fienden vår.

Heilt sidan leiarane i SUKP la ut på den revisjonistiske vegen har dei utrøytande ropt opp om kor stor omsut dei har for einskapen i den kommunistiske verdsrørsla. I det siste har dei vore særleg aktive med å skrika om «einskap». Dette minner oss om noko Engels sa for nitti år sidan:

«Ein må ikkje la seg lura av ropet om 'einskap'. Dei som oftast tek dette ordet i munnen er dei som sår mest splitting...» «... dei største sekteristane og dei største brøleapene og bandittane er av og til dei som skrik høgst om einskap».¹

1. «Engels til A. Bebel, 20. juni 1873». Marx Engels *Verk*, tysk utgåve, band 33, s. 588.

Samstundes som leiarane i SUKP framstiller seg sjølve som målsmenn for einskap prøver dei å festa merkelappen kløyvarar på Kinas Kommunistiske Parti. I det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP, seier dei:

«Dei kinesiske leiarane undergrev ikkje berre einskapen i den sosialistiske leiren, men og i hele den kommunistiske verdsrørsla, og dei trampar på prinsippa i den proletariske internasjonalsmen og gjer grove brot på det som er godtekne reglar for framferd mellom systerparti.»

Dei artiklane som er komne i sovjetpressa seinare har fordømt dei kinesiske kommunistane som «sekteistar» og «kløyvarar».

Men kva er kjensgjerningane? Kven er det som undergrev einskapen i den sosialistiske leiren? Kven er det som undergrev einskapen i den kommunistiske verdsrørsla? Kven er det som trampar på prinsippa i den proletariske internasjonalsmen? Og kven er det som gjer grove brot på det som er godtekne reglar for framferd mellom systerparti? Med andre ord, kven er dei verkelege og gjennomførte kløyvarane?

Berre når ein har fått skikkeleg svar på desse spørsmåla kan vi finna ut korleis vi skal kunna forsvare og styrkja einskapen i den sosialistiske leiren og i den kommunistiske verdsrørsla og vinna over fåren for kløyving.

EIT HISTORISK ATTERSYN

For å kunna forstå innhaldet i kløyvingsverksemda i den kommunistiske verdsrørsla i dag skikkeleg og kunna stri mot ho på rette måten, skal vi sjå attende på saga til den internasjonale kommunistrørsla det siste hundreåret eller så.

Striden mellom marxismen-leninismen og opportunismen og mellom dei kreftene som forsvarte einskapen og dei som skapte kløyving går gjennom heile utviklingssoga til kommunistrørsla. Dette gjeld både i dei einskilde landa og internasjonalt. Gjennom den langvarige striden meisl Marx, Engels og Lenin ut det sanne innhaldet i proletarisk einskap på det teoretiske planet, og i gjerning gav dei strålande føredøme i å kjempa ned opportunisme, revisjonisme og kløyvingsverksemd.

I 1847 skipa Marx og Engels den fyrste internasjonale arbeidarorganisasjonen — Kommunistforbundet. I *Det kommunistiske*

manifestet, som dei skreiv som program for forbundet, kom Marx og Engels med det militante kampropet «arbeidarar i alle land, stå saman!» og gav ei systematisk og djuptpløgjande utgreiing om den vitenskaplege kommunismen. Såleis la dei det teoretiske grunnlaget for einskap i det internasjonale proletariatet.

Gjennom heile livet arbeidde Marx og Engels utan opphald for ein slik prinsippfast einskap i det internasjonale proletariatet.

I 1864 skipa dei Den fyrste internasjonale, Den internasjonale arbeidarforeininga, for å sameina arbeidarrørslene i alle land. Heile tidbolken medan Den fyrste internasjonale fanst, førte dei prinsippfaste stridar mot bakuninistane, proudhonistane, blanquistane, lassalle-anarane, osb. Den hardaste striden var den dei førte mot kløyvingsmennene til Bakunin.

Bakuninistane gjekk til åtak på teorien til Marx frå fyrste stund. Dei skulda Marx for å vilja gjera sitt «eige program og si personlege lære til dei rådande i Internasjonale». I røynda var det dei som prøvde å tvinga læresetningane til si eiga sekt på Internasjonale og byta ut programmet til Internasjonale med det opportunistiske programmet til Bakunin. Dei tok til den eine intrigen etter den andre, raska saman eit «fleirtal» på eitt eller anna vis, og dreiv med sekterisk og kløyvande verksemd.

For å forsvare den ekte einskapen i det internasjonale proletariatet, tok Marx og Engels eit kompromisslaust og prinsippfast standpunkt andsynes den opne utfordringa mot Den fyrste internasjonale frå Bakunin-kløyvingsmennene. På Haag-kongressen i 1872, der Marx personleg var med, vart dei bakuninistane som heldt fram å driva kløyvingsverksemd ekskluderte frå Internasjonale.

Engels sa at dersom marxistane hadde synt seg prinsipplause og forsonlege andsynes kløyvingsverksemda til bakuninistane i Haag, ville det ha fått alvorlege fylgjer for den internasjonale arbeidarrørsla. Han slo fast fylgjande:

«Då ville Internasjonale verkeleg ryka i filler — ryka i filler gjenom 'einskap'!»²

Med Marx og Engels i brodden, kjempa Den fyrste internasjonale mot opportunisme og kløyvingsverksemd og la grunnlaget for den sterke stillinga marxismen har i den internasjonale arbeidarrørsla.

Då det vart kunngjort at Den fyrste internasjonale skulle oppløysast i 1876, vart det litt etter litt skipa sosialistiske masseparti for arbeidarar i

2. «Engels til A. Bebel, 20. juni 1873». Marx Engels *Verk*, tysk utgåve, band 33, s. 588.

mange land. Marx og Engels fylgde nøye med i skipinga av og utviklinga til desse partia. Dei vona at dei skulle verta skipa og utvikla seg med grunnlag i den vitskapelege kommunismen.

Marx og Engels synte særleg omsut for Det tyske sosialdemokratiske partiet som då hadde ei viktig stilling i arbeidarrørsla i Europa. Ved mange høve kritiserte dei skarpt det tyske partiet av di det gjekk inn på rotne kompromiss med opportunismen i jakta på «einskap».

I 1875 kritiserte dei Det tyske sosialdemokratiske partiet for det prinsippause sambandet det oppretta med lassalleanarane, og for Gotha-programmet som kom ut av det. Marx peikte på at dette sambandet var «kjøpt for dyrt» og at Gotha-programmet var «eit tvers gjennom forkasteleg program som demoraliserer partiet».³ Engels peikte på at det var «å bøya kne for lassalleanismen på vegne av heile det sosialistiske proletariatet i Tyskland», og la til: «Eg er overtydd om at eit samband på *dette* grunnlaget ikkje vil vara eitt år».⁴

Då Marx kritiserte Gotha-programmet, la han fram det velkjende prinsippet at marxistar «kan ikkje kjøpslå med prinsipp».⁵

Seinare kritiserte Marx og Engels atter leiarane i det tyske partiet skarpt av di dei fann seg i den verksemda opportunistane dreiv innanfor partiet. Marx sa at desse opportunistane prøvde å «byta ut det materialistiske grunnlaget til partiet ... med moderne mytologi med gudinnene Rettferd, Fridom, Likskap og Brorskap»⁶ og at dette vart «å vulgarisera partiet og teorien»⁷. I «rundskrivet» Marx og Engels sende til leiarane i det tyske partiet, skreiv dei:

«I nesten førti år har vi understreka at klassestriden er den krafta som beinveges driv soga frametter, og særleg då klassestriden mellom borgarskap og proletariat, av di dei er den store lyfte-stonga for den moderne samfunnsrevolusjonen. Difor er det uråd for oss å samarbeida med folk som vil utradera denne klassestriden frå rørsla».⁸

3. «Marx til W. Bracke, 5. mai 1875», Marx Engels *Verk*, tysk utgåve, band 34, s. 138.

4. «Engels til A. Bebel, 18.—28. mars 1875», sjå *Kritikk av Gotha-programmet*, Forlaget Oktober 1977, s. 38.

5. «Marx til W. Bracke, 5. mai 1875», Marx Engels *Verk*, tysk utgåve, band 34, s. 138.

6. «Marx til F. A. Sorge, 19. oktober 1877». Marx Engels *Verk*, Tysk utgåve, band 34, s. 303.

7. «Marx til F. A. Sorge, 19. oktober 1877». Marx Engels *Verk*, tysk utgåve, band 34, s. 303.

8. «Marx og Engels til A. Bebel, W. Liebknecht, W. Bracke og andre («rundskriv»), 17—18. september 1879.» Marx Engels *Verk*, tysk utgåve, band 34, s. 407.

Den andre internasjonale vart skipa under påverknad frå Engels i 1889, og fanst i ei tid då kapitalismen utvikla seg «fredelig». Medan marxismen vart vidt utbreidd og *Det kommunistiske manifestet* vart det sams programmet for titals millionar arbeidarar alle stader i denne tid-bolken, tilbød sosialistpartia i mange land blindt den borgarlege legaliteten i staden for å gjera seg nytte av han. Slik vart dei legalistar og opna slusene for opportunisten.

Såleis vart den internasjonale arbeidarrørsla på den tida Den andre internasjonale fanst, delt i to hovudgrupper, dei revolusjonære marxistane og dei liksom-marxistiske opportunistane.

Engels førte uforsonleg strid mot opportunistane. Han viste særleg skarpt attende dei falske teoriane deira om fredelig utvikling frå kapitalisme til sosialisme. Om dei opportunistane som framstilte seg som marxistar, sa han at Marx «ville ha teke opp att til desse herrane det Heine sa om dei som etterapa han: Eg sådde drakar, men hausta lopper».⁹

Etter at Engels døydde i 1895 kom desse loppene fram i lyset, og gjekk ope og systematisk inn for å revidera marxismen og litt etter litt tok dei over leiinga i Den andre internasjonale.

Som den mest framståande revolusjonære i den internasjonale arbeidarrørsla etter Engels, tok den store Lenin på seg det tunge ansvaret med å forsvara marxismen og gå mot revisjonismen til Den andre internasjonale.

Då revisjonistane i Den andre internasjonale hylte opp om at marxismen var «ufullstendig» og «gammaldags», sa Lenin alvorsamt frå om at «vi byggjer synet vårt fullt og heilt på den marxistiske teorien» av di revolusjonær teori «sameiner alle sosialistar».¹⁰

Framfor alt kjempa Lenin for å skapa eit marxistisk parti i Russland. For å kunna byggja eit parti av det nye slaget, eit parti som skilde seg grunnleggjande frå opportunistpartia i Den andre internasjonale, førte han kompromisslaus strid mot dei ulike anti-marxistiske fraksjonane i Det russiske sosialdemokratiske arbeidarpartiet.

På same måten som i dei andre partia i Den andre internasjonale fanst det i Det russiske sosialdemokratiske arbeidarpartiet både ei revolusjonær og ei opportunistisk gruppe. Bolsjevikane, med Lenin i leiinga, utgjorde den revolusjonære gruppa og mensjevikane den opportunistiske.

9. «Brev frå Engels til Paul Lafargue, 27. oktober 1890», sitert i *Marx og Engels om litteratur og kunst*, Fr. utg., 1964, s. 258.

10. Lenin, «Programmet vårt», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 4, s. 310.

Med Lenin i leiinga førde bolsjevikane langvarige teoretiske og politiske stridar mot mensjevikane for å verna einskapen i det proletariske partiet og halda rekkjene reine. I 1912 ekskluderte dei til slutt mensjevikane av di dei sto fast på opportunismen sin og kløyvingsverksemda si.

Alle opportunistfraksjonane skjelte ut Lenin i dei verste ordelag. Dei prøvde på alle tenkjelege vis å få stempla han som kløyvar. Trotsky slo seg saman med alle dei anti-leninistiske fraksjonane og reiste den «ikkjefraksjonistiske» fana, og gjekk til ville åtak på bolsjevikpartiet og Lenin som han kalla «maktranar» og «kløyvingsmann». Lenin svarte at Trotsky, som ville gå for å vera «ikkjefraksjonist», var «målsmann for dei verste restane av fraksjonisme»¹¹ og «dei verste kløyvingsmennene».¹²

Lenin sa det klårt:

«Einskap er ein stor ting og eit stort slagord. Men det arbeidarsaka treng er *einskap mellom marxistar*, og ikkje mellom marxistar og slike som går mot og forvregjer marxismen».¹³

Striden Lenin førte mot mensjevikane fekk svært mykje å seia internasjonalt av di mensjevismen var ei russisk form og utgåve av revisjonismen til Den andre internasjonale og vart støtta av revisjonistleiarane i Den andre internasjonale.

Samstundes som Lenin stridde mot mensjevikane, førte han og ei rad stridar mot revisjonismen til Den andre internasjonale.

Før fyrste verdskrigen kritiserte Lenin revisjonistane i Den andre internasjonale både teoretisk og politisk, og kjempa mot dei andlet til andlet på kongressane i Stuttgart og København.

Då den fyrste verdskrigen braut ut, sveik leiarane i Den andre internasjonale proletariatet heilt ope. Dei tente interessene til imperialistane, og bad difor proletarane i ulike land om å slakta kvarandre. Dette førte til ei svært alvorleg kløyving i det internasjonale proletariatet. Som Rosa Luxemburg sa det, gjorde revisjonistane det før så stolte slagordet «Arbeidarar i alle land, stå saman» om til eit kommandoord på slagmarka: «Arbeidarar i alle land, slå kvarandre i hel!»¹⁴

11. Lenin, «Å øydeleggja einskapen under dekkje av rop om einskap», *Utvalgte verker i 12 bind*, norsk utgåve, Forlaget Oktober, band 5, s. 70.

12. Lenin, «Opplysinga av 'augustblokka2», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 20, s. 161.

13. Lenin, «Einskap», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 20, s. 232.

14. «Enten—eller», *Utvalde talar og skrifter av Rosa Luxemburg*, tysk utgåve, Berlin 1951, band 2, s. 534.

Det sosialdemokratiske partiet i Tyskland, heimlandet til Marx, var på denne tida det sterkaste og det partiet som hadde mest makt i Den andre internasjonale. Dei var dei fyrste til å ta parti for imperialistane i sitt eige land og vart såleis sjølvne erkebrotsmannen når det galdt å kløyva den internasjonale arbeidarrørsla.

Ved dette kritiske vendepunktet steig Lenin fram for å kjempa med fast vilje for å forsvare einskapen i den internasjonale proletariatet.

I artikkelen sin «Oppgåvene til det revolusjonære sosialdemokratiet i krigen i Europa», som vart sendt ut i august 1914, kunngjorde Lenin at Den andre internasjonale hadde brote saman, og han fordømte skarpt flesteparten av leiarane i han, og særleg dei frå Det tyske sosialdemokratiske partiet, for at dei hadde svike sosialismen heilt ope.

I lys av den kjensgjerninga at revisjonistane i Den andre internasjonale hadde gjort den løynde alliansen sin med borgarskapet om til ein open allianse og at dei hadde gjort kløyvinga i den internasjonale arbeidarrørsla uboteleg, slo Lenin fast:

«Det er uråd å gjennomføra dei oppgåvene sosialismen set i dag, det er uråd å få til verkeleg einskap mellom arbeidarar i alle land, dersom vi ikkje gjer eit endeleg brot med opportunisten og greier ut for massane at han uomgjengeleg kjem til å spela falitt.»¹⁵

Dette var grunnen til at Lenin gav fast støtte til dei marxistane som braut med opportunistane i mange europeiske land, og djervt oppmoda til at det skulle skipast ein tredje internasjonale som kunne setjast i staden for Den andre internasjonale som hadde spela falitt, med det for augo å byggja opp att den revolusjonære einskapen i den internasjonale proletariatet.

Den tredje internasjonale vart skipa i mars 1919. Han tok over det som var bra i Den andre internasjonale og vraka det opportunistiske, sosialsjåvinistiske, borgarlege og småborgarlege søppelet i han. Slik gjorde han det mogeleg at den revolusjonære saka til den internasjonale proletariatet kunne veksa både i breidde og djupn.

Lenin sin teori og praksis førte marxismen til eit nytt utviklingssteg — det leninistiske. Med grunnlag i marxismen-leninismen vart einskapen i den internasjonale proletariatet og i den internasjonale kommunistrørsla endå meir styrkt og utvida.

15. Lenin, «Krigen og det russiske sosialdemokratiet», *Utvalgte verker i 12 bind*, norsk utgåve, Forlaget Oktober, band 6, s. 15.

Kva syner utviklingssoga til den internasjonale kommunistrørsla?

For det fyrste syner ho at som alt anna har den internasjonale arbeidarrørsla ein tendens til å dela seg i to. Klassestriden mellom proletariat og borgarskap må spegla seg av i rekkjene til kommunistane. Det er ikkje til å unngå at det veks fram opportuniste av eitt eller anna slag ein eller annan gong i utviklinga til kommunistrørsla, at opportunistar driv med anti-marxist-leninistisk kløyvingsverksemd og at marxist-leninistar må føra strid mot opportuniste og kløyvingsverksemd. Det er nett gjennom denne striden mellom motsetnader at marxismen-leninismen og den internasjonale arbeidarrørsla har utvikla seg. Og det er og gjennom denne striden den internasjonale arbeidarrørsla har styrkt og grunnfesta einskapen på grunnlag av marxismen-leninismen.

Engels sa:

«Rørsla til proletariatet må med naudsyn gå gjennom ulike utviklingssteg. På kvart steg må ein kvitta seg med dei folka som sit fast der og ikkje blir med på den vidare gangen frametter. Berre dette er nok til å forklara kvifor «solidariteten mellom proletarane» i røynda alle stader kjem til uttrykk i ulike partigrupperingar som fører ein strid på liv og daude seg imellom ...»¹⁶

Det var nett dette som hende. Kommunistforbundet, Den fyrste internasjonale og Den andre internasjonale var i opphavet einskaplege, men kløyvde seg så i to stridande partar. Kvar einaste gong førte den internasjonale striden med opportunisten og kløyvingsverksemd den internasjonale arbeidarrørsla frametter eit nytt steg og gjorde ho i stand til å smi ein fastare og breiare einskap på eit nytt grunnlag. Sigeren i Oktoberrevolusjonen og skipinga av Den tredje internasjonale var dei største vinningane i striden mot revisjonismen og kløyvingsverksemda til Den andre internasjonale.

Einskap, strid, og jamvel kløyving, og så ny einskap på eit nytt grunnlag — slik er dialektikken i utviklinga til den internasjonale arbeidarrørsla.

For det andre syner soga til den internasjonale kommunistrørsla at striden mellom dei som forsvarer einskapen og dei som skaper kløyving, i røynda er ein strid mellom marxismen-leninismen og opportuniste-revisjonisme, mellom dei som held marxismen oppe og dei som svik marxismen.

16. «Engels til A. Bebel, 20. januar 1873», Marx Engels *Verk*, tysk utgåve, bd. 31, s. 588.

Det er einast på grunnlag av marxismen-leninismen det er råd å få til ekte proletarisk einskap. Dette gjeld både internasjonalt og i kvart einskild land.

Alle stader der opportunisme og revisjonisme står sterkt, både internasjonalt og i kvart einskild land, er det ikkje til å unngå at det vert kløyving i rekkjene til proletariatet. Når det vert kløyving i kommunistrørsla er grunnen alltid at det finst opportunistar og revisjonistar som går mot og svik marxismen-leninismen.

Kva er kløyvingsverksemd?

Det vil seia å bryta med marxismen-leninismen. Alle som går mot og svik marxismen-leninismen og undergrev grunnlaget for proletarisk einskap er kløyvingsmenn.

Det vil seia å bryta med det revolusjonære partiet til proletariatet. Alle som står fast ved ei revisjonistisk line og gjer det revolusjonære partiet til proletariatet om til eit reformistisk borgarleg parti er kløyvingsmenn.

Det vil seia å bryta med det revolusjonære proletariatet og dei breie massane av arbeidande folk. Alle som fylgjer eit program og ei line som går mot den revolusjonære viljen og dei grunnleggjande interessene til proletariatet og det arbeidande folket er kløyvingsmenn.

Lenin sa:

«Der *fleirtalet* av dei klassemedvitne arbeidarane har fylka seg rundt klåre og faste vedtak er det *einskap* i syn og handling»,¹⁷ medan opportunisme «i røynda er kløyvingspolitikk av di han heilt utan skam går på tvers av viljen til fleirtalet av arbeidarane.»¹⁸

Kløyvingsverksemd tener borgarskapet og stettar trongen til borgarskapet av di ho bryt sund den proletariske einskapen. Borgarskapet har det som fast politikk å skapa kløyving i rekkjene til proletariatet. Den sleikaste måten dei gjer det på er ved å kjøpa opp eller dyrka fram agentar innanfor rekkjene til proletariatet. Og agentar for borgarskapet er nett det opportunistar og revisjonistar er. Det dei vil er så langt frå å prøva å sameina proletariatet i striden mot borgarskapet, men tvertom å få proletariatet til å samarbeida med det. Det var det revisjonistane i Den andre internasjonalen, som til dømes Bernstein og Kautsky, gjorde. På ei tid

17. Lenin, «Å øydeleggja einskapen under dekkje av rop om einskap», *Utvalgte verker i 12 bind*, norsk utgåve, Forlaget Oktober, band 5, s. 78.

18. Lenin, «Å øydeleggja einskapen under dekkje av rop om einskap», *Utvalgte verker i 12 bind*, norsk utgåve, Forlaget Oktober, band 5, s. 78.

då imperialistane var umåteleg redde for at proletariatet i alle land skulle sameina seg og venda den imperialistiske krigen til borgarkrigar, gjekk dei ut for å skapa kløyving i den internasjonale arbeidarrørsla og tala for samarbeid mellom proletariatet og borgarskapet.

Kløyvarane i rekkjene til kommunistane er dei som bryt med marxismen-leninismen, med det revolusjonære proletariske partiet og med det revolusjonære proletariatet og dei breie massane av arbeidande folk for å stetta trongen til borgarskapet, og dei held fram å vera kløyvarar sjølv om dei ei viss tid er i fleirtal eller har dei leiande verva.

I dagane til Den andre internasjonalen var revisjonistane, med Bernstein og Kautsky som målsmenn, i fleirtal. Marxistane, med Lenin som målsmann, var i mindretal. Likevel var det opplagt Bernstein og Kautsky og dei andre opportunistane som var kløyvingsmennene, og ikkje dei revolusjonære, som til dømes Lenin.

I 1904 var det mensjevikane som kløyvde, sjølv om dei hadde leiande verv som dei hadde tilrana seg i dei sentrale organa i Det russiske sosial-demokratiske partiet. Lenin peikte den gongen på at:

«*Dei leiande sentra (hovudorganet, sentralkomiteen og rådet) har brote med partiet*»,¹⁹ og at «*sentra har sett seg sjølvne utanfor partiet*. Det finst ikkje nokon mellomting — enten står du saman med sentra eller så står du saman med partiet.»²⁰

Stutt sagt er opportunisme og revisjonisme dei politiske og ideologiske røtene til kløyvingsverksemd. Og kløyvingsverksemd er det organisatoriske uttrykket for opportunisme og revisjonisme. Ein kan og seia at opportunisme og revisjonisme er både kløyvingsverksemd og sektarisme. Revisjonistane er dei største og verste kløyvingsmennene og sektaristane i kommunistrørsla.

For det tredje syner soga til den internasjonale kommunistrørsla at proletarisk einskap vert grunnfesta og utvikla gjennom strid mot opportunisme, revisjonisme og kløyvingsverksemd. Striden for einskap er uskiljeleg knytt til striden for prinsippa.

Den einskapen proletariatet treng er klasseeinskap, revolusjonær einskap, einskap mot den sams fienden og for det store målet — kommunismen. Det teoretiske og politiske grunnlaget for einskap i det internasjonale proletariatet er marxismen-leninismen. Det internasjonale proletariatet kan berre få til organisatorisk samhald og einskap i handling om det har teoretisk og politisk einskap.

19. Lenin, «Brev til bolsjevikgruppa i Zurich», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 8, s. 63.

20. Lenin, «Brev til bolsjevikgruppa i Zurich», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 8, s. 64.

Ekte revolusjonær einskap i proletariatet kan ein berre få til gjennom å halda fast på prinsippa og halda fast ved marxismen-leninismen. Den einskapen ein kjøper gjennom å gje slepp på prinsippa og gjennom å velte seg i søla saman med opportunistane sluttar å vera proletarisk einskap. I staden vil det, som Lenin sa det:

«... i praksis seia einskap mellom proletariatet og det nasjonale borgarskapet og *kløyving* i det internasjonale proletariatet, einskap mellom lakeiar og kløyving mellom dei revolusjonære.»²¹

Han peikte på at «ettersom borgarskapet ikkje vil døy før det vert velta», vil heller ikkje den opportunistiske retninga borgarskapet har kjøpt og betalt og støttar «døy før ho vert 'slegen i hel'. dvs. velta, og fråteken all innverknad i det sosialistiske proletariatet». Difor er det naudsynt å føra «nådelaus strid mot den opportunistiske retninga».²²

Andsynes utfordringa frå opportunistane og revisjonistane som ope kløyver den internasjonale kommunistrørsla må marxist-leninistane ikkje gjera kompromiss i prinsippaker, men kjempa viljefast mot denne kløyvingsverksemda. Denne ordren frå Marx, Engels og Lenin er overmåte verdfull og samstundes den einaste rette måten å tryggja einskapen i den internasjonale kommunistrørsla på.

DEI STØRSTE KLØYVARANE I VÅR TID

Det som har hendt dei siste åra syner at leiarane i SUKP med Khrustsjov i brodden, har vorte dei viktigaste målsmennene for den moderne revisjonismen og samstundes dei størst kløyvingsmennene i den internasjonale kommunistrørsla.

Mellom det tjuande og det tjuandre landsmøtet i SUPK utvikla leiarane i SUKP eit heilskapleg revisjonistisk system. Dei la fram ei revisjonistisk line som går mot den proletariske revolusjonen og proletariatets diktatur. Kjernen i denne lina er «fredeleg samlivnad», «fredeleg kappestrid», «fredeleg overgang», «ein stat for heile folket» og «eit parti for heile folket». Dei har prøvt å tvinga denne revisjonistiske lina på alle systerpartia i byte for den sams lina til den interna-

21. Lenin, «Den ærlege røysta til ein fransk sosialist», *Samla verk*, amerikansk utgåve, band 18, s. 329.

22. Lenin, «Den ærlege røysta til ein fransk sosialist», *Samla verk*, amerikansk utgåve, band 8, s. 329.

sjonale kommunistrørsla som vart fastlagt på møta mellom systerparti i 1957 og 1960. Og dei har gått til åtak på alle som står fast på den marxist-leninistiske lina og står mot den revisjonistiske lina deira.

Leiarane i SUKP har sjølve undergrave grunnlaget for einskapen i den internasjonale kommunistrørsla og skapt den alvorlege fåren det i dag er for kløyving ved å svika marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalsismen og skuva fram si eiga revisjonistiske og kløyvande line.

Leiarane i SUKP arbeider så langt frå for å grunnfesta og utvida den sosialistiske leiren. Tvertom har dei freista å kløyva han og løysa han opp. På denne måten har dei laga ei røre av den strålende sosialistiske leiren.

Dei har brote prinsippa som styrer sambandet mellom systerparti slik dei er slegne fast i Fråsegna og Kunngjeringa. Dei har ført ein politikk som står for stormaktssjåvinisme og nasjonal egoisme andsynes sosialistiske systerland og såleis øydelagt einskapen i den sosialistiske leiren.

Dei har vilkårleg krenkt suvereniteten til systerlanda, blanda seg inn i dei indre tilhøva der, drive undergravingsverksemd og på alle vis streva for å vinna kontroll over systerland.

I namnet til «den internasjonale arbeidsdelinga» går leiarane i SUKP mot at systerland skal fylgja politikken med å byggja sosialismen med eige strev og utvikla økonomien sin på eit sjølvstendig grunnlag, og prøver å gjera dei til økonomiske underbruk av seg. Dei har prøvt å tvinga dei systerlanda som er etter måten tilbakeliggjande økonomisk til å gje opp industrialiseringa og verta råvarekjelder og marknader for dei overskotsprodukta dei har sjølve.

Leiarane i SUKP har ingen skruplar når dei skal setja den stormakts-sjåvinistiske politikken sin ut i livet. Dei har stendig lagt politisk, økonomisk og jamvel militært press på systerland.

Leiarane i SUKP har ope oppmoda til at leiarane i partiet og regjeringa i Albania skal kastast og har brote alt økonomisk og diplomatisk samband med Albania tvert over. På tyrannisk vis har dei såleis teke frå Albania dei rettane som retteleg tilkjem landet som medlem i Warszawapakta og Comecon.

Leiarane i SUKP har brote pakta om venskap, allianse og gjensidig hjelp mellom Kina og Sovjet. Dei vedtok einsidig å dra attende 1390 Sovjet-ekspertar som arbeidde i Kina, å heva 343 kontraktar og tilleggs-kontraktar om bruk av ekspertar og avlysa 257 tiltak for vitskapleg og teknisk samarbeid. Attåt har dei ført ein restriktiv og diskriminerande handelspolitikk andsynes Kina. Dei har provosert fram samanstøytar på

grensa mellom Kina og Sovjet og drive undergravingsverksemd i stor stil i Sinkiang. Meir enn ein gong har Khrusjtsjov gått så langt som å seia til leiande kameratar i sentralkomiteen i KKP at visse anti-partielement i Kinas Kommunistiske Parti var «gode vener» av han. Han har rost kinesiske anti-partielement for at dei har gått til åtak på generallina til partiet i Kina for sosialistisk oppbygging, det store spranget frametter og folkekommunane og sagt at framferda deira er «ein mann verdig».

Slike tiltak som forverrar tilhøva mellom statar så mykje er uvanlege, jamvel mellom kapitalistiske land. Men gong etter gong har leiarane i SUKP sett i verk slike sjokkerande og ytterleggåande tiltak mot sosialistiske systerland. Likevel held dei fram å skravla om å vera «trufaste mot den proletariske internasjonalismen». Vi vil gjerne spørja — finst det eit einaste korn av internasjonalisme i alt dette de har gjort?

Stormaktssjåvinismen og kløyvingsverksemda til leiarane i SUKP er like påfallande i framferda deira andsynes systerparti.

Etter det tjuande landsmøtet i SUKP har leiarane i dette partiet under påskot av å «nedkjempa persondyrkinga», prøvt å få skifta ut leiinga i andre systerparti slik at denne kom i samsvar med deira eigen vilje. Fram til i dag har dei stått hardt på at «å nedkjempa persondyrkinga» er ein føresetnad for at det skal verta einskap att og eit «prinsipp» som er «bindande for alle kommunistparti».²³

I strid med prinsippa for tilhøvet mellom systerparti som er slegne fast i Fråsegna og Kunngjeringa, ser leiarane i SUKP bort frå at systerpartia er likeverdige og sjølvstendige. Dei står hardt på å få skipa eit slags føydalt patriarkalsk herredømme over den internasjonale kommunistrørsla og gjera tilhøvet mellom systerpartia om til eit tilhøve mellom ein patriarkalsk far og sønene hans. Khrusjtsjov har meir enn eing gong skildra eit systerparti som ein «dum gutunge» og kalla seg sjølv «mor» hans.²⁴ Med eit slik sjølvgodt bilete av sin eigen person, eig han ikkje skamkjensle i det heile.

Leiarane i SUKP bryr seg i det heile ikkje om prinsippet om å få til full semje gjennom rådføring mellom systerparti, og har gjort det til vane å gjera diktatoriske vedtak og kommandera andre fram og tilbake. Dei har utan omsyn brote fellesavtalar med systerparti, teke eigenrådige

23. «For einskap og solidaritet i den internasjonale kommunistrørsla», leiarartikkel i *Pravda*, 6. desember 1963.

24. Sjå intervjuet Gardner Cowles, redaktøren i det amerikanske tidsskriftet *Look*, hadde med Khrusjtsjov, 20. april 1962. Dessuten meldinga Khrusjtsjov la fram for sesjonen i det øvste sovjet i SSSR, 12. desember 1962.

avgjerder i viktige saker som vedgår alle systerpartia og tvinga på dei kjensgjerningar som ikkje let seg endra.

Leiarane i SUKP har krenkt prinsippet om at usemje mellom systerparti bør løysast gjennom at partia rådfører seg med kvarandre. Fyrst brukte dei sitt eige partilandsmøte og så landsmøta til andre systerparti som talarstolar for offentlege åtak i stor målestokk mot dei systerpartia som held stødig fast ved marxismen-leninismen.

Leiarane i SUKP ser på systerpartia som brikker på det diplomatiske sjakkbrettet sitt. Khrusjtsjov spelar fort og gale, er glad og lei seg om kvarandre, seier eitt den eine dagen og noko anna den neste, og likevel krev han at systerpartia skal dansa etter hans pipe utan å vita korkje det eine eller andre.

Leiarane i SUKP har skapt bråk og kløyving i mange kommunistparti gjennom å oppmoda dei som er tilhengjarar av den revisjonistiske lina deira til å gå til åtak på leiinga i desse partia, til å rana til seg leiande stillingar, forfylgja marxist-leninistane og jamvel ekskludera dei frå partiet. Denne kløyvingspolitikken til leiarane i SUKP har vore opphavet til organisatorisk kløyving i systerparti i mange kapitalistiske land.

Leiarane i SUKP har gjort tidsskriftet *Spørsmål om fred og sosialisme*, som frå fyrsten var eit sams tidsskrift for systerpartia, om til ein reiskap til å spreia revisjonisme, sekteisme og kløyvingspolitikk og til å gå til ville åtak på marxist-leninistiske systerparti. Dette er eit brot på den avtalen ein kom fram til på skipingsmøtet for tidsskriftet.

Attåt dette tvingar dei den revisjonistiske lina si på dei internasjonale demokratiske organisasjonane, endrar den rette lina desse organisasjonane har hatt og prøver å skapa kløyving i dei.

Leiarane i SUKP har snudd heilt opp ned på kven som er vener og kven som er fiendar. Dei har retta brodden i striden mot marxist-leninistiske systerparti og land i staden for å retta han mot USA-imperialismen og ærendssveinane hans, slik det skulle vera.

Leiarane i SUKP er fastrådde på å få til samarbeid mellom Sovjet og USA for å verta herrar over verda. Dei ser på USA-imperialismen, den verste fienden til folka i verda, som den mest trugne venen dei har, medan dei ter seg mot systerparti og land som held seg til marxismen-leninismen som fiendar. Dei samansverjer seg med USA-imperialismen, dei reaksjonære i ulike land, renegatklikken til Tito og høgresosialdemokratane i eit samband som rettar seg mot dei sosialistiske systerlanda, systerpartia, marxist-leninistane og dei revolusjonære i alle land.

Når leiarane i SUKP får eit halmstrå frå Eisenhower eller Kennedy eller andre av same slaget, eller dei trur at no går det fint for dei, vert dei

frå seg av glede, slår vilt om seg mot systerpartia og land som held fast ved marxismen-leninismen, og freistar å ofra systerparti og land på alteret for den politiske kjøpslånga dei driv med USA-imperialismen.

Når den range politikken deira kjem til kort og dei kjem ut i vanskar, vert leiarane i SUKP sintare og meir raude i fjeset enn nokon gong før, og slår atter vilt om seg mot systerparti og land som held fast ved marxismen-leninismen, og prøver å gjera andre til syndebukkar for sine egne feil.

Desse kjensgjerningane syner at leiarane i SUKP har valt å svika den proletariske internasjonalsismen fullt og heilt, stikk i strid med interessene til det sovjetiske folket, den sosialistiske leiren og den internasjonale kommunistrørsla og interessene til alle revolusjonære folk.

Desse kjensgjerningane syner klårt at leiarane i SUKP set sin eigen revisjonisme opp mot marxismen-leninismen, at dei set sin eigen stormaktssjåvinisme og nasjonale egoisme opp mot proletarisk internasjonalsisme, at dei set sin eigen sekterisme og kløyvingspolitikk opp mot den internasjonale einskapen i proletariatet. Såleis har leiarane i SUKP, på same viset som alle opportunistar og revisjonistar før dei, vorte dei som har skapt kløyving i mange systerparti, i den sosialistiske leiren og i heile den internasjonale kommunistrørsla.

Revisjonismen og kløyvingspolitikken til leiarane i SUKP er ein større fåre enn det andre opportunistar og kløyvingsmenn har vore, enten det er før eller no. Som alle veit kjem denne revisjonismen frå SUKP, det partiet Lenin skapte og det partiet som har stått høgst i ære mellom alle kommunistparti, og frå Sovjetunionen — det fyrste sosialistiske landet. I mange år har marxist-leninistar og revolusjonære folk verda over hatt stor vyrdnad for SUKP og sett på Sovjetunionen som baseområdet for verdsrevolusjonen og eit føredøme for striden. Og leiarane i SUKP har gjort seg nytte av alt dette — av vyrdnaden for det partiet Lenin skapte og vyrdnaden for det fyrste sosialistiske landet — til å dekkja over innhaldet i revisjonismen og kløyvingspolitikken sin og lura dei som enno ikkje kjenner sanninga. Desse framifrå meistrane i dobbelspel skrik «einskap, einskap» medan dei i røynda driv med kløyving. I ei viss mon har dei greidd å forvirra folk for ei tid. Den tradisjonelle tiltrua til SUKP og at dei ikkje kjenner kjensgjerningane har hindra ein heil del folk i å sjå revisjonismen og kløyvingsverksemda til leiarane i SUKP tidlegare.

Av di leiarane i SUKP har statsmakta i eit stort sosialistisk land som har innverknad over heile verda har den revisjonistiske kløyvingslina deira gjort langt større skade for den internasjonale kommunistrørsla og

den proletariske verdsrevolusjonen enn nokon opportunistar og kløyvingsmenn har greidd før dei.

Det kan seiast at leiarane i SUKP er dei største revisjonistane av dei alle og likeins dei største sekteristane og kløyvingsmennene ein kjenner frå saga.

Det er alt klårt at revisjonismen og kløyvingspolitikken til leiarane i SUKP har hjulpet mykje på når det gjeld å spreia ei revisjonistisk flodbylgje internasjonalt. Likeins har dei vore til umåteleg stor hjelp for imperialismen og dei reaksjonære i alle land.

Revisjonismen og kløyvingsverksemda til leiarane i SUKP er både eit resultat av at dei borgarlege elementa har fått veksa vilt innanfor Sovjetunionen og av imperialistisk politikk, og særleg politikken til USA-imperialismen med utpressing med atomvåpen og «fredelig utvikling». Fylgja er at den revisjonistiske og kløyvande teorien og politikken deira ikkje berre stettar trongen til dei vidgreinte kapitalistkreftene heime, men og tarven til imperialismen. Likeins tener dei til å lamma den revolusjonære viljen og hindra den revolusjonære striden til folka i verda.

Ja, leiarane i SUKP har alt fått varm hylling og takk frå imperialismen og ærendssveinane hans.

USA-imperialistane rosar Khrusjtsjov særleg mykje for kløyvingsverksemda hans i den internasjonale kommunistrørsla. Dei seier:

«Det ser ut til å vera klårt at Khrusjtsjov meiner det så alvorleg med ynskjet sitt om avspenning med Vesten at han er viljug til å ta vågnaden på ei kløyving for å få det til».²⁵ «Nikita Khrusjtsjov har ein gong for alle øydelagt den einskaplege blokka frå Stalin si tid. Det er kanskje den største tenesta Khrusjtsjov har gjort — ikkje for kommunismen, men for den vestlege verda.»²⁶ «Vi bør vera takksame for at han har handtert tilhøvet til kinesarane så dårleg ... Vi burde vera takksame for at han har skapt uorden i den internasjonale kommunismen gjennom ei rad sjølv gode og uventa tiltak.»²⁷

Dei trur fullt og fast at Khrusjtsjov er «den beste sovjetiske statsministeren Vesten kan rekna med å få med å gjera ... Vesten må no lata vera å

25. «Opningar for diplomati: Sprekker i blokkene», *The Nation*, 9. februar 1963.

26. «Moskva og Peking: Kor stor vert kløyvinga?», *Newsweek*, 26. mars 1962.

27. «Etter forbudet mot prøvesprengingar — har Khrusjtsjov vorte annleis?», *US News and World Report*, 30. september 1963.

gjera noko som kan svekkja stillinga hans endå meir». ²⁸ Dei seier: «Administrasjonen er no overtydd om at USA bør gje Khrusjtsjov all mogleg støtte i konflikten med Det raude Kina.» ²⁹

Trotskistane, som lenge har vore politisk konkurs, er mellom dei som roser leiarane i SUKP. Trotskistane stør leiarane i SUKP i slike grunnleggjande spørsmål som i synet på Stalin, på USA-imperialismen og på dei jugoslaviske revisjonistane. Dei seier:

«Situasjonen det tjuande landsmøtet i SUKP, og endå meir det tjuandre, skapte, er framifrå for å atteroppliva rørsla vår innanfor arbeidarstatane.» ³⁰ «Vi har førebudd oss på dette i meir enn 25 år. No må vi slå til, og slå til med styrke.» ³¹ «Når det gjeld Khrusjtsjov-retninga kjem vi til å gje henne kritisk støtte i striden ho fører mot dei meir konservative kreftene for av-stalinisering ...». ³²

Berre tenk etter. Alle som er fiendar av revolusjonen gjev heilhjarta støtte til leiarane i SUKP. Grunnen er at dei har funne ut at dei talar same språk som leiarane i SUKP når det gjeld synet på marxismen-leninismen og verdsrevolusjonen. Likeins at den revisjonistiske kløyvingslina til leiarane i SUKP stettar den kontrarevolusjonære trongen til USA-imperialismen.

Som Lenin sa det: Borgarskapet skjønar at

«dei tilhengjarane av den opportunistiske retninga som er aktive i arbeidarrørsla er betre til å forsvara borgarskapet enn borgarskapet sjølv». ³³

28. «I USA ser ein no den kommunistiske einskapen som ein fortidsleivning», *London Times*, 17. januar 1962.

29. «Periskopet», *Newsweek*, 1. juli 1963.

30. «Den internasjonale situasjonen og oppgåvene våre», resolusjon vedteken på samlingskongressen til den såkalla fjerde internasjonale til trotskistane i juni 1963, *Den fjerde internasjonale*, engelsk utgåve, nr. 17. oktober—desember 1963, s. 47

31. «Det nye stadiet i den russiske revolusjonen og krisa i stalinismen», resolusjon vedteken på eit møte i nasjonalkomiteen til det trotskistiske sosialistiske arbeidarpartiet i USA, 13—15. april 1956, *Det tjuande landsmøtet (i SUKP) og verdstrotskismen*, New Park Publications Ltd., London 1957, s. 36.

32. «Fylgjene av det tjuandre landsmøtet i SUKP», resolusjon vedteken av det internasjonale sekretariatet i den såkalla fjerde internasjonale til trotskistane 5. desember 1961, *Den fjerde internasjonale*, engelsk utgåve, nr. 14, vinterutgåve, 1961—1962, s. 25.

33. Lenin, «Den internasjonale situasjonen og grunnoppgåvene til den kommunistiske internasjonale», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 31, s. 231.

Dei imperialistiske herrane og meistrane let med glede leiarane i SUKP få lov til å rydda vegen for øydelegging av den saka som er den proletariske verdsrevolusjonen.

Fyrst har leiarane i SUKP skapt ein alvorleg fære for kløyving i den internasjonale kommunistrørsla, og no freistar dei å leggja skulda over på Kinas Kommunistiske Parti og andre marxist-leninistiske parti med å æreskjella dei og seia at dei er skuldige i «kløyvingsverksemd» og «sektarisme». Attåt har dei fabrikkert ein haug med skuldingar mot dei.

Her meiner vi det er naudsynt å ta opp ein del av hovudankemåla dei-ra og visa dei attende eitt etter eitt.

ATTENDEVISING AV KLAGEMÅLET OM AT VI ER ANTI-SOVJETISKE

Leiarane i SUP skuldar alle som står mot og kritiserer revisjonismen og kløyvingsverksemda deira for å vera anti-sovjetiske. Dette er eit skræmeleg klagemål. Å gå mot det fyrste sosialistiske landet i verda og det partiet Lenin skipa — noko så uforskamma!

Men vi vil rå leiarane i SUKP til å la era å skapa seg. Skuldinga om å vera anti-sovjetiske kan dei aldri få på oss.

Vi vil og rå leiarane i SUKP til ikkje å mista hovudet heilt. Skuldinga om å vera anti-sovjetiske kan aldri få marxist-leninistane til å teia.

Saman med alle andre kommunistar og revolusjonære over heile verda har vi kinesiske kommunistar alltid hatt ekte vyrdnad for og kjærleik til det store sovjetfolket, sovjetstaten og det sovjetiske kommunistpartiet. Det var folket i Sovjetunionen som, under leiinga av partiet til Lenin, tende den sigerrike fakkelen frå Oktoberrevolusjonen, som opna den nye tidsalderen i den proletariske verdsrevolusjonen og som marsjerte i brodden på vegen mot kommunismen i åra etter Oktoberrevolusjonen. Det var Sovjetunionens Kommunistiske Parti og sovjetstaten som, under leiing av Lenin og Stalin, fylgde ein marxist-leninistisk innanriks- og utanrikspolitikk, som vann ulikeleige framgangar i den sosialistiske oppbygginga, som ytte det største tilskotet for at krigen mot fascismen skulle sigra og som gav internasjonalistisk støtte til dei revolusjonære stridane til proletariatet og det arbeidande folket i alle andre land.

Rett før Stalin døydde, sa han:

«... for å gje uttrykk for at dei høgaktar vågemotet og framgangane til partiet vårt, har målsmenn for systerpartia gjeve det namnet 'sjokkbrigaden' til den revolusjonære rørsle og arbeidar-rørsle i verda. Med dette gav dei uttrykk for ei von om at framgangane 'sjokkbrigaden' hadde nådd skulle hjelpa til med å letta tilhøva for dei folka som lir under det kapitalistiske åket. Eg meiner at partiet vårt har gjort rett for denne vona...»³⁴

Han hadde rett då han sa at sovjetpartiet som Lenin bygde hadde gjort rett for vonene til alle kommunistar. Partiet var verd den høgakinga og støtta det vann frå alle systerpartia, irekna Kinas Kommunistiske Parti.

Men frå det tjuande landsmøtet har leiarane i SUKP, med Khrusjtsjov i brodden, sett i verk ville åtak på Stalin og gjeve seg ut på den revisjonistiske vegen. Er det råd å seia at dei har gjort rett for vonene til alle kommunistar? Nei, det er det ikkje.

I «Framlegg om generallina til den internasjonale kommunistrørsle» peikar sentralkomiteen i KKP på at det er eit sams krav frå folka i landa i den sosialistiske leiren og frå det internasjonale proletariatet og det arbeidande folket i verda at alle kommunistpartia i den sosialistiske leiren må:

1) Halda seg til den marxist-leninistiske lina og føra ein rett marxist-leninistisk innan- og utanrikspolitikk,

2) grunnfesta proletariatets diktatur og alliansen mellom arbeidarane og bøndene under leiing av proletariatet, og føra den sosialistiske revolusjonen vidare til målet på den økonomiske, politiske og ideologiske fronten,

3) fremja tiltak og skaparevne hjå dei breie massane, gjennomføra sosialistisk oppbygging etter ein viss plan, utvikla produksjonen, betra levekåra for folket og styrkja det nasjonale forsvaret,

4) styrkja einskapen i den sosialistiske leiren med grunnlag i marxismen-leninismen og støtta andre sosialistiske land med grunnlag i den proletariske internasjonalismen,

5) gå mot den imperialistiske aggresjons- og krigspolitikken og forsvara verdsfreden,

6) gå mot den anti-kommunistiske, anti-folkelege og kontra-revolusjonære politikken til dei reaksjonære i alle land, og

7) hjelpa den revolusjonære striden dei undertrykte klassane og nasjonane i verda fører.

34. Stalin, «Tale på det nittande landsmøtet til partiet,» 14. oktober 1952, norsk utgåve, Forlaget Oktober 1975, s.141.

Attåt dette seier det at kommunistpartia i den sosialistiske leiren «skuldar sitt eige folk og det internasjonale proletariatet og det arbeidande folket i verda å oppfylle desse krava».

Men leiarane i SUKP har i staden gått bort frå desse krava, skuffa systerpartia i vonene dei hadde og fylgt ei revisjonistisk kløyvarline. Dette er ikkje berre i strid med interessene til det internasjonale proletariatet og det arbeidande folket i verda, men og interessene til SUKP, sovjetstaten og sovjetfolket sjølv.

Det er ingen andre enn leiarane i SUKP, med Khrusjtsjov i brodden, som er anti-sovjetiske.

Leiarane i SUKP har forneakta Stalin fullt og heilt og utmåla det fyrste proletariatets diktatur og det fyrste sosialistiske systemet som mørkt og forferdeleg. Kva er dette om det ikke er anti-sovjetisme?

Leiarane i SUKP har kunngjort at proletariatets diktatur er avskaffa, endra den proletariske karakteren til SUKP og opna slusene for dei kapitalistiske kreftene i Sovjetunionen. Kva er dette, om det ikke er anti-sovjetisme?

Leiarane i SUKP freistar å få til samarbeid mellom USA og Sovjet og ter seg utrøytande som ærendssveinar for USA-imperialismen. Såleis har dei vanæra den store Sovjetunionen. Kva er dette om det ikkje er anti-sovjetisme?

Leiarane i SUKP fører ein stormaktssjåvinistisk politikk og ter seg mot sosialistiske systerland som om desse var underbruk av dei. Såleis har dei skadd vyrdnaden for sovjetstaten. Kva er dette om det ikkje er anti-sovjetisme?

Leiarane i SUKP legg hindringar i vegen for og motarbeider dei revolusjonære stridane andre folk fører og orsakar imperialismen og nykolonialisme. Såleis har dei skitna til den strålande internasjonalistiske tradisjonen til Lenin sitt parti. Kva er dette om det ikkje er anti-sovjetisme?

Stutt sagt har det leiarane i SUKP har gjort ført stor skam over den store Sovjetunionen og SUKP, og skadd dei grunnleggjande interessene til det sovjetiske folket alvorleg. Dette er anti-sovjetisk åtferd tvers igjennom.

Under slike omstende må sjølv sagt Kinas Kommunistiske Parti og andre marxist-leninistiske parti og marxist-leninistar retta alvorleg kritikk mot den revisjonistiske kløyvarlina til leiarane i SUKP med det for augo å forsvara marxismen-leninismen så han vert halden rein, og forsvare einskapen i den internasjonale kommunistrørsla og halda fast ved prinsippet om proletarisk internasjonisme. Det vi går mot er berre dei

revisjonistiske og kløyvande feila til leiarane i SUKP. Og når vi gjer det er det for å forsvare det SUKP Lenin skapte og for å tryggja dei grunnleggjande interessane til Sovjetunionen, det fyrste sosialistiske landet, og til folket i Sovjetunionen. Korleis kan ein seia at dette er anti-sovjetisme?

Om ein forsvarar eller går mot Sovjetunionen spørst på om ein verkeleg forsvarar den marxist-leninistiske lina og prinsippet om proletarisk internasjonalisme eller ikkje, om ein verkeleg forsvarar dei grunnleggjande interessene til sovjetpartiet, sovjetstaten og sovjetfolket eller ikkje. Å kritisera leiarane i SUKP skarpt for revisjonismen og kløyvingspolitikken deira er å forsvare Sovjetunionen. På den andre sida er det å fylgja ei revisjonistisk og kløyvande line, slik leiarane i SUKP gjer, i røynda å motarbeida Sovjetunionen. Å apa etter denne galne lina eller bøya seg for ho er ikkje noko ekte forsvar av Sovjetunionen, men å hjelpa leiarane i SUKP med å skada dei grunnleggjande interessene til det sovjetiske folket.

Her bør vi minnast haldninga Lenin hadde til leiarane i Det tyske sosialdemokratiske partiet i dei fyrste åra i det tjuande århundret. Det tyske sosialdemokratiske partiet var då det største partiet og det som haddde mest innverknad i Den andre internasjonale. Men så snart Lenin oppdaga opportuniste mellom leiarane i dette partiet, gjorde han det klart for dei russiske sosialdemokratane at dei ikkje måtte sjå «dei minst rosverdige draga ved det tyske sosialdemokratiet som eit førebilete det var verd å ta etter».³⁵

Han slo vidare fast:

«Vi må kritisera feila til dei tyske leiarane ope og uredde dersom vi ynskjer å vera trugne mot anden til Marx og hjelpa dei russiske sosialistane til å halda seg på høgde med oppgåvene som stiller seg i arbeidarrørsla i dag».³⁶

I tråd med anden i oppmodinga frå Lenin, vil vi gjerne gje leiarane i SUKP fylgjande råd: Dersom de ikkje rettar opp dei revisjonistiske feila dykkar kjem vi til å halda fram å kritisera dykk «ope og uredde» i samsvar med interessene til SUKP, sovjetstaten og sovjetfolket, og i samsvar med interessene til den sosialistiske leiren og den internasjonale kommunistrørsla og for skuld einskapen i dei.

35. Lenin, «Den internasjonale sosialistkongressen i Stuttgart», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 13, s. 85.

36. Lenin, «Føreord til skriftet til Voinov (A. V. Lunakarskij) om synet til partiet på fagforeiningane», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 13, s. 165.

ATTENDEVISING AV KLAGEMÅLET OM AT VI VIL RIVA TIL OSS LEIINGA

Leiarane i SUKP skuldar kritikken vår og motstanden vår mot den revisjonistiske og kløyvande lina deira for å vera hug til å «gripa leiinga».

Fyrst vil vi gjerne spyrja leiarane i SUKP: De seier at vi ynskjer å gripa leiinga. Frå kven? Kven har leiinga no? Finst det noko slikt i den internasjonale kommunistrørsla som ei leiing som spelar herre over alle systerpartia? Og er denne leiinga i dykkar hender?

Det ser ut til at leiarane i SUKP ser på seg sjølve som dei naturlege leiarane som kan gjera som dei var herrar over alle systerpartia. Ifylgje logikken deira, er programmet deira, resolusjonane deira og fråsegnene deira alt saman lytelause lover. Kvar utsegn og kvart ord Khrusjtsjov kjem med er som bodord frå paven, same kor range og meningslause dei er. Alle systerpartia må lytta til dei og lyda dei utan å mukka, og dei har absolutt forbod mot å kritisera eller gå mot dei. Dette er reint tyranni. Det er kort og godt ideologien til føydale einevaldsherrar.

Men då må vi fortelja leiarane i SUKP at den internasjonale kommunistrørsla ikkje er nokon føyodal klikk. Stort eller lite, nytt eller gammalt, med makta eller utan, alle systerpartia er sjølvstendige og likeverdige. Aldri har noko møte mellom systerpartia elller noko av dei samrøystes vedtaka dei har gjort gitt nokon grunn til å tru at det finst overordna og underordna parti, at det finst eitt parti som har leiinga og andre parti som vert leidde, eitt parti som er far og andre parti som er søner, eller at leiarane i SUKP er overherrar over andre systerparti.

Soga til den revolusjonære proletariske rørsla i verda syner at det på grunn av den ujamne utviklinga i revolusjonen, på kvart steg i saga no er proletariatet og partiet til proletariatet i dette landet som går i brodden for rørsla, og no eit anna.

Marx og Engels peikte på at fagforeiningsrørsla i England og den politiske striden til den franske arbeidarklassen sto i brodden for den internasjonale proletariske rørsla etter tur. Etter at Pariskommunen lei nederlag sa Engels at «dei tyske arbeidarane er no plassert i fremste rekke i den proletariske striden». Han sa vidare:

«Ein kan ikkje seia på førehand kor lenge hendingane vil la dei få sitja i denne æressstillinga ... hovudpoenget er å tryggja den sanne internasjonale anden, den som ikkje lar patriotisk sjåvinisme få veksa fram og som med glede helsar velkomen kvar ny framgang for den proletariske rørsla, same kva for nasjon denne kjem i».³⁷

37. Engelsk, «Føreord til *Bondekrigane i Tyskland*». Marx Engels, *Verk*, tysk utgåve band 18, s. 517.

I byrjinga av det tjuande hundreåret vann den russiske arbeidarklassen, som då sto i brodden for den internasjonale proletariske rørsle, siger i den proletariske revolusjonen for fyrste gong i saga.

Lenin sa i 1919:

«Førarskapen i den revolusjonære proletariske internasjonale ligg for tida — men nok ikkje lenge, det treng ein knapt seia.— hjå russarane, nett som han i ulike tidbolkar i det nittande hundreåret låg hjå engelskmennene, så hjå franskmennene og så hjå tyskarane».³⁸

«Fortroppen» Engels viser til, eller «førarskapen» Lenin viser til tyder ikkje på nokon måte at det partiet som står i brodden for den internasjonale arbeidarrørsle kan kommandera andre systerparti slik det vil, eller at andre parti må lyda det. Då det tyske sosialdemokratiske partiet sto i brodden for rørsle, sa Engels at

«det har ikkje nokon rett til å tala i namnet åt det europeiske proletariatet, og særskilt ikkje nokon rett til å seia noko gale».³⁹

Då det russiske bolsjevikpartiet sto i brodden, sa Lenin:

«... sjølv om vi ser føre oss kvart steg i utviklinga i andre land, må vi ikkje koma med noko påbod frå Moskva».⁴⁰

Sjølv fortroppsstillinga som Engels og Lenin viser til, held seg ikkje uendra i lengre tid, men endrar seg i samsvar med endra vilkår. Det er ikkje dei subjektive ynskja til einskildpersonar eller parti som fører til ei slik endring, men dei vilkåra saga skaper. Dersom vilkåra endrar seg kan andre parti verta ståande i brodden for rørsle. Når eit parti som tidlegare sto i brodden går den revisjonistiske vegen, er det nøydd til å missa denne stillinga, same om det har vore det største partiet eller har hatt størst innverknad. Det tyske sosialdemokratiske partiet er eit døme på dette.

På ei viss tid i saga til den internasjonale kommunistrørsle var Den kommunistiske internasjonale ei sentralisert leiing for kommunistpartia i verda. Han spela ei stor historisk rolle når det galdt å få skipa kommunistparti i mange land og få dei til å veksa. Men då kommunistpartia vaks til og situasjonen i den internasjonale kommunistrørsle vart meir innfløkt, var det ikkje lengre korkje gjennomførleg eller naudsynt å ha sentralisert leiing gjennom Den kommunistiske internasjonale. I 1943 slo presidiet i eksekutivkomiteen i Den kommunistiske internasjonale fast fylgjande i ein resolusjon som gjorde framlegg om å oppløysa Komintern:

39. «Engels til A. Bebel, 18—28. mars 1875», *Kritikk av Gothaprogrammet*, Forlaget Oktober.

40. Lenin, «Melding om partiprogrammet, lagt fram på det åttande landsmøtet i Det russiske kommunistpartiet (bolsjevikane), *Samla verk*, engelsk utgåve, band 29, s. 175.

«... etterkvart som den indre og likeins den internasjonale stoda til kvart land vart meir innfløkt, ville det verta heilt uråd å løysa problema til arbeidarrørsla i kvart land gjennom eitt eller anna slag internasjonalt sentrum».

Hendingane har synt at denne resolusjonen var i samsvar med røyndomen og var rett.

I den internasjonale kommunistrørsla av i dag reiser det seg rett og slett ikkje noko spørsmål om kven som har rett til å leia. Systerpartia må vera sjølvstendige og fullt ut likeverdige, og samstundes må dei stå saman. I spørsmål som vedgår dei alle bør dei verta heilt ut samde seg imellom gjennom å rådføra seg med kvarandre, og dei bør samarbeida handlingane sine i striden for det sams målet. Desse prinsippa for tilhøvet mellom systerparti er slegne klårt fast i 1957-Fråsegna og 1960-Kunngjeringa.

Det er eit ope brot på desse prinsippa, slik dei er nedlagde i Fråsegna og Kunngjeringa, når leiarane i SUKP ser på seg sjølve som leiarar for den internasjonale kommunistrørsla og når dei ter seg mot systerpartia som om desse var deira underordna.

På grunn av ulike historisk bakgrunn står systerpartia rimeleg nok i ulike situasjonar. Dei partia som har vunne siger i revolusjonane sine skil seg frå dei som ikkje har gjort det enno, og dei som vann denne sigeren tidleg skil seg frå dei som har vunne han seinare. Men desse skilnadene vil berre seia at dei partia som har sigra, og særleg dei partia som sigra tidleg, må ta på seg eit større internasjonalistisk ansvar når det gjeld å støtta andre systerparti, og dei har på ingen måte nokon rett til å gjera seg til herrar over andre systerparti.

Sovjetunionenes Kommunistiske Parti vart bygt av Lenin og Stalin. Det var det fyrste partiet som vann siger i den proletariske revolusjonen, som sette proletariatets diktatur ut i livet og som sette i gong sosialistisk oppbygging. Det var då berre logisk at SUKP skulle bera vidare den revolusjonære tradisjonen til Lenin og Stalin, ta på seg større ansvar når det gjeld å støtta systerparti og land og stilla seg i brodden for den internasjonale kommunistrørsla.

Med desse historiske tilhøva som utgangspunkt uttrykte Kinas Kommunistiske Parti ei ekte von om at Sovjetunionens Kommunistiske Parti skulle greia å leva opp til denne strålande historiske oppgåva. På Moskva-møtet mellom systerpartia i 1957 understreka sendelaget vårt at Sovjetunionen burde stå i brodden for den sosialistiske leiren. Grunnen var at leiarane i SUKP, trass i at dei hadde gjort ein del feil, til slutt godtok

Moskva-Fråseigna som vart samrøystes vedteken av systerpartia. Framlegget vårt om Sovjetunionen burde stå i brodden for den sosialistiske leiren vart skrive inn i Fråseigna.

Vi meiner at det at nokon står i brodden ikkje står i motstrid til prinsippet om at systerpartia er likeverdige. Det vil ikkje seia at SUKP har nokon som helst slag rett til å kontrollera andre parti. Innhaldet i det er at SUKP har eit større ansvar og større pliktar på skuldrane sine.

Men leiarane i SUKP har ikkje vore nøgde med ei slik «leiar»-stilling. Khrusjtsjov klaga over ho ved mange høve. Han sa:

«Kva gjev 'i brodden' oss materielt? Det gjev oss korkje mjølk eller honning, korkje poteter, grønsaker eller husvære. Kanskje gjev det oss noko moralsk? Ikkje det støv!»⁴¹

Seinare sa han: «Kva nytte har vi av 'å stå i brodden'? Til helvete med det!»⁴²

Leiarane i SUKP seier at dei ikkje har noko ynskje om «å stå i brodden», men i praksis krev dei ein særrett til å vera herrar over alle systerpartia. Dei krev ikkje at dei sjølv skal stå i brodden i den internasjonale kommunistrørsla når det gjeld å fylgja den marxist-leninistiske lina og oppfylla den internasjonalistiske plikta si, men dei krev at alle systerpartia skal dansa etter deira pipe og fylgja dei på vegen med revisjonisme og kløyving.

Med å leggja ut på vegen med revisjonisme og kløyving ga leiarane i SUKP automatisk frå seg stillinga i «brodden» for den internasjonale kommunistrørsla. Dersom ordet «i brodden» skal nyttast på dei no, kan det berre tyda at dei står i brodden for revisjonistane og kløyvingsmennene.

Spørsmålet alle kommunistar og heile den kommunistiske verdsrørsla no står andsynes, er ikkje kven som er herrar over kven, men om ein skal stå fast på marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalsismen eller om ein skal bøya kne for revisjonismen og kløyvingsverksemda til leiarane i SUKP. Når leiarane i SUKP spreiar slarv om at vi ynskjer å ta over leiinga, går dei i røynda inn for at alle systerpartia, irekna vårt, må bøya seg for den revisjonistiske kløyvande leiarskapen dei står for.

41. Khrusjtsjov, Tale på banketten som vart gjeven til ære for sendelaga til systerpartia i dei sosialistiske landa, 4. februar 1960.

42. Khrusjtsjov, Tale på møtet mellom utsendingane for tolv systerparti i Bucuresti, 24. juni 1960.

ATTENDEVISING AV SKULDINGA OM AT VI HINDRAR FLEIRTALSVILJEN OG BRYT DEN INTERNASJONALE DISIPLINEN

I åtake leiarane i SUKP har sett i verk mot Kinas Kommunistiske Parti etter 1960, har dei oftast gripe til skuldinga om at vi «hindrar fleirtalsviljen» og «bryt den internasjonale disiplinen». La oss gå gjennom diskusjonen med dei i dette spørsmålet på ny.

På møtet i Bucuresti i juni 1960 gjekk leiarane i SUKP til eit overraskingsåtak på Kinas Kommunistiske Parti gjennom å spreia Informasjonsbrevet der dei gjekk til åtak på Kinas Kommunistiske Parti og prøvde å tvinga det til lydnad med å stilla opp eit fleirtal. Freistnaden deira vann ikkje fram. Men etter møtet hevda dei at mindretalet måtte underleggja seg fleirtalet i tilhøvet mellom systerparti. Dei kravde at KKP skulle respektera «synet og viljen som vart samrøystes uttrykt» på Bucuresti-møtet. Påskotet dei nytta var at sendemenn frå fleire sneis parti hadde gått mot synet til KKP.

Dette range argumentet vart vist attende av sentralkomiteen i KKP i det svarbrevet dei sende til Informasjonsbrevet frå sentralkomiteen i SUKP den 10. september 1960. Svarbrevet peikte på fylgjande:

«... når det er tale om dei grunnleggjande prinsippa i marxismen-leninismen kan ein ikkje i kvart tilfelle gå ut frå kven som er i fleirtal når ein skal dømme om kven som har rett og kven som tar feil. Trass alt, er sanning sanning. Ein kan ikkje få feil til å verta sanning berre gjennom at ein for tida er i fleirtal, heller ikkje kan ein få sanning til å verta feil av di nokon mellombels er i mindretal.»

Likevel tok sentralkomiteen i SUKP i brevet av 5. november 1960 opp att den falske ideen om at mindretalet må underleggja seg fleirtalet i den internasjonale kommunistrørsla. Dei siterte eit avsnitt frå Lenin sin artikkel «Dei 'sju' i Dumaen», og kom med skuldingar mot KKP. Dei sa at

«den som ikkje vil visa vyrdnad for meininga til fleirtalet av systerpartia, går i røynda ut mot einskapen og solidariteten i den internasjonale kommunistrørsla.»

På Moskva-møtet mellom systerparti i 1960 viste sendelaget frå KKP endå ein gong attende denne falske ideen til leiarane i SUKP. KKP-sendlaget slo fast at det er heilt ut gale å nytta prinsippet om at mindre-

talet skal underordna seg fleirtalet på tilhøvet mellom systerparti under dei tilhøva som rår i dag, då det ikkje finst eller er ynskjeleg med sentralisert leiing av det slaget Komintern sto for. I eit parti må ein halda seg til prinsippet om at mindretalet må underordna seg fleirtalet og at dei lågare partiorganisasjonane må underordna seg dei høgre. Men dette prinsippet kan ikkje nyttast på tilhøvet mellom systerparti. I det sambandet systerpartia har med kvarandre held kvart systerparti på sjølvstendet sitt, samstundes som det står saman med alle dei andre. Her finst det ikkje noko slag tilhøve som skulle gjera at mindretalet måtte underordna seg fleirtalet og endå mindre noko tilhøve som skulle tilseia at lågare partiorganisasjonar skulle underordna seg eit høgre organ. Den einaste måten ein kan handtera problem som gjeld alle systerparti på, er å ha drøftingar og nå fram til samrøystes semje i samsvar med prinsippet om å rådføra seg.

Sendelaget frå KKP peikte på at sentralkomiteen i SUKP gjennom å hevda prinsippet om at mindretalet skulle underordna seg fleirtalet tydeleg nok hadde vraka prinsippet om å nå fram til full semje gjennom å rådføra seg med kvarandre. Sendelaget vårt spurde om fylgjande:

«Kva er det slag overparti-skipnad sentralkomiteen i SUKP byggjer på når dei hevdar eit slikt organisatorisk prinsipp? Når og kvar vedtok kommunist- og arbeidarpartia ein slik overparti-skipnad?»

Sendelaget frå KKP gjekk så over til å avsløra den svindelen sentralkomiteen i SUKP hadde gjort då dei med overlegg hadde utelate ordet «russisk» frå sitatet dei kom med frå Lenin sin artikkel «Dei 'sju' i Dumaen». Det Lenin tok opp der var stoda i Det russiske sosialdemokratiske arbeidarpartiet. Målet med denne svindelen var å utvida prinsippet om at mindretalet må underordna seg fleirtalet, eit prinsipp som gjeld innanfor eit parti, til å gjelda tilhøvet mellom systerparti.

Sendelaget frå KKP slo vidare fast:

«... jamvel innanfor eit parti, der ein må halda seg til prinsippet om at mindretalet underordnar seg fleirtalet i organisasjonslivet, kan ein ikkje seia at det alltid er råd å skilja rett frå gale i spørsmål som gjeld ideologisk forståing gjennom å sjå på kva fleirtalet og kva mindretalet meiner. Det var faktisk nett i denne artikkelen 'Dei 'sju' i Dumaen' at Lenin fordømte dei vanvyrdelege handlingane til dei sju likvidatorane i partifraksjonen i Dumaen på det

skarpaste. Dei utnytta at dei var i fleirtal med ein til å undertrykkja marxistane som var i mindretal. Lenin peikte på at sjølv om dei sju likvidatorane var i fleirtal kunne dei aldri verta målsmenn for den sameinte viljen, dei samsvarande resolusjonane og den sameinte taktikken til fleirtalet av dei framskridne og medvitne russiske arbeidarane som var organiserte på marxistisk vis. Difor var alle rop dei kom med om einskap rein hyklarskap. «Dei sju ikkje-parti-mennene ynskjer å svelga dei seks marxistane, og krev at dette skal kallast 'einskap'.»⁴³ Han sa vidare at «det var nett desse seks marxistane i partifraksjonen i Dumaen som handla i samsvar med viljen til fleirtalet i proletariatet, og at ein berre kunne halda ved lag einskapen dersom desse sju utsendingane 'sluttar med dampvegvalstaktikken sin'.»⁴⁴

Sendelaget frå KKP sa vidare at det Lenin sa synte:

«... at jamvel innanfor ei partigruppe er det ikkje alltid fleirtalet som har rett, tvertom er det av og til slik at fleirtalet må 'la vera å føra ein undertrykkingspolitikk' dersom ein skal kunna ta vare på einskapen, og dette må særleg gjelda når det er tale om tilhøvet mellom systerparti. Kameratane i sentralkomiteen i SUKP siterte i farta eit avsnitt frå Lenin utan å ha forstått innhaldet i det skikkeleg. Dessutan utelet dei med vilje eit viktig ord. Og jamvel då greidde dei ikkje å nå målet dei hadde sett seg!».

Vi har sitert svært mykje frå ein tale sendelaget frå KKP heldt på Moskva-møtet i 1960. Dette har vi gjort for å syna at den absurde skuldinga frå leiarane i SUKP om at vi «hindrar fleirtalsviljen» vart vist heilt og fullt attende av oss for lenge sidan. Det er nett av di Kinas Kommunistiske Parti og andre marxist-leninistiske systerparti har gått hardnakka mot denne falske ideen at prinsippet om at ein bør nå full semje gjennom rådføring mellom systerpartia vart teke inn i 1960-Kunngjeringa.

Men likevel held framleis leiarane i SUKP fram med å ropa opp om at «mindretalet må underordna seg fleirtalet». Det kan berre tyda at dei ynskjer å forneкта den sjølvstendige og likeverdige statusen alle syster-

43. Lenin, «Dei 'sju' i Dumaen», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 19, s. 450.

44. Lenin, «Materiale om konflikten i den sosialdemokratiske gruppa i Dumaen», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 19, s. 470.

partia har, og at dei ynskjer å kvitta seg med prinsippet om å nå full semje gjennom rådføring. Dei prøver å tvinga ein del systerparti til å underleggja seg sin vilje, og påskotet dei nyttar er dette med «fleirtalet». Så vil dei nytta denne falske overmakta dei har fått på dette viset til å gå til åtak på marxist-leninistiske systerparti. Sjølv det dei gjer er sektærisk og kløyvande og krenkjer Fråsegna og Kunngjeringa.

Dersom ein i dag skal snakka om internasjonal disiplin som skal binda alle kommunistparti, kan dette berre tyda at ein held seg til dei prinsippa for tilhøvet mellom systerparti som er nedlagde i Fråsegna og Kunngjeringa. Vi har lagt fram mange kjensgjerningar for å syna at leiarane i SUKP er dei som har krenkt desse prinsippa.

Dersom leiarane i SUKP står fast på å skilja «fleirtalet» frå «mindretalet», vil vi gjerne seia det rett ut til dei at vi ikkje godkjenner dette fleirtalet deira. Fleirtalet de byggjer på er falskt. Det verkelege fleirtalet står ikkje på dykkar side. Er det sant at dei medlemmene i systerpartia som held fast ved marxismen-leninismen er i mindretal i den internasjonale kommunistrørsla? De og fylgjesveinane dykkar har fjerna dykk heilt frå massane, så korleis kan den store massen av partimedlemmer og folk som er mot den range lina dykkar teljast med i dette fleirtalet dykkar?

Det grunnleggjande spørsmålet er: Kven er det som står saman med dei breie massane i folket? Kven er det som målber dei grunnleggjande interessene deira? Og kven er det som speglar att den revolusjonære viljen deira?

I 1916 sa Lenin fylgjande om stoda i Det tyske sosialdemokratiske partiet:

«Liebknecht og Rühle er berre to mot 108. Men desse to er målsmenn for millionar, den utbytta massen, det overveldande fleirtalet i folket, framtida for menneskeætta, revolusjonen som veks i styrke og mognar for kvar einaste dag som går. Dei 108 representerer derimot berre den servile anden til ei handfull borgarlege ærendssveinar innanfor proletariatet.»⁴⁵

I dag ynskjer meir enn nitti prosent av folket i verda revolusjon, irekna dei som enno ikkje er, men som kjem til å bli politisk medvitne. Det verkelege fleirtalet er dei revolusjonære marxist-leninistane. Det er dei som er målsmenn for dei grunnleggjande interessene til folket, og ikkje denne handfullen revisjonistar som har svikeyt desse interessene.

45. Lenin, «Ope brev til Boris Souvarine», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 23, s. 199.

ATTENDEVISING AV SKULDINGA OM AT VISTØTTAR ANTI-PARTIGRUPPER I SYSTERPARTI

I det opne brevet kjem leiinga i SUKP med ei slarvete skulding om at «leiinga i KKP organiserer og stør ulike anti-parti-utbrytargrupper som motarbeider kommunistpartia i USA, Brasil, Italia, Belgia, Australia og India».

Kva er gjensgjerningane?

Kjensgjerninga er at kløyvingane i visse kommunistparti dei siste åra for størstedelen har kome av at leiarane i SUKP har tvinga på dei den revisjonistiske kløyvande lina si.

Leiarane i visse kommunistparti har leidd den revolusjonære rørsla i landa sine på ville vegar og har gjort det slik at den revolusjonære saka har lidd alvorlig tap, enten det no er på grunn av at desse leiarane har godteke den revisjonistiske lina leiarane i SUKP har tvinga på dei eller om det er på grunn av at leiarane i SUKP har nørt opp under den revisjonistiske lina som alt fanst der. Gjennom å fylgja leiarane i SUKP og slå på stortromma for dei i striden mellom dei to linene i den internasjonale kommunistrørsla skadar dei einskapen i rørsla. Dette må føra til omfemnande misnøye innanfor partia deira og motstand og opposisjon frå marxist-leninistane i desse partia.

Fylgjesveinane til leiarane i SUKP apar etter den kløyvande politikken deira i partiet dei er med i. Dei krenkjer prinsippet om demokratisk sentralisme og forbyr normale interne partidiskusjonar om usemje når det gjeld partilina og dei viktigste problema den internasjonale kommunistrørsla står andsynes. Utan rettkomen grunn bannlyser dei, går til åtak på og jamvel ekskluderer dei kommunistar som held fast på prinsippa. Fylgja er sjølv sagt at striden mellom dei to linene innanfor partiet får ei særskjerpa form.

Innhaldet i striden i desse kommunistpartia er om ein skal fylgja den marxist-leninistiske lina eller den revisjonistiske lina, og om ein skal gjera kommunistpartiet til ein verkeleg fortropp for proletariatet og til eit ekte revolusjonært proletarisk parti eller gjera det om til ein tenar for borgarskapet og ein variant av dei sosialdemokratiske partia.

I det opne brevet legg leiarane i SUKP fram eit forvrengt bilete av stridane i kommunistpartia i USA, Brasil, Italia, Belgia, Australia og India. Dei driv med umåteleg vondsinna baktaling av dei marxist-leninistane som har vorte bannlyste og utsette for åtak frå revisjonistgruppene i sine egne parti.

Er det råd for leiarane i SUKP å løyne eller endra sanninga om stridane innanfor desse kommunistpartia med å kalla kvitt svart og svart kvitt? Nei. Det kan dei visseleg ikkje.

Ta til dømes striden innanfor det belgiske kommunistpartiet.

Det har lenge vore usemje innanfor det belgiske kommunistpartiet. Striden i partiet har vorte meir og meir skjerpt ettersom den opphavelege leiargruppa har sokke djupare og djupare ned i den revisjonistiske hengemyra og gått frå marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalismen.

Under det kontrarevolusjonære opprøret i Ungarn gjekk den revisjonistiske gruppa i det belgiske kommunistpartiet så langt som å sende ut ei fråsegn som fordømte Sovjetunionen for at dei hadde hjelpt det arbeidande folket i Ungarn med å slå ned opprøret.

Denne revisjonistgruppa gjekk mot den væpna motstanden folket i Kongo gjennomførte mot den blodige undertrykkinga til dei belgiske kolonialistane, og dei støtta USA-imperialismen då han gjorde seg nytte av FN til å blanda seg inn i og undertrykkja rørsle for nasjonalt sjølvstende i Kongo. Heilt skamlaust roste dei seg sjølve for å ha vore dei fyrste som hadde vendt seg til FN «med ynskje om at vedtaka til FN vart sette snøgt og fullstendig ut i livet».⁴⁶

Ho lovprisa programmet til revisjonistklikken til Tito og sa at det «inneheld idear som gjer marxismen-leninismen rikare».⁴⁷

Dei baksnakka 1960-Kunngjeringa og sa at innhaldet i ho var berre rot og at «det for kvar tjuande line er ei setning som motseier generallina i Kunngjeringa».⁴⁸

Under storstreiken dei belgiske arbeidarane gjennomførte i slutten av 1960 og i byrjinga av 1961, undergrov denne revisjonistgruppa kampviljen til arbeidarane gjennom å fordømme motstanden dei gjorde mot politi- og gendarmeriundertrykkinga som «forhasta og uansvarlege handlingar».⁴⁹

46. Ernest Burnelle, intervju med ein journalist frå *L'Humanite* om Kongo-spørsmålet, *Le Drapeau Rouge* (Raude Fane), (organ for Det belgiske kommunistpartiet), 26. juli 1960.

47. «Det belgiske kommunistpartiet og kongressen til Kommunistforbundet i Jugoslavia», *Le Drapeau Rouge*, 22. april 1958.

48. Jean Blume, tale på den føderale kongressen i Brüssel, 3. desember 1961, sitert av Jacques Grippa i «For marxist-leninistisk einskap i partiet og for marxist-leninistisk einskap i den internasjonale kommunistrørsle», *Le Drapeau Rouge*, 22. februar 1962.

49. Jean Blume, «For ein full og snøgg siger. To kommunistiske framlegg», *Le Drapeau Rouge*, 29. desember 1960.

Andsynes eit slikt svik mot interessene til den belgiske arbeidarklassen og det internasjonale proletariatet, var det berre naturleg at dei belgiske marxist-leninistane med kamerat Jaques Grippa i brodden førte hard strid mot denne revisjonistgruppa. Dei har avslørt og avvist feila til revisjonistgruppa i partiet og har stått fast mot og motarbeidd den revisjonistiske lina til denne gruppa.

Såleis er det klårt at striden i det belgiske kommunistpartiet er ein strid mellom den marxist-leninistiske og den revisjonistiske lina.

Korleis har revisjonistgruppa i det belgiske kommunistpartiet takla denne interne partistriden? Dei har fylgt ein sekterisk og kløyvande politikk og nytta ulovlege middel for å gå til åtak på og bannlysa dei kommunistane som har halde fast på eit prinsippfast marxist-leninistisk standpunkt. På fjortande kongressen i det belgiske kommunistpartiet nekta dei Jaques Grippa og andre kameratar å få tala, og såg bort frå den vidtfemnande opposisjonen mellom medlemmene og kunngjorde at dei var ekskluderte utan nokon som helst rett til å gjera det.

Under desse tilhøva har dei belgiske marxist-leninistane, med Jaques Grippa i brodden halde fast ved den revolusjonære lina og kjempa med fast hand mot den revisjonistiske og kløyvande lina den opphawelege leiargruppa held seg til, og kjempa for å byggja opp att det belgiske kommunistpartiet. Er ikkje handlingane deira heilt ut rette og klanderfrie?

Med ope å stø den revisjonistiske gruppa i det belgiske partiet og oppmoda ho til å gå til åtak på og bannlysa belgiske marxist-leninistar, har leiarane i SUKP ganske enkelt avslørt seg som dei som skaper kløyving i systerparti.

Når det gjeld det indiske kommunistpartiet, er situasjonen endå alvorlegare.

Med grunnlag i rikelege mengder kjensgjerningar, peikte vi i «Ein spegel for revisjonistar», som vart trykt av redaksjonen i *Renmin Ribao* 9. mars 1963, på at renegatklikken med Dange som leiar hadde svike marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalsismen, svike den revolusjonære saka til det indiske proletariatet og folket og lagt ut på vegen med nasjonalsjåvinisme og klassekapitulasjon. Denne klikken har rive til seg leiinga i det indiske kommunistpartiet og har, i samsvar med viljen til dei indiske storkapitalistane og godseigarane, gjort partiet om til ein ærendssvein for Nehru-regjeringa, ei regjering som representerer desse interessene.

Kva har hendt med det indiske kommunistpartiet sidan den gongen?

No kan alle sjå at Dange-klikken framleis fylgjer svikarvegen. Han

går framleis inn for klassesamarbeid og at det skal verta sosialisme i India gjennom at Nehru har regjeringa. Dei støtta aktivt Nehru-regjeringa sitt budsjett for opprusting og krigsførebuing, og tiltaka ho sette i verk for å flå folket. I august 1963 saboterte dei den store streiken ein million menneske i Bombay gjennomførde mot den nådelause skattleggingspolitikken til Nehru-regjeringa. Dei prøvde å stogga eit masse møte i Calcutta som kravde at fengsla kommunistar skulle gjevast fri og der 100 000 menneske tok del. Dei held fram med dei sanselause anti-kinesiske handlingane sine og stør den ekspansjonistiske politikken til Nehru. Dei fylgjer Nehru-regjeringa sin politikk med å selja seg til USA-imperialismen.

Ettersom renegatdraga til Dange og kompani vert avslørte, møter dei større og større opposisjon og motstand frå dei mange grunnplansmedlemmene i det indiske kommunistpartiet. Fleire og fleire indiske kommunistar ser no klårt at Dange og kompani fører til undergang for det indiske kommunistpartiet og dei indiske nasjonane. Dei strir no for å få den strålende og militante revolusjonære tradisjonen til partiet på fote att. Dei er dei sanne målsmennene og den sanne vona til det indiske proletariatet og det indiske folket.

Leiarane i SUKP ropar opp om at Kinas Kommunistiske Parti støttar «fråfalne» og «renegatar», men det er dei sjølve som stør slike tvers igjennom fråfalne og renegatar som Dange og kompani.

Leiarane i SUKP fordømmer kommunistar i mange land som vågar å kjempa mot revisjonisme og kløyvingsverksemd som «fråfalne», «renegatar» og «anti-parti-element». Men kva er det desse kommunistane har gjort? Ikkje noko anna enn at dei har halde seg til marxismen-leninismen og stått hardt på å ha eit revolusjonært parti og ei revolusjonær line. Trur verkeleg leiarane i SUKP at skuldingane dei kjem med kan kua desse marxist-leninistane, få dei til å gje opp striden dei fører for den rette og mot den range lina, og hindra dei i å føra han til endes? Denne ynskjetenkinga kan aldri verta røyndom.

Alle stader og til alle tider har sanne revolusjonære, sanne proletariske revolusjonære stridsmenn, sanne marxist-leninistar (militante materialistar) vore uredde folk. Dei er ikkje redde for skuldingar frå reaksjonære og revisjonistar. Dei veit at det ikkje er slike tilsynelatande store kjemper som dei reaksjonære og revisjonistane, men slike «småfolk» som dei sjølve som representerer framtida. Alle store menn var ein gong ingenting. Men eig dei sanninga og har støtte frå massane kjem dei som i fyrstninga ser ut til å vera lite viktige heilt visst til å sigra til slutt. Dette galdt Lenin og Den tredje internasjonale. På den andre sida kjem

storkarane og dei store bataljonane heilt visst til å tapa styrke, gå nedan- om og rotne bort dersom dei gir slepp på sanninga og såleis misser støtte frå massane. Dette var tilfelle med Bernstein, Kautsky og Den andre internasjonale. Alt har ein tendens til å endra seg til si eiga motsetning under særskilde vilkår.

Kommunistar er folk som lagar revolusjon. Dersom dei nektar å laga revolusjon sluttar dei å vera marxist-leninistar og vert revisjonistar og slikt noko. Som marxist-leninistar må kommunistar heilt sjølvstendig halda seg til det revolusjonære standpunktet og gå mot revisjonismen. Likeins må eit marxist-leninistisk parti heilt sjølvstendig gje fast støtte til revolusjonære og kommunistar som går mot revisjonismen.

Kinas Kommunistiske Parti har aldri løynt kvar det står. Vi stør alle revolusjonære kameratar som held seg til marxismen-leninismen. I den internasjonale kommunistrørsla har vi samband med revisjonistar, kvifor kan vi då ikke ha samband med marxist-leninistar? Leiarane i SUKP seier at støtta vår til marxist-leninistar i andre land er kløyvvarferd. Slik vi ser det er det ganske enkelt ein proletarisk-internasjonalistisk skyldnad som vi har plikt til å gjera rette for.

Marxist-leninistar er ikkje redde nokon vanskar eller tyranni. Dei held fast ved sanninga og vågar å kjempa. I alle land har dei synt den store revolusjonære anden kommunistiske stridsmenn har. Mellom desse heltemodige stridsmennene finn vi dei belgiske kommunistane representert ved Jaques Grippa og andre kameratar, dei brasilske kommunistane representert ved Joao Amazonas, Mauricio Grabois og andre kameratar, dei australske kommunistane representert ved E. F. Hill og andre kameratar, dei ceylonesiske kommunistane representert ved Premalal Kumarasiri, Nagalingam Sanmugathan og andre kameratar, og dei mange marxist-leninistane både i og utanfor det indiske, italienske, franske, amerikanske og andre kommunistparti. Dei har ytt viktige tilskot til den sams saka til proletariatet i verda gjennom at dei har halde fast på den revolusjonære marxist-leninistiske teorien og gjennom å stå hardnakka fast på den revolusjonære lina som er i samsvar med dei grunnleggjande interessene til proletariatet og andre arbeidsfolk i landa sine. Dei fortener vyrdnad, godvilje og støtte frå alle som kjempar for at kommunismen skal sigra over heile verda.

Stutt sagt, kva enn slag land eller stad det gjeld, der det finst undertrykking finst det og motstand, der det er revisjonistar er det marxist-leninistar som kjempar mot dei, der marxist-leninistar vert ekskluderte frå partiet og det vert gjennomført andre kløyvartiltak, der veks det uomgjengeleg fram framståande marxist-leninistar og sterke revolu-

sjonære parti. Det går føre seg omskifte som er i strid med vonene til dei moderne revisjonistane. Revisjonistane skaper sine egne motsetningar, og vil til sist verta lagde i grava av dei. Dette er ei ufråvikeleg lov.

DEN OFFENTLEGE DEBATTEN I DAG

Når alt kjem til alt dreier den store debatten som går føre seg i den internasjonale kommunistrørsla for tida seg om ein skal halda seg til marxismen-leninismen eller til revisjonismen, om ein skal halda seg til den proletariske internasjonalismen eller til stormaktssjåvinisme, og om ein ynskjer einskap eller kløyving. Ordsiftet om grunnleggjande prinsipp tok til for lenge sidan, straks etter det tjuande landsmøtet i SUKP. Det gjekk føre seg i private samtalar mellom systerparti ei god stund før det vart offentleg for vel to år sidan.

Som alle veit var det leiarane i SUKP som fyrst provoserte fram og seinare kravde offentleg polemikk i den internasjonale kommunistrørsla.

På det tjuandre landsmøtet deira i oktober 1961 kom dei med offentlege åtak på Arbeidets Parti i Albania. I helsingstalen til dette landsmøtet tok Chou En-lai som var leiar for sendelaget til Kinas Kommunistiske Parti avstand frå denne handlinga til leiarane i SUKP. Han peikte på at dette ikkje kunne sjåast som uttrykk for ei verkeleg marxist-leninistisk haldning. Kva var svaret frå dei sovjetiske partileiarane? Dei sa ope ut at dei hadde «heilt rett»⁵⁰ og at dei sto for «det einaste rette og ekte marxist-leninistiske prinsippstandpunktet»⁵¹ når dei sette i gong ein offentleg polemikk.

Så gjorde Arbeidarpartiet i Vietnam framlegg om at «partia skal gjera slutt på å gå til åtak på kvarandre i radio og presse» i januar 1962. Dette framlegget vart støtta av Kinas Kommunistiske Parti, Arbeidets Parti i Albania og andre systerparti. Men leiarane i SUKP nekta plent å binda seg endeleg til å gjera slutt på offentleg polemikk. Dei stogga slett ikkje med å gå til opne åtak på Arbeidets Parti i Albania, tvertom gjekk dei vidare til å setja i verk opne åtak på Kinas Kommunistiske Parti på fem påfylgjande kongressar til systerparti i Europa i slutten av 1962 og byr-

50. Khrusjtsjov, Tale ved slutten av det tjuandre landsmøtet til SUKP, 27. oktober 1961, *Dokument frå den 22. kongressen til Sovjetunionens Kommunistiske Parti*, eng. utg., utgåve, Moskva s. 334.

51. «Fana for vår tidsalder», leiartikkel i *Pravda*, 21. februar 1962.

51. «Fana for vår tidsalder», leiartikkel i *Pravda*, 21. februar 1962.

jinga av 1963. Med dette sette dei i gong ein ny runde med offentleg polemikk i ein endå større målestokk. Då hadde vi ikkje noko val. Vi måtte svara dei som gjekk til åtak på oss offentleg.

Sjølv om vi enno ikkje hadde svart på alle åtaka frå systerparti, slo sentralkomiteen i partiet vårt fast i eit svar til sentralkomiteen i SUKP i mars 1963 at for å skapa ein god atmosfære for dei planlagde samtalane mellom partia i Kina og Sovjet ville vi mellombels halda oss frå å koma med offentlege svar i pressa frå 9. mars, utan at vi med dette sa frå oss rettane våre. Men rett før samtalane skulle haldast gjekk leiarane i SUKP eit steg vidare ved at dei gjekk til opne åtak på Kinas Kommunistiske Parti med namns nemning i kunngjeringar og resolusjonar frå partiet deira.

Den fjortande juli, midt under samtalene mellom utsendingane frå det kinesiske og det sovjetiske partiet i Moskva, offentleggjorde sentralkomiteen i SUKP det opne brevet sitt til partiorganisasjonar og alle kommunistar i Sovjetunionen. I dette forvengde dei kjensgjerningane, rota saman rett og gale, og kom med uomsveipte og demagogiske åtak og slarv om Kinas Kommunistiske Parti og kamerat Mao Tsetung. Såleis gjekk leiarane i SUKP endå eit steg vidare og provoserte fram open polemikk i endå større målestokk.

Frå 15. juli 1963 kom leiarane i SUKP med slarv og åtak som utropte Kina som fiende nummer ein. Dei nytta alle media dei hadde til rådvelde, som til dømes kunngjeringar frå regjeringa, talar ved leiarane, møte og artiklar, og sette heile propagandamaskineriet i gong, alt frå den sentrale og lokale pressa til radio- og fjernsynsstasjonane. Mellom 15. juli og 31. oktober trykte dei 26 sentrale avisene og tidsskrifta deira aleine 1 119 redaksjonelle artiklar, leiarartiklar, kommentarar, signerte artiklar, lesarbrev og teikneseriar der dei gjekk til harde åtak på Kinas Kommunistiske Parti og leiarane i partiet, Mao Tse-tung, Liu Shao-chi, Chou En-lai og andre kameratar med namns nemning. Ufullstendige tal som er bygde på studiar av dei femten organa til republikkane i unionen syner at minst 728 liknande anti-kinesiske artiklar og oppslag vart trykte i lokalpressa i Sovjetunionen i same tidbolken.

Vi har trykt det viktigaste anti-kinesiske stoffet, irekna det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP. Det trykte vi uavkorta to gongar og kringkasta det til heile verda på meir enn eit dusin framande språk slik at dei som var interesserte i denne opne debatten skulle få høve til å gjera seg kjende med synet til leiarane i SUKP. Vi har ikkje trykt absolutt alle dei sovjetiske artiklane som kjem med åtak på Kina, ganske enkelt av di dei er så mange og i de fleste høve tek opp att det som står i dei an-

dre, og av di pressa vår har avgrensa plass. Forlaga våre har samla alle desse artiklane og kjem til å trykke dei i bokform.

Sovjetsida har alt sendt ut nesten to tusen anti-kinesiske artiklar og andre oppslag. I samsvar med prinsippet om likeverd mellom alle systerpartia, har den kinesiske sida rett til å gje ut eit tilsvarende tal svar.

Det opne brevet frå sentralkomiteen i SUKP rører ved mange spørsmål som har med ei rad grunnleggjande stridsspørsmål i marxismen-leninismen å gjera, og likeeins med mange viktige hendingar i den internasjonale kommunistrørsla dei siste sju-åtte åra. Etter grundige studiar tok så redaksjonane i *Renmin Ribao* og *Hongqi* til å trykkja ein serie kommentarar den 6. september 1963. Fram til i dag har vi berre trykt sju kommentarar til dette opne brevet, irekna denne.

Vi er enno ikkje ferdige med kommentarane våre. Når det gjeld den store mengda anti-kinesiske artiklar som er trykte i den sentrale og lokale pressa i Sovjetunionen, har vi ikkje ein gong teke til med å svara på dei.

I dei svara Khrusjtsjov gav til pressefolk den 25. oktober 1963 oppmoda han til stogg i den offentlege debatten. Seinare heldt Sovjet-pressa likevel fram med å trykkja artiklar som kom med åtak på Kina.

Nyst kom leiarane i SUKP endå ein gong med eit framlegg om å gjera slutt på den offentlege debatten. Dei sa han hadde «gjort umåteleg skade for den internasjonale kommunistrørsla». Tidlegare sa dei at offentlig polemikk var «til gagn for heile den kommunistiske verdsrørsla»⁵² og «det einaste rette og ekte marxist-leninistiske prinsippstandpunktet».⁵³ Vi vil gjerne spørja leiarane i SUKP om fylgjande: Kva er det slag leik de driv med når de seier ein ting ein dag og noko anna den neste?

Vi vil og gjerne spørja leiarane i SUKP om fylgjande: Er det i samsvar med prinsippet om likeverd mellom systerpartia når de ber oss om å halda munn når vi har trykt mindre enn ti artiklar til svar på dei to tusen artiklane og oppslaga dykkar som kjem med åtak på Kina, og jamvel før vi er ferdige med å svara på det opne brevet dykkar? Er det i samsvar med prinsippa for demokratisk diskusjon når de vert utolmodige og intolerante og nektar å høyra etter når vi berre har sagt litt medan de har snakka så mykje så lenge?

Vi vil og gjerne spørja leiarane i SUKP om fylgjande atter ein gong: Var det ikkje eit ope trugsmål og ein open freistnad på å skremma oss då de i kunngjeringa frå sovjetregjeringa 21. september 1963 så freidig sa

52. «Mot nye sigrar for kommunismen», redaksjonell artikkel i *Kommunist*, nr. 16 1961.

53. «Fana for vår tidsalder», redaksjonell artikkel i *Pravda*, 21. februar 1962.

at dersom kinesarane held fram polemikken «må dei vera fullt klåre over at dei kan venta seg eit svært viljefast motsvar frå SUKP og det sovjetiske folket dersom dei går denne vegen»? Trur de verkeleg at andre folk alltid må ly dykkar ordrar utan å mukka og skjelva når de brøler opp? For å vera heilt ærlege har vi heilt sidan 21. september venta spent på å sjå kva dette «viljefaste motsvaret» skulle vera.

Kameratar og vener! De tek feil, heilt ut feil.

No når den offentlege debatten er i gong, må han halda fram etter reglane. Dersom de meiner de har sagt nok bør de la den andre sida få rimeleg høve til å svara. Dersom de framleis tykkjer de har mykje å seia, så berre kom med alt saman. Men om de gjer det, så la den andre sida få seia alt dei har å seia og. Stutt sagt, det bør vera like rettar for alle. Har ikkje de og sagt at systerpartia er likeverdige? Kvifor står de då så hardt på at de skal kunna setja i gong offentleg polemikk når de har lyst til å koma med åtak på systerparti medan de samstundes vil ta frå dei partia som vert utsette for åtak på denne måten retten dei har til å koma med offentlege svar når de vil at polemikken skal ta slutt?

Leiarane i SUKP provoserte fram, utvida og sto hardt på offentleg polemikk. Då hadde dei ikkje nokon skruclar. Men no har dei teke til å ropa opp om at han må ta slutt. Kva ligg bak alt dette?

Det er tydeleg at utviklinga ikkje har gått etter vonene til dei som sette i gong denne polemikken. Den offentlege debatten som leiarane i SUKP fyrst trudde skulle vera til gagn for dei, utviklar seg i strid med det dei ynskjer. Sanninga er ikkje på SUKP-leiarane si side og difor må dei byggja åtaka sine på andre på lygner, baktaling, forvrenging av kjensgjerningar og samanroting av rett og gale. Når ordskiftet utviklar seg og det vert naudsynt å koma med kjensgjerningar og greia ut sakene kjenner dei at bakken glir bort under føtene deira og då vert dei redde.

Lenin sa ein gong at for revisjonistar «finst det ikkje noko meir utriveleg, uynskt, utolande enn at usemja i dei teoretiske, programmatisk, taktiske og organisatoriske spørsmåla som er oppe vert utgreidd». ⁵⁴

Det er nett slik stoda er for leiarane i SUKP no.

Synet til Kinas Kommunistiske Parti på offentleg polemikk er kjent for alle. Heilt frå starten har vi meint at usemje mellom systerparti skulle løysast gjennom private samtalar. Vi korkje ynskde eller provoserte fram den offentlege polemikken.

54. Lenin, «Endå ein gong om det internasjonale sosialistbyrået og likvidatorane», *Samla verk*, engelsk utgåve, band 20, s. 54.

Men sidan den offentlege debatten alt er i gong og sidan leiarane i SUKP har sagt at å føra denne polemikken er å «handla slik Lenin gjorde»⁵⁵, må han førast som ein demokratisk diskusjon gjennom at ein legg fram kjensgjerningar og greier ut sakene heilt til alt er klårlagt.

Endå viktigare er det at sidan leiarane i SUKP ope har svike marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalismen og rive Fråsegna og Kunngjeringa i filler, kan dei ikkje venta at vi skal halda oss frå å forsvara marxismen-leninismen, den proletariske internasjonalismen og dei revolusjonære prinsippa i Fråsegna og Kunngjeringa. Sidan debatten gjeld store prinsippspørsmål i den internasjonale kommunistrørsla må dei klårleggjast fullt ut. Dette er og eit uttrykk for ei ekte marxist-leninistisk haldning.

Kjernen i saka er at usemja som finst i den internasjonale kommunistrørsla går mellom marxismen-leninismen og revisjonismen og mellom proletarisk internasjonalisme og stormaktssjåvinisme. Ei slik usemje om store prinsippspørsmål kan ikkje løysast på ein grunnleggjande måte gjennom at ein stoggar den offentlege debatten. Tvertom er det berre gjennom offentlig debatt der ein legg fram kjensgjerningane og greier ut sakene at det kan verta råd å klårleggja sakene, skilja rett frå gale og tryggja og styrkja einskapen i den internasjonale kommunistrørsla med grunnlag i marxismen-leninismen og den proletarisk internasjonalismen.

Marxismen-leninismen er ein vitskap og vitskapen er ikkje redd debatt. Det som ikkje toler debatt er ikkje vitskap. Den store debatten som går føre seg i den internasjonale kommunistrørsla i dag tvingar kommunistar, revolusjonære og revolusjonære folk i alle land til å bruka hovudet og tenkja over problem som gjeld revolusjonen i deira eige land og verdsrevolusjonen i samsvar med dei grunnleggjande teoriane i marxismen-leninismen. Gjennom denne store debatten vil folk læra å skilja mellom rett og gale og mellom ekte og uekte marxisme-leninisme. Gjennom denne store debatten kjem alle revolusjonære krefter i verda til å verta mobiliserte, og alle marxist-leninistar kjem til å verta herda ideologisk og politisk og vil læra å byggja saman marxismen-leninismen med konkret praksis i deira eige land på ein meir mogen måte enn før. Såleis kjem marxismen-leninismen utan tvil til å verta endå rikare, endå meir utvikla og lyft til nye høgder.

55. «Den historiske kongressen til det leninistiske partiet», leiar i *Pravda*, 4. november 1961.

KORLEIS SKAL EINSKAPEN FORSVARAST OG STYRKJAST

Revisjonismen og stormaktssjåvinismen til leiarane i SUKP er eit trugs-mål mot einskapen i den sosialistiske leiren og den internasjonale kommunistrørsla vi ikkje har sett maken til før. Gjennom å stå for revisjonisme og stormaktssjåvinisme går leiarane i SUKP inn for kløyving. Så lenge dette er det dei står for, arbeider dei i røynda for falsk einskap og kløyving i røyndomen same kor høgt dei ropar om «einskap» og kor mykje dei skuldar andre for å vera «kløyvarar» og «sekteistar».

Kinas Kommunistiske Parti, andre marxist-leninistiske parti og alle marxist-leninistar held fast ved marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalsismen. Dette standpunktet er det einaste rette skal ein kunna forsvara og styrkja den ekte einskapen i den sosialistiske leiren og i den internasjonale kommunistrørsla.

Marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalsismen er grunnlaget for denne einskapen. Det er berre på dette grunnlaget ein kan byggja einskapen mellom systerparti og land. Slik einskap er utenkjeleg dersom ein går bort frå dette grunnlaget. Å kjempa for marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalsismen er å arbeida for einskap i den internasjonale kommunistrørsla. Å halda fast ved prinsippa og halda ved lag einskapen er uløyseleg knytt til kvarandre.

Dersom leiarane i SUKP verkeleg ynskjer einskap og ikkje berre lest som, bør dei halda seg lojalt til dei grunnleggjande teoriane i marxismen-leninismen og til den marxist-leninistiske læra om klasser og klassestrid, om staten og revolusjonen, og særleg om den proletariske revolusjonen og proletariatets diktatur. Det er heilt ut uløyveleg for dei å setja classesamarbeid eller klassekapitulasjon i staden for klassestrid og sosialreformisme eller sosialpasifisme i staden for den proletariske revolusjonen eller avskaffa proletariatets diktatur, uansett kva påskot dei nyttar.

Dersom leiarane i SUKP verkeleg ynskjer einskap og ikkje berre lest som, bør dei halda seg strengt til dei revolusjonære prinsippa i 1957-Fråsegna og 1960-Kunngjeringa. Dei kan ikkje på nokon måte setja sitt eige partiprogram i staden for det sams programmet systerpartia vart samrøystes samde om.

Dersom leiarane i SUKP verkeleg ynskjer einskap og ikke berre lest som, bør dei trekkja ei skarp grenseline mellom fiendar og kameratar og stå samen med alle sosialistiske land, alle marxist-leninistiske parti, proletariatet i heile verda, alle undertrykte folk og nasjonar og alle freds-

kjære land og folk for slik å kunna motarbeida USA-imperialismen, erkefienden til folka i verda, og ærendssveinane hans. Dei må aldri te seg mot fiendar som vener eller mot vener som fiendar, alliera seg med USA-imperialistane, dei reaksjonære i ulike land og renegatklikken til Tito mot systerland og parti og alle revolusjonære folk i ei fåfengd streiving etter verdsherredøme gjennom samarbeid mellom USA og Sovjet.

Dersom leiarane i SUKP verkeleg ynskjer einskap og ikkje berre lest som, burde dei vera trugne mot den proletariske internasjonalsismen og halda seg strengt til prinsippa for tilhøvet mellom systerparti og land slik dei er nedlagde i Fråsegna og Kunngjeringa. Dei kan ikkje på nokon måte få lov til å setja stormaktssjåvinisme og nasjonal egoisme i staden for desse prinsippa. Med andre ord bør dei:

Halda seg til prinsippet om solidaritet og aldri dra med seg eit visst tal systerparti for å gå til åtak på andre systerparti eller driva med sekterisk og kløyvande verksemd,

halda seg til prinsippet om gjensidig støtte og gjensidig hjelp og aldri prøva å verta herrar over andre i namnet til denne hjelpa eller under påskot av den «internasjonale arbeidsdelinga», krenkja suvereniteten og interessene til systerland og motarbeida dei når dei vil byggja sosialismen gjennom å lita på egne krefter,

halda seg til prinsippet om sjølvstende og likeverd og aldri setja seg sjøelve over andre systerparti eller tvinga sitt eige partiprogram, si eiga partiline og sine egne fråsegner på andre, — aldri blanda seg inn i dei indre tilhøva til systerparti og gjennomføra undergravingsverksemd under påskot av å «kjempa mot persondyrkinga», og aldri handsama systerparti som sin eigedom eller systerland som underbruk av seg,

fylgja prinsippet om å nå fram til full semje gjennom rådføring og aldri tvinga gjennom den range lina til sitt eige parti i namnet til det såkalte fleirtalet eller nytta kongressane til sitt eige eller andre parti og slike former som resolusjonar, kunngjeringar og talar av leiarane til offentlege og uttalte åtak på andre systerparti, og i alle høve aldri utvida ideologisk usemje til å gjelda sambandet mellom statar.

Stutt sagt, dersom leiarane i SUKP verkeleg ynsker einskap i den sosialistiske leiren og i den internasjonale kommunistrørsla må dei bryta tvert med den revisjonistiske, stormaktssjåvinistiske og kløyvande lina si. Ein kan berre tryggja og styrkja einskapen i den sosialistiske leiren og i den internasjonale kommunistrørsla ved å vera trugen mot marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalsismen og går mot den moderne revisjonismen og den moderne dogmatismen, stormaktssjåvinismen og andre former for borgarleg nasjonalisme, og likeins sekte-

risme og kløyvarverksemd, og at ein ikkje berre gjer det i ord, men og i handling. Dette er den einaste måten ein kan forsvara og styrkja einskapen på.

Som heilskap er stoda i verda svært god. Den internasjonale kommunistrørsla har vunne strålende sigrar og har såleis fått til ei grunnleggjande endring i den internasjonale balansen mellom klassekreftene. I dag vert den internasjonale kommunistrørsla utsett for harde åtak frå ein motstraum av revisjonisme og kløyvingsverksemd. Dette er ikkje i strid med lovene for den historiske utviklinga. Jamvel om det mellombels skaper vanskar for den internasjonale kommunistrørsla og ein del systerparti, er det bra at revisjonistane har synt korleis dei verkeleg er og at det har vorte ein strid mellom marxismen-leninismen og revisjonismen som fylgje av dette.

Marxismen-leninismen kjem utan tvil til framleis å syna at han har ungdommeleg livskraft og han kjem til å feia over heile verda. Den internasjonale kommunistrørsla kjem til å veksa seg sterkare og meir einskapleg på grunnlag av marxismen-leninismen og saka til det internasjonale proletariatet og verdsrevolusjonen til folket kjem til å vinna endå meir strålende sigrar. Den moderne revisjonismen kjem utan tvil til å spela falitt.

Vi vil gjerne rå leiarane i SUKP til å tenkja over sakene i fred og ro: kva kjem det til å føra til at de klengjer dykk fast til revisjonismen? Endå ein gong vil vi gjerne koma med ei openhjarta oppmoding til leiarane i SUKP: Vi vonar at de vert i stand til å venda attende til marxismen-leninismen og den proletariske internasjonalismen, til dei revolusjonære prinsippa i 1957-Fråsegna og 1960-Kunngjeringa og til prinsippa for tilhøvet mellom systerparti og land som er nedlagde i desse dokumenta. Då kan usemja fjernast og einskapen i den internasjonale kommunistrørsla og i den sosialistiske leiren og einskapen mellom Kina og Sovjetunionen styrkjast med grunnlag i desse prinsippa.

Trass i den alvorlege usemja mellom oss og leiarane i SUKP har vi full tiltru til den store medlemsmassen i SUKP og det sovjetiske folket, som vaks opp under førarskapen til Lenin og Stalin. Som alltid kjem kommunistane og folket i Kina til å slå ring om einskapen mellom Kina og Sovjetunionen utan å vakla, og grunnfesta og utvikla den djuprøtte venskapen mellom dei to folka våre.

Kommunistar i heile verda, samein dykk med grunnlag i marxismen-leninismen!

TRE GRUNNBØKER OM BROKET MELLOM KINA OG SOVJET

Denne boka er den andre av tre bøker om «Den store polemikken» mellom dei kinesiske kommunistane og dei moderne-revisjonistiske leiarane i Sovjetunionens Kommunistiske Parti.

Denne striden førte til broket mellom Kina og Sovjet og kløyvinga av den kommunistiske verdsrørsla. Inga hending i etterkrigstida har endra verdsbiletet så dramatisk som denne. Resultata av henne set merke på så godt som alle større saker i verda i dag.

I desse tre bøkene finn du for fyrste gongen ei brei framstilling av dette oppgjeret på norsk. Gjennom det får du samstundes ei allsidig innføring i den marxist-leninistiske teorien nytta på tilhøva i verda i dag. Dei to breva frå leiinga i Sovjet, som drog striden fram for open scene, er og med. Du kan difor sjølv kontrollere dei klagemåla kinesarane la fram mot Khrusjtsjov-klikken.

PROLETARISK INTERNASJONALISME MOT STORMAKTSSJÅVINISME

I dette andre bandet finn du:

— Det kinesiske synet på spørsmålet om krig og fred i verda, og dei tek særskilt opp utpressinga med atomvåpen og trugsmålet frå imperialismen om ny verdskrig.

— Dei kinesiske kommunistane drøftar prinsippet om fredeleg samlivnad mellom sosialistiske land og andre land, og syner korleis Khrusjtsjov forfalskar det for å leggja ned striden mot imperialismen.

— Kinesarane avslører og korleis stormaktssjåvinismen til Khrusjtsjov-klikken kløyver den internasjonale kommunistrørsla og bryt sund forbundet mellom ho og arbeidarklassen og dei underkua folka i verda.

ISBN 82-7094-189-1

kr. 23,—

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs partihistorie (www.akp.no) 2017